

המכתב

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג'ליון 171

פְּרֻשַׁת בְּלָק

שְׁנַת תשפ"ב לפ"ק

הוצאות הגליון נתנדב ע"י אנ"ש היקרים

הר"ר יוסף יהושע בלום הי"ז
והר"ר אברהם אלעזר גנזל הי"ז
לרגל שמחת אירוסים בניהם שיחיו
החתן המופלג יעקב הי"ז עב"ג

הר"ר יששכר דב הרצוג הי"ז
והר"ר שלמה געלב הי"ז
לרגל שמחת נישואי בניהם שיחיו
החתן המופלג אשר יהודה הי"ז עב"ג

הר"ר יוסף קדיש ברויך הי"ז
לרגל שמחת נישואי בנו
החתן המופלג אלימלך הי"ז עב"ג

הר"ר יוסף נמירובסקי הי"ז
לרגל שמחת נישואי בתו שתחי'
עב"ג החתן המופלג נתן בהן הי"ז

הר"ר דוד דייטש הי"ז
לרגל שמחת נישואי בתו שתחי'
עב"ג החתן המופלג מרדכי יצחק כ"ץ הי"ז

יהי רצון שיזכו לבנות בתים נאמנים
בישראל, ולהעמיד דורות ישרים ומבורכים,
וזיווגם יעלה יפ"ה, בששון ושמחה גילה
רינה דיצה וחדוה, אהבה ואחוה ושלום
וריעות, על דרך הצדיקים האמיתיים

האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיות באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימאה

דעתידא
לאתגליא
לעתיד לבא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת בַּלַּק

אך הדבוק בצדיקים - מקבל ה'רוח-
חיים, 'שלמות החסרון, מהצדיק
וה'רב דקדשה'.

"ויאמר מואב אל זקני מדין" (במדבר כב, ד)

ב.

(לקוטי הלכות, ברפת השחר ה, עב-פג-פה -
על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, ואת הערבים)

'בלק' ו'בלעם' - הם בחינת 'חיות-רעות'
ו'מצח-הנחש', שרוצים להתגבר
בכל-פעם פנגד ישראל עם קדוש, על שהם
חזקים באמונת-הרצון.

"בלק" - הוא בחינת 'חיות-רעות',
'חכמי-הטבע', הדורסים וטורפים
וכו'. ו'בלעם' - הוא בחינת 'שרש חכמת-
הטבע', בחינת 'מצח-הנחש' בעצמו.
ו"יניקתם" - הוא מ'זקני-הדור' שאין בהם
שלמות.

וזה (במדבר כב, ד): "ויאמר מואב אל זקני
מדין וכו', ובלק בן צפור מלך
למואב" וכו'. "בלק מלך מואב" - זה
בחינת 'חיות-רעות' הדורסים וטורפים כנ"ל.

ועל-כן הוא בחינת "מלך מואב" - כי
עקר התגברותם, הוא על-ידי
'תאות-נאוף' שהוא בחינת 'מואב',
שנמשכים מבחינת "מצח אשה זונה" (ירמיה
ג, ג), שהוא "המעשה של בנות לוט" (בראשית
ט).

"ויגור מואב מפני העם מאד - כי רב הוא"
(במדבר כב, ג)

וכל חכמתא דהנה ידע, בהוא 'צפור' הנה ידע
וכו'. איהו אמר 'העם', וצפרא אתיב 'ישראל'.
איהו אמר 'מאד', וצפרא אתיב 'רב' - על שום
'רב עלאה' דאזיל בהו. שבעין זמנין צפצפו דא
ודא, איהו אמר 'דל', וצפרא אמר 'רב'. פדין
דחיל, דכתיב: "ויגור מואב מפני העם מאד כי רב
הוא" - "רב הוא" ודאי וכו'. מאי "מאד" - יתיר
ממותא.

"פי רב הוא" - דהא פדין איהו הוה 'רב', ו'רב'
הוה זעיר, דכתיב (עובדיה א, ב): "הנה קטן נתתיך
בגוים". ו'ישראל' הוה 'רב' באתר 'עשו', דכתיב
ביה (בראשית כה, כג): "ורב" [יעבד צעיר], וכו'. ועל
דא "את כל אשר עשה". ועל דא "פי רב הוא" -
באתר ד'רב בוכרא קדישא', דכתיב (שמות ד, כב):
"בני בכרי ישראל". (זהר בלק ספד: ספה.)

א.

(ח"א ח, ב'ג)

עקר ה'רוח-חיים' מקבלין מהצדיק והרב
שבדור וכו'.

אך רשעים "הדוברים על צדיק עתק
בנאווה ובוז" (תהלים לא, יט), מאין
מקבלין הם ה'רוח' להשלים ה'חסרון'!

אך דע: שיש רב דקלפה, והוא בחינת
'עשו', כמו שכתוב ב'עשו' (בראשית לג,
ט): "יש לי רב".

והוא בחינת (שם לו, מ): "אלופי עשו",
וכמו שתרגם אונקלוס: "רברבי
עשו" - בחינת הרב דקלפה.

ומהם מקבלין ה'רשעים' ה'רוח', והוא
בחינת רוח-הטמאה' וכו'.

ומאמינים בחדו הגדול שאינו נפסק לעולם
וכו'.

ועל-ידי-זה מתגברים בסיוע דלעלא -
להוסיף בכל יום אור קדשה
ודעת, שעל-ידי-זה מאיר התגלות-הרצון'
בכל יום יותר ויותר.

אבל להפך: 'זקני הדור שאין בהם
שלמות, הם בחינת "זקני מדין",
בחינת 'תקף הדין והרגז' וכנ"ל. ומהם נטל
עצה בלק ומזאב, שהם בחינת 'חיות-
רעות', בחינת 'חכמי-הטבע', כנ"ל.

וזה שאמרו רז"ל (במדבר-דבא כ, ד): **"והלא
מעולם הם שונאים זה את זה"**. כי
אלו ה'זקנים שאין בהם שלמות, בחינת
"זקני מדין" - אף-על-פי שאין בהם שלמות
פראוי להוסיף קדשה בכל יום, אף-על-פי-כן
עדין הם בבחינת 'אנשים פשרים', ואינם
חפצים ב'חכמות-היצוניות' של ה'חיות-
רעות' הנ"ל, וחולקים עליהם, והם תמיד
שונאים זה את זה.

אבל אף-על-פי-כן הם עושים שלום זה
עם זה, להתיעץ על בני-ישראל
הפשרים הדבקים בה'זקן-דקדשה'.

ועל-כן היתה עצתם: לקרא את 'בלעם',
שהוא בחינת 'מצח-הנחש',
'שרש חכמת-הטבע' - פדי שה'חיות-רעות'
הנ"ל, יקבלו חסו-שלום פח משרשם. ועל-
כן התיעצו עם "זקני מדין", שהם בחינת
'זקני הדור שאין בהם שלמות' - כי משם
יניקת 'מצח-הנחש' וכנ"ל.

ובאמת: היתה אז עת צרה וסכנה גדולה,
כמו שפתוב ב'זר-הקדוש'
(בחוקי קיב: בלק רי: ריא:). אך השם-יתברך הפר

ועל-כן גם עתה רצו להכשיל את ישראל
על-ידי 'בנות מזאב' - כי עקר
טעות ה'מחקרים של חכמי-הטבע, הוא
על-ידי שהם פרוכים מאד אחר תאוה זאת.

ועל-כן לקחו עצה מ"זקני מדין" - זה
בחינת 'זקני הדור שאין בהם
שלמות' וכו' - שעל-ידם מתגבר ה'דין'
וה'רגז', הפך הרצון, כמו שפתוב שם
בהתורה.

ועל-כן נקראים: "זקני מדין" - לשון
'דין' ורגז. כי 'זקנים-דקדשה',
מתחדשים בכל יום וכו', כי מתגברים
להוסיף בכל יום קדשה ודעת, ולהתחיל
לעבד השם-יתברך בכל יום מחדש וכו',
ועל-ידי-זה ממשיכין רצונות טובות וחסדים
חדשים בכל יום וכו'.

כי עקר 'פח היצר-הרע' הוא מ'דינים
ורגז'. ו"בכל יום יצרו של אדם מתגבר
עליו" (ספח נב: קדושין ל:), ומי שאינו מתגבר
כנגדו פראוי - נדמה לו פאלו אפס תקנה
חסו-שלום לעמד כנגדו, כי כבר נזקן
במעשיו וברגילותיו וכו', כי ה'יצר-הרע'
נקרא: "מלך זקן וכסיל" (קהלת ד, יג).

ועל-כן הזהיר רבנו ז"ל מאד מאד וצעק
בקול גדול: **"לבלי להיות זקן
חסו-שלום"** (שיחות הר"ן נא).

אבל המקרבים לה'צדיק-האמת, שהוא
בחינת 'זקן-דקדשה' - הם נזהרים
לבלי לפל חסו-שלום לידי 'זקנה' לעולם.
ואיך שהוא איך שעובר על האדם בכל יום,
הם מאמינים שכל יום ויום שבא לעולם הוא
ענין חדש לגמרי.

כי **"השם-יתברך מחדש בטובו בכל יום
תמיד מעשה בראשית"** (תפלת שחרית),

עֲצַתְּם וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתֶּם, עַל-יְדֵי גֹדֶל כַּחוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁנִּכְלַל בְּרִצּוֹן-הָעֲלִיּוֹן בְּלִפְנֵי, עַד שֶׁפָּעַל: "שֵׁה־שֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו לֹא כָּעַם כָּל אוֹתָן הַיָּמִים" (בְּרַכּוֹת ז).

כִּי כָּל כַּחוֹ שֶׁל בַּלְעָם הָיָה: "שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ מְתֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כּוֹעֵם" (שָׁם), כִּי כָּל כַּחוֹ הָיָה מ'כַּעַס' ו'זַעַם' ו'רָגַז', הַפֶּה הָרִצּוֹן. אָבֵל "הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו לֹא כָּעַם וְזַעַם כָּל אוֹתָן הַיָּמִים" - עַד שֶׁבְּרַחֲמָיו הֶעֱצוּמִים עָקַם אֶת פִּיו "וְהַפֶּה אֶת הַקַּלְקֵל לְבִרְכָה" (דְּבָרִים כג, ו).

"עֲתָה יִלְחֲכוּ הַקֹּהֵל אֶת כָּל סְבִיבְתֵינוּ, בְּלַחֲךְ הַשּׁוֹר אֶת יָרֵק הַשְּׁדָה" (בַּמִּדְבָּר כב, ד)

ג.

(לקוטי הלכות, ברפת השחר ה, פד - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, וְאֵת הָעֲרָבִים)

"עֲתָה יִלְחֲכוּ הַקֹּהֵל אֶת כָּל סְבִיבְתֵינוּ, בְּלַחֲךְ הַשּׁוֹר אֶת יָרֵק הַשְּׁדָה" (בַּמִּדְבָּר כב, ד).

שְׁמַתֵּי־רְאִים: שֶׁהַקֹּהֵל-הַקְּדוֹשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים, הַמְּאִירִים הַתְּגִלּוֹת-הָרִצּוֹן מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם - שֶׁיִּלְחֲכוּ וַיַּעֲקְרוּ כָּל הַסְּבוּבִים הָרַעִים שֶׁלָּהֶם שֶׁל ה'חַיּוֹת־רַעוֹת', שֶׁהֵם 'חַכְמֵי־הַטָּבַע', שֶׁמְסַבִּיִם אֶת דְּרָכֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּית בְּסְבוּבִים רָעִים שֶׁלָּהֶם, בְּבַחֲיַנֵּת (תְּהִלִּים יב, ט): "סְבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן" - וְעַתָּה זֶה הַקֹּהֵל-הַקְּדוֹשׁ רּוֹצִים לְלַחֲכֶם וּלְעַקְרֶם לְגַמְרֵי.

וְזָהוּ: "בְּלַחֲךְ הַשּׁוֹר אֶת יָרֵק הַשְּׁדָה" - הֵינּוּ שְׂאֵמְרוּ: שֶׁהַקֹּהֵל-דְּקַדְשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, רּוֹצִים לְלַחֲכֶם וּלְעַקְרֶם מִשְׁרָשָׁם - כְּמוֹ מִמֶּשׁ שֶׁהֵם עוֹסְקִים לְלַחֲךְ אֶת 'סִטְרָא-

דְּקַדְשָׁה', שֶׁזֶהוּ בַחֲיַנֵּת "בְּלַחֲךְ הַשּׁוֹר" וְכוּ', שֶׁהוּא בַחֲיַנֵּת "שּׁוֹר הַמְּזִיק, שּׁוֹר הַמוֹעֵד" (זֹהַר בְּלַק קפו,). שֶׁהוּא בַחֲיַנֵּת 'חֲטָא הָעֲגֹל' שֶׁעָשׂוּ עֲבוּדֵי־זָרָה, הַפֶּה הָרִצּוֹן, בְּבַחֲיַנֵּת (תְּהִלִּים קו, כ): "וַיִּמְרֹוּ אֶת כְּבוֹדִם בְּתַבְנִית שּׁוֹר אוֹכֵל עֵשֶׂב".

כִּי "שּׁוֹר הוּא בַחֲיַנֵּת קִלְפָה חֲזָקָה מְאֹד" (זֹהַר שָׁם), בַּחֲיַנֵּת "תּוֹלָע" (לְקוּטֵי־תּוֹרָה תְּרוּמָה), "שְׂרוּצָה לְהַתְגַּבֵּר בְּכָל יוֹם חֹסֵי וְשָׁלוֹם" וְכוּ' (פְּרִיעֵץ־חַיִּים, עוֹלָם־הָעֲשִׂיָה פ"ג).

וְזָהוּ: "בְּלַחֲךְ הַשּׁוֹר אֶת יָרֵק הַשְּׁדָה" - כִּי זֶה ה'שּׁוֹר־הַמְּזִיק', בַּחֲיַנֵּת ה'חַיּוֹת־רַעוֹת' שֶׁהֵם 'חַכְמֵי־הַטָּבַע' - עַקֵּר הַתְּגַבְרוּתָם הוּא עַל יְלָדֵי וְנַעֲרֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל, לְחַנְכֵם חֹסֵי־שָׁלוֹם מְנַעֲוִרֵיהֶם, כַּאֲשֶׁר כָּבַד דָּרְסוּ וְטָרְפוּ וַעֲקְרוּ בְּמָה וּכְמָה מֵהֶם שֶׁיִּצְאוּ מִן הַדָּת לְגַמְרֵי, כָּל מִי שֶׁיִּצְאָ מִבְּתֵי־כְּנָסִיּוֹת שֶׁלָּהֶם הָרַעָה, בַּמְּפָרָס לְעֵין כָּל.

וְזָה בַחֲיַנֵּת: "יָרֵק הַשְּׁדָה" - כִּי 'נַפְשׁוֹת־יִשְׂרָאֵל' נִקְרָאִים 'צְמַחִים', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יחזקאל טז, ז): "רַבְּבָה כְּצֶמַח הַשְּׁדָה נִתְתִּיד", וְאֵלוּ הַיְלָדִים וְהַנַּעֲרִים הֵם בַּחֲיַנֵּת 'יָרֵק הַשְּׁדָה הָעֲלִיּוֹנָה', בַּחֲיַנֵּת (בְּרַאשִׁית יד, יד): "וַיָּרֵק אֶת חֲנִיכְיוֹ", "שֶׁהוֹרִיקוֹן בְּתִשׁוּבָה" (בְּרַאשִׁית־רַבָּה מג, ב).

וְאֵם הֵיוּ מִתְגַּדְּלִים בְּדְרָכֵי יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים, לְלַמֵּד חֲמֹשׁ עִם פְּרוּשׁ רַש"י, וּגְמָרָא וּפּוֹסְקִים, וְסַפְרֵי־מוֹסֵר הַקְּדוֹשִׁים - הֵיוּ מִתְגַּדְּלִים מֵהֶם 'פְּרוֹת נִפְלָאִים', בַּחֲיַנֵּת (תְּהִלִּים קז, לז): "וַיִּזְרְעוּ שְׂדוֹת וַיִּטְעוּ כְּרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְרֵי תְבוּאָה" וְכוּ'.

וְאֵלוּ ה'חַיּוֹת־רַעוֹת', בַּחֲיַנֵּת "שּׁוֹר־הַמְּזִיק" - הֵם עוֹסְקִים לְלַחֲכֶם וּלְעַקְרֶם מְנַעֲוִרֵיהֶם חֹסֵי־שָׁלוֹם.

וְזָהוּ בַחֲיִנְתָּ: "כִּלְחַף הַשּׁוֹר אֶת יָרֵק הַשָּׂדֶה" - הִינּוּ: כְּמוֹ שֶׁהַשּׁוֹר-הַמְזִיק, 'פָּגַם-הֶרְצוֹן', עוֹסֵק לְלַחֵף בַּחֲיִנְתָּ "יָרֵק הַשָּׂדֶה" הַנִּ"ל - כְּמוֹכֵן עִתָּה: "יִלְחֲכוּ הַקְּהָל־דְּקַדְשָׁה" הַנִּ"ל "אֶת כָּל סְבִיבוֹתֵינוּ", דְּהִינּוּ: מָה שְׁאֵנוּ עוֹסְקִים לְסַבֵּב אֶת הַקְּדוֹשָׁה, וְכַנִּ"ל.

"וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל בַּלְעָם בֶּן בְּעוֹר" (במדבר כב, ה)
- עַנְיֵן 'בַּלֵּק' וּבַלְעָם -

ד.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, עב-עג - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, וְאֵת הָעֵרְבִים)
'בַּלֵּק' וּבַלְעָם, הֵם בַּחֲיִנְתָּ 'חִיּוֹת־רַעוֹת' וּמִצַּח־הַנְּחָשׁ - שְׂרוּצִים לְהַתְגַּבֵּר בְּכָל־פַּעַם כִּנְגַד יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, עַל שֶׁהֵם חֲזָקִים בְּאִמּוּנַת־הֶרְצוֹן.
כִּי "בַּלֵּק" - שָׂבָא לָלֶק דָּמֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל (פסיקתא זוטרותא פרשת בלק) - הוּא בַּחֲיִנְתָּ 'חִיּוֹת־רַעוֹת', 'חֲכַמֵי־הַטָּבַע', הַדּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים רַבִּים מִבְּנֵי עַמּוּנו - בַּחֲיִנְתָּ הַמְּסִיתִים וְהַמְּדִיחִים וְכוּ'.

אָבֵל כָּל כַּח 'בַּלֵּק', הוּא מ'בַּלְעָם-הַרְשָׁע' - שֶׁהוּא בַּחֲיִנְתָּ 'שָׂרֵשׁ חֲכַמַת־הַטָּבַע', בַּחֲיִנְתָּ 'מִצַּח־הַנְּחָשׁ' בְּעַצְמוֹ - שֶׁהוּא בַּחֲיִנְתָּ 'רְשָׁע יָרָא' [א פְּרוּמְעַר רְשָׁע], שֶׁהֲרָאָה עַצְמוֹ כְּצַדִּיק וּכְפָרוּשׁ, וְלֹא רָדַף אַחַר הַזְנוּת, וּבִאֲמַת הָיָה מְאוּס תּוֹעֵבוֹתָיו יוֹתֵר מִכָּלָם, כִּי "בַּצְנֻעָה עָשָׂה מַעֲשֵׂה אִישׁוֹת עִם אֲתוֹנו" (סנהדרין קה:).

וְכֵן נִמְצְאִים גַּם עִתָּה רְשָׁעִים כְּאֵלֶּה, בְּרֵאשֵׁי־הַכַּתּוּת שְׁלָחָם, וּבְרַבָּם נוֹדַע אַחֲר־כֵּן לְכָל, דְּרַכִּיָּהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים,

וְכַנְּפֵר מִתּוֹךְ סִפְרֵיהֶם וְדַעוֹתֵיהֶם הָרַעוֹת שֶׁהֵם חוֹתְרִים לְסַתֵּר חֲסִי־שְׁלוֹם כָּל דְּרָכֵי הַתּוֹרָה וְהָאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן נִקְרָא: 'בַּלְעָם' - "שְׂרוּצָה 'לְבַלְע' וְלַהֲעֵלִים וְלַהֲסַתִּיר הַכָּל" (סנהדרין קה:).

וְזָה שְׂאִיתָא בְּדַבְּרֵיו ז"ל (ח"א לו - מוּבָא לְהַלְוִן):
"ש'בַּלְעָם" הוּא בְּקַלְפָּה, כִּנְגַד כָּל הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה עַל־יְדֵי 'מִשְׁה־רַבְּנוּ' - ב' כִּנְגַד ב' דְּבִרָאשִׁית 'הַתְּחִלַּת הַתּוֹרָה', ל' כִּנְגַד 'סוּף הַתּוֹרָה' שְׁמֻסִּימַת כָּל, ע' כִּנְגַד ע' פָּנִים, מ' כִּנְגַד מ' יוֹם שֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה."

הִינּוּ: שֶׁהִיא קַלְפָּה טְמֵאָה כְּל־כָּה, שְׂרוּצָה לְהַסַּתִּיר וְלַהֲעֵלִים נִפְלְאוֹת נוֹרְאוֹת וְנִשְׁגָּבוֹת כְּאֵלֶּה, שְׂמִבְּאָרִים בְּאֲתַנְגְּלִיא וּבְאֲתַכְסִּיא בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה מִן ב' ד"בְּרָאשִׁית" עַד ל' שֶׁל "לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל", וְכוּ', וְלוֹמַר: שֶׁהַכָּל מְרַמֵּז עַל דְּבָרֵי חֲכָמוֹת הַיּוֹנִים אֲרִיסְטוֹ וְחִבִּירֵיו יַמְחִשְׁמֵם וְכוּ' - כִּי הוּא בַּחֲיִנְתָּ 'מִצַּח־הַנְּחָשׁ', 'שָׂרֵשׁ חֲכַמַת־הַטָּבַע', וְכַנִּ"ל.

וְעַל־כֵּן כְּשֶׁרָאָה בַּלֵּק שֶׁיִּשְׂרָאֵל מִתְגַּבְּרִים 'שְׁלֹא כְּדָרְדֵי־הַטָּבַע', עַד שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ כַּח בְּעַצְמוֹ לְנַצְחָם - שְׁלַח אַחֲרָי 'בַּלְעָם' שֶׁהוּא 'שָׂרֵשׁ חֲכַמַת־הַטָּבַע', אוֹלֵי בָּחָו יוֹכֵל לְנַצְחָם חֲסִי־שְׁלוֹם.

וְזָה שֶׁכְּתוּב (זוהר בלק קפד: קצט:): "שְׂעֵבְדָא דְּבַלֵּק הָיָה בְּעֵבְדָא עַל־יְדֵי אֵיזָה גּוֹף טָמֵא וְכוּ', וּמַעֲשֵׂה בַלְעָם הָיָה רַק בְּפִיו."

כִּי 'בַּלֵּק' הוּא בַּחֲיִנְתָּ 'חִיּוֹת־רַעוֹת' שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עַל־יְדֵי 'תְּאוֹת הַגּוֹף' וְכוּ'. וּבַלְעָם' הָיָה טָמֵא יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְהַתְּחַכֵּם יוֹתֵר, וְהַחֲבִיא וְהַסַּתִּיר רְשָׁעָתוֹ, וְכָל כַּח הָיָה

בפיו, שהיה יודע כשפים ושמות הטמאה הרבה וכו', וכל החכמות של 'חכמי הטבע' של כל המחקרים של עכשו הכלולים בהם וכו', בחינת 'מצח הנחש' פנ"ל.

"ויעמד במקום צר אשר אין דרך לנטות ימין ושמאל" (במדבר כב, כו)

ה.

(התורה "איש הישראלי אם צריך לעצה" - בהוספות מפתב"ד רבנו ז"ל, הנדפס בסוף הספר)
איש הישראלי אם צריך לעצה' - אזי ישאל עצה מ'בנים קטנים', או מ'בני הצדיקים' וכו', הן בגשמי והן ברוחני.

כי שם 'גמר העצה', ועל-פיהם יהיה כל דבר שבעולם, ועל-ידם נמתקו הדינים.

דהנה ידוע: כי 'מקור העצה', הוא בה'חכמה' המתפשט ומתהווה על-ידי ה'דעת', ונגמר על ידי ה'פלויות' כמו שאמרו (ברכות סא.): "שהפלויות יועצות" - כי ה'פלויות' הם 'פלי-ההולדה' להוציא מבח אל הפעל.

ועל-כן ישאל לה'צדיק' בעצמו, או ל'תלמידי הצדיקים' - כי האדם אינו שואל בעצה אלא-אם-כן צר לו, דהינו: כשהוא שרוי בצער, ואינו יודע מה לעשות, אם כן, ואם כן. ופעם הוא במקום דחוק יותר, "אשר אין יכול לנטות ימין ושמאל" (על-פי במדבר כב, כו). וכשהוא שואל בעצה להצדיק - אז הצדיק יתן לו עצה.

או ישאל ל'בני הצדיקים' - כי שם נמתקה ה'עצה'. כי ה'דינים' הם למטה, ונקראים 'צמצומים', וזה הוא "מקום צר"

(על-פי במדבר שם). והצדיק נותן לו 'עצה', וממשיך "חסד אל" (תהלים נב, ג), ל'אברהם' - ל"הפלויות היועצות".

והם נקראים 'בני הצדיקים' - כמו שכתוב (ישעיה נד, יג): "וכל בניך למודי ה'", ונאמר (שם יד, כז): "ה' צבאות יעץ". וממתיק לו הדין ההוא, ומרחיב לו ה"מקום צר", ואפלו מ'בני הצדיקים'.

"כי הפיתני זה שלש רגלים" (במדבר כב, כח)

רמז לו: אתה מבקש לעקר אמה החוגגת שלש-רגלים בשנה. (רש"י במדבר רבה כ, יד; תנחומא בלק ט)

ו.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, פ - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, ו'את הערבים')

"כי הפיתני זה שלש רגלים" (במדבר כב, כח), "אתה מבקש לעקר אמה החוגגת שלש-רגלים בשנה" (במדבר רבה כ, יד).

הזכיר זכות וכח ה'שלש-רגלים' דיקא - כי הם "מועדי ה' מקראי קדש" (ויקרא כג, ד), שקוראים ומגלים את ה'רצון'. והוא רצה לבטל זאת, ולהכחיש ברצון חסד ושלוש, כי היה בחינת 'מצח-הנחש'. (עין לעיל בענין בלק ובלעם).

ז.

(לקוטי-הלכות, נשיאת-כפים ה, יב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לד, ו'אתם תהיו לי ממלכת כהנים')

'קלפת בלעם', הוא 'פגם-הברית', כי "בלעם היה פגום ומשקץ ומתעב בתאוה הזאת מאד", כמו שאמרו רז"ל (סנהדרין קה:), ונמשך כל ימיו אחר תאוה הזאת.

וְלֹא רָצָה לְהִשְׁתַּדֵּל לְבַטֵּל תְּאֻוֹת־לְבוֹ, עַל־יְדֵי דְבוּרִים־קְדוּשִׁים - שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שֶׁלֶשׁ הַנְּקֻדּוֹת':

(א) שְׁצָרִיכִים לְדַבֵּר דְבוּרִים־קְדוּשִׁים בֵּינוּ לְבֵינ־קוֹנֵנו. (ב) וּלְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בִּירְאֵת־שָׁמַיִם. (ג) וּלְדַבֵּר עִם הַצַּדִּיק.

וְאִזּוּ יָכוֹל אֶפְלוּ הַגְּרוּעֵי־שִׁבְגָרוּעִים, לְצֵאת מֵעַמֻּקּוֹת נְפִילְתּוֹ, וְלַעֲלוֹת וּלְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ.

וּבְלָעָם־הַרְשָׁע וְתַלְמִידָיו אֵינָם חַפְצִים בְּזֶה, וְלֹא דִי שֶׁנִּמְשָׁכִין אַחַר תְּאֻוֹת־הַמִּשְׁגָּל כְּל־כֶּךָ - אִם גַּם אֵינָם מִשְׁתַּדְּלִים לְדַבֵּר דְבוּרִים־קְדוּשִׁים בְּשֶׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת הַנ"ל.

וְלֹא דִי לָהֶם בְּזֶה - אִם גַּם הֵם עוֹשִׂים מִהַפָּךְ אֶל הַפָּךְ, שֶׁמִּטְמְאִים דְבוּר־פִּיָּהֶם מְאֹד, עַל־יְדֵי דְבוּרִים־רְעִים שֶׁל 'לִיצְנּוֹת' וְרַכִּילוֹת וְלְשׁוֹן־הָרַע' וְדַבְרִים־בְּטִלִּים וְנִבּוּל־פֶּה, וּבִפְרָט עַל־יְדֵי 'לִיצְנּוֹת וְלְשׁוֹן־הָרַע' שֶׁמְדַבְּרִים עַל הַצַּדִּיקֵי־הָאָמֶת וְאֲנָשֵׁיהֶם הַכְּשָׁרִים - וְעַל־יְדֵי־זֶה בּוֹדֵאֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִשֶּׁלֶשׁ נְקֻדּוֹת הַנ"ל.

וְעַל־כֵּן בְּאֵמֶת הֵם מְשַׁקְעִים בְּכָל־פַּעַם יוֹתֵר, בְּתַאֲוֹתֵם הָרְעוּת. וְלֹא דִי מֶה שֶׁמְזִיקִים לָהֶם בְּעַצְמָם, אִם גַּם עַל־יְדֵי דְבוּר־פִּיָּהֶם הָרַע חֲסִי־שָׁלוֹם, הֵם רוֹצִים לְהִזִּיק לְכָל יִשְׂרָאֵל.

כִּי כִּמוֹ שֶׁהַצַּדִּיקִים וְהַכְּשָׁרִים, מְאִירִים הַנְּקֻדּוֹת־טוֹבוֹת בְּיִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי דְבוּרֵיהֶם הַכְּשָׁרִים וְהַטּוֹבִים - כִּמוֹ כֵּן לְהַפָּךְ: עַל־יְדֵי דְבוּרִים־רְעִים שֶׁל בְּחִינַת 'בְּלָעָם וְסִיעֵתוֹ', מִרְחִיקִים מְאֹד מִהַנְּקֻדָּה.

וְזֶה הָיָה עֲצַת קַלְפַּת בְּלָק' - לְהַבִּיא אֶת 'קַלְפַּת בְּלָעָם' עַל יִשְׂרָאֵל - הֵינּוּ:

לְהִזִּיק לְיִשְׂרָאֵל חֲסִי־שָׁלוֹם, עַל־יְדֵי דְבוּרִים־רְעִים, שֶׁל הַמְשַׁקְעִים מְאֹד בְּתַאֲוֹת־נְאוּף, הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק בְּחִינַת 'מִשָּׁה' - שֶׁהֵם בְּחִינַת 'בְּלָעָם וְסִיעֵתוֹ' כַּנ"ל.

כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בַּמְדָּבָר־רַבָּה כ, ד): "שֶׁשָּׂאֵלוּ לְמַדְיָן עַל מִשָּׁה, וְאָמְרוּ לָהֶם: אֵין כַּחוֹ אֶלָּא בַּפֶּה, אָמְרוּ: אִם אָנּוּ נִבּוֹא עֲלֵיהֶם בְּאָדָם שֶׁכַּחוֹ בְּפִיו".

הֵינּוּ שֶׁאָמְרוּ: שֶׁכַּחוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק בְּחִינַת 'מִשָּׁה', הוּא רַק עַל־יְדֵי פִּיו, עַל־יְדֵי שֶׁמְאִיר וּמְמַשִּׁיךְ הַנְּקֻדּוֹת־טוֹבוֹת עַל־יְדֵי דְבוּר־פִּיו כַּנ"ל. עַל־כֵּן "אִם אָנּוּ נִבּוֹא עֲלֵיהֶם בְּאָדָם שֶׁכַּחוֹ בְּפִיו" - שֶׁהוּא 'בְּלָעָם־הַרְשָׁע', שֶׁמְדַבֵּר בְּפִיו דְבוּרִים, לְהַפָּךְ מִמֶּשׁ מִדְבוּרִים שֶׁל הַצַּדִּיק בְּחִינַת 'מִשָּׁה'.

וְעַל־כֵּן הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּאֵמֶת בְּסַפְּנָה גְדוֹלָה אִזּוּ כִּשְׁשָׁלַח בְּלָק אַחַר 'בְּלָעָם', כִּי הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַּפֶּח גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, בֵּין בְּקֻדְשָׁה, בֵּין לְהַפָּךְ חֲסִי־שָׁלוֹם.

וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִיכָה ו, ה): "עַמִּי זִכָּר נָא מֶה יַעֲזִי עֲלֶיךָ בְּלָק מְלֶכֶךְ מוֹאָב, וּמֶה עָנָה אֹתוֹ בְּלָעָם בֶּן בַּעֲזַרְיָה וְכוּ' - שֶׁנִּרְאָה מִדְּבַרֵי הַפְּסוּק: שֶׁהִיָּתָה עֲצָה עֲמָקָה מְאֹד שֶׁל הַסְטֵרָא־אֲחֵרָא: 'לְהַבִּיא אֶת בְּלָעָם'. אִךְ הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמָיו עָמַד בְּעֲזָרְתָם, וְהַפָּךְ הַקַּלְלָה לְבִרְכָה.

וְעַל־כֵּן עָמַד הַמְלָאָךְ בְּשֶׁלֶשׁ מְקוֹמוֹת, וְאָמְרוּ רַז"ל (תַּנְחֻמָּא בְּלָק ח): "כִּי סִימְנֵי אָבוֹת הָרְאָהוּ", כַּמּוּבָא בְּפֶרוּשׁ רַש"י (בַּמְדָּבָר כב, כו).

כִּי 'שֶׁלֶשׁ אָבוֹת', הֵם כַּנֶּגֶד 'שֶׁלֶשׁ נְקֻדּוֹת' הַנ"ל, כַּמּוּבָא בְּמְקוֹם־אַחַר (לְקוּשִׁי־הַלְכוֹת, מְלַמְּדִים ד, א).

הִינּוּ שֶׁהָרְאִהוּ: שֶׁהִשְׁלַשׁ נִקְדוּת, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה אָבוֹת שֶׁמִּמְשִׁיכִין הַצְּדִיקִים וְאֲנָשֵׁיהֶם בְּדְבוּר־פִּיהֶם הַקְּדוּשׁ - בְּחֵם עוֹלָה יוֹתֵר עַל דְּבוּר־פִּיו הַטָּמֵא, וּבּוֹדָאֵי יִכְנִיעוּ אוֹתוֹ.

וְזָהוּ גַם־כֵּן בְּחִינַת מַה שֶׁאִמְרָה הָאֵתוֹן (בַּמִּדְבָּר כב, כח): "כִּי הִפִּיתִנִי זֶה שְׁלֹשׁ רְגָלִים", וּפְרַשׁ רַש"י: "אַתָּה מִבְּקֵשׁ לַעֲקֹר אִמָּה הַחוֹנֶנֶת שְׁלֹשׁ־רְגָלִים".

כִּי גַם שְׁלֹשׁ רְגָלִים, הֵם בְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ נִקְדוּת הַנִּל - כִּי "ה'שְׁלֹש־רְגָלִים' הֵם בְּנֶגֶד ה'שְׁלֹשָׁה אָבוֹת", כַּמּוּבָא (שַׁעֲרֵי הַפְּסוּקִים, פְּרַשְׁת בַּלֵּק).

הִינּוּ כֵּן־ל: שֶׁאִמְרָה לוֹ: שֶׁבוֹדָאֵי ה'שְׁלֹשׁ־נִקְדוּת' שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁמִּמְשִׁיכִין בְּדְבוּר־פִּיהֶם הַקְּדוּשׁ - יִתְגַּבְּרוּ בְּנֶגֶד דְּבוּר־פִּיו הַטָּמֵא, כֵּן־ל.

וְעַל־כֵּן בְּשֵׁנֵת הַפֶּה הַקְּלָלָה לְבִרְכָה, בְּרַכָּם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר כד, ו): "וְהִנֵּה בְּרַכְתָּ בְּרַךְ זֶה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים" - בְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ נִקְדוּת הַנִּל שֶׁהִתְגַּבְּרוּ בְּכַחֵם עַל דְּבוּר־פִּיהֶם שֶׁל בַּלְעָם, עַד שֶׁנִּתְהַפְּףָה הַקְּלָלָה לְבִרְכָה.

"ההספן הספנת" (במדבר כב, ל)

ולא עוד אלא שאני עושה לך מעשה אישות בלילה, בתיב הקא: "ההספן הספנת", וכתוב התם (מלכים א.ב): "ותהי לו ספנת". (סנהדרין קה: עבודה זרה ד:)

ת.

(ח"א ל, ד-בסוף)

ה'שֶׁכַּל־הַתְּחַתּוֹן, הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַחֲמָה־

תְּתָאֵה' שֶׁבְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם, שֶׁמִּנְהִיג אוֹתוֹ הָעוֹלָם. שְׂזָה ה'שֶׁכַּל שֶׁל הַהֲנַהֲגָה וְהַמְּלָכוּת, הוּא בְּחִינַת הַחֲמָה וְשֶׁכַּל תְּחַתּוֹן, בְּנֶגֶד ה'שֶׁכַּל שֶׁל הַשְּׂגוּת־אֱלֻקוֹת'.

וְזָהוּ (בְּכוֹרוֹת ח:): "מִי־שָׂרָא דְסַפִּינָא" [עֲרוּגַת סַפִּינִים] - בְּחִינַת הַחֲמָה־תְּתָאֵה', בְּחִינַת מַלְכוּת, שֶׁהוּא לְמוֹד'.

[נ"ב: שְׁעַל־יַדֵּי ה'חֲכָמָה־תְּתָאֵה' ה'שֶׁכַּל־הַתְּחַתּוֹן, לומדים ומשיגים ה'שֶׁכַּל־הַעֲלִיּוֹן, הַשְּׂגוּת־אֱלֻקוֹת].

בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר כב, ל): "הַהֶסְפֵּן הַסְּפִנְתִּי", לְשׁוֹן לְמוֹד', כַּתְּרָגוֹמוֹ: "הַמִּילָה אֲלִיפְנָא".

[וְכֵמוֹ שֶׁכָּתוּב שֶׁם בַּתְּחִלַּת הַתּוֹרָה: שֶׁצָּרִיךְ כָּל אֶחָד לְבַקֵּשׁ מֵאֵד מְלֻמֵּד הַגּוֹן כְּזֶה].

ט.

(ח"א לא, ד)

הַיִּסּוּרִים שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם בְּדַרְכִּים, הֵיא בְּסִפַּת גְּלַגְלֵי הָרַקִּיעַ וְכוּ'. כִּי "אֵין לָךְ דְּבַר מְלֻמָּטָה שֶׁאֵין לוֹ פּוֹכֵב מְלֻמְעָלָה" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה י, ו) וְכוּ'. וְלִפִּי הַהֲתַנּוּצָצוֹת הַפּוֹכְבִּים עַל הַמְּקוֹם, כֵּן הַמְּקוֹם מִתְּנַהֵג.

וְהַכֹּל תְּלוּי בְּבְרִית'. וְזָהוּ (יְרוּשָׁלַּיִם בְּרַכּוֹת פ"ד ח"ד): "כָּל הַדְּרָכִים בְּחִזְקַת סַפְנָה", בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר כב, ל): "הַהֶסְפֵּן הַסְּפִנְתִּי" - הִינּוּ: שֶׁה'דָּרַךְ' תְּלוּי בְּשִׁמְרַת־הַבְּרִית'.

י.

(ח"א לו, ב)

"בַּלְעָם הָיָה בְּנֶגֶד מֹשֶׁה בְּקַלְפֹּה" (זֵהר בַּלֵּק קצג): וְכוּ'. וּמַחֲמַת שֶׁהוּא בְּקַלְפֹּה, לְפִיכָךְ הוּא מְשַׁקֵּעַ בְּתַאֲוֹת־נְאוּף' בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר כב, ל): "הַהֶסְפֵּן הַסְּפִנְתִּי".

וכן נוהג לדורות: שִׁכְּשׁוּאֵלֶיךָ לְהַרְבּוֹת וְהַמְנַהֵיג עַל דְּבַר שֵׁישׁ בּוֹ כְּעֵין מְסִירַת־נַפֶּשׁ, צְרִיךְ לְהַשִּׁיב "לֹאֵו!" - אִף־עַל־פִּי שִׁבְּאֻמַּת לְאֻמַּתוֹ רְצוֹנוֹ שִׁימְסֹר נַפְשׁוֹ וַיִּשְׁבֵּר כָּל הַמְּנִיעוֹת.

יב.

(לקוטי־הלכות, ברפת־השחר ה, עח־פא)

עקר כָּל 'פַּח הַבְּחִירָה', רוֹאֵין בְּפִרְשָׁה זֹאת שֶׁל 'בְּלָעַם', בְּעֵינַי הַלּוֹכוֹ לְקַלֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל חֲסִי־שְׁלוֹם, וְאִיךְ הַתְּנַהֵג הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ.

כי הִיָּה רְצוֹנוֹ חֲזַק מְאֹד לְקַלֵּלָם, וְאָמַר לָהֶם (בַּמִּדְבָּר כב, ח): "לִינּוּ פַח הַלֵּילָה" - כִּי אִף־עַל־פִּי שִׁגְלָה שֶׁהַכֹּל בְּיַד הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ, אָבָל הַלֵּךְ בְּדַרְכּוֹ שִׁיּוּכָל לְהַמְשִׁיךְ רְצוֹנוֹ בְּרְצוֹנוֹ.

אבל הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ חָמַל עַל יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר לוֹ בְּפִרוּשׁ (שָׁם שָׁם, יב): "לֹא תִלְךָ עִמָּהֶם" וְכוּ', וְאִף־עַל־פִּי־כֵן לֹא שָׁב מִרְשָׁעוֹ לְגַמְרֵי, וְאָמַר (שָׁם שָׁם, יג): "כִּי מֵאֵן ה' לְתַתִּי לְהִלְךָ עִמָּכֶם", וּפִרְשׁ רַש"י: "שָׂרְמַז לָהֶם שִׁישְׁלַח שָׂרִים רַבִּים וְגָדוּלִים מֵהֶם".

כי סָבַר: 'אוֹלֵי יוֹכֵל לְהַתְגַּבֵּר בְּרְצוֹן חֲזַק כְּלִי־כַף, עַד שִׁימְשִׁיךְ רְצוֹן הָעֲלִיּוֹן בְּרְצוֹנוֹ חֲסִי־שְׁלוֹם, לְקַלֵּל חֲסִי־שְׁלוֹם אֶת יִשְׂרָאֵל'.

ואז כְּשִׁבְּאוֹ שֵׁנִית, וְרָאָה הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ עֵצֶם רְצוֹנוֹ הַטָּמֵא לֵילְךָ, אָמַר לוֹ הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ (שָׁם שָׁם לז): "לֵךְ עִם הָאֲנָשִׁים וְאָפַס אֶת הַדְּבָר" וְכוּ' - וְאִף־עַל־פִּי־כֵן (שָׁם): "וַיִּלְךָ בְּלָעַם" וְכוּ', "אָמַר שָׂמָא אֶפְתָּנוּ וַיִּתְרַצָּה" (רש"י).

ואחר־כֵּן כְּשֶׁהִלְךָ - עָמַד אֶתּוֹנוֹ שְׁלֹשׁ־פַּעַמִּים, וּלְחַצּוֹ עַל־יַדֵּי הַמְּלֹאךְ

"לֵךְ עִם הָאֲנָשִׁים" (בַּמִּדְבָּר כב, לה) - וְעֵינַי 'פַּח הַבְּחִירָה' אֶצֶל 'בְּלָעַם הַרְשָׁע' -

"לֵךְ עִם הָאֲנָשִׁים" - בְּדַרְךְ שְׂאֵדָם רוֹצָה לֵילְךְ מוֹלִיכֵיךָ אוֹתוֹ. (רש"י; מפות י: בַּמִּדְבָּר־דְּבַח, יב)

יא.

(חיי־מוהר"ן תו)

אָפְלוֹ אִם הוּא ז"ל בְּעֵצְמוֹ מְצוּהָ וּמִסְכִּים לְבָלִי לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה - הָלִילָה לְהַסְתַּבֵּל עַל־זָהָ.

וצריכין לְזַהַר מְאֹד: לְבָלִי לְשֵׂאֵל אוֹתוֹ שׁוֹם שְׂאֵלָה עַל־זָהָ, כִּי הוּא יִשִּׁיב בְּוֹדֵאֵי לְבָלִי לְהִיּוֹת, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן בְּנִקְדַּת הָאֻמַּת לְאֻמַּתוֹ צְרִיכֵין לְהִיּוֹת דִּיקָא.

וענין זֶה נוֹגַע לְמָה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מִפּוֹת י:): "בְּדַרְךְ שְׂאֵדָם רוֹצָה לֵילְךְ מוֹלִיכֵיךָ אוֹתוֹ" - עַל פְּסוּק (בַּמִּדְבָּר כב, לה): "לֵךְ עִם הָאֲנָשִׁים".

וענין זֶה רְאִינוּ מִרְבְּנוּ ז"ל כְּמָה פְּעָמִים, בְּפִרְט בְּעֵינַי רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה - שֶׁהָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ לָהֶם מְנִיעוֹת, וְשִׂאֲלוּ אוֹתוֹ. וְהַשִּׁיב לָהֶם: "שְׂאֵל יִהְיֶה עַל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה!"

והתחילו לְהַתְעַקֵּשׁ: "הֲלֹא שָׁמַעְנוּ מִכֶּם גְּדֹל הָאֲזָהָרָה לְהִיּוֹת אֶצְלָכֶם עַל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה!" - וְעָשָׂה עֵצְמוֹ כְּמִקְפִּיד עֲלֵיהֶם, וְגָעַר בָּהֶם: "שְׂאֵל יְדַבְּרוּ יוֹתֵר!" - וְכֵן עָשׂוּ, וְלֹא בָּאוּ עַל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה.

ואף־עַל־פִּי־כֵן, אֲנַחְנוּ זְכִינוּ לְהִיּוֹת רְגִילִים לְעַמֵּד לְפָנָיו, שָׁמַעְנוּ וְהַבְּנֵנוּ בְּרַמְזוֹ וּבְפִרוּשׁ: "שְׁפָנִימִיּוֹת רְצוֹנוֹ אֵינּוּ נוֹחָה בְּזָה כְּלָל! - רַק הוּא מְכַרַּח לֹאמַר לָהֶם כֵּן, מִחֲמַת שִׁשְׁוֹאֵלִים אוֹתוֹ עַל זָה!"

שִׁיּצָא לְקִרְאָתוֹ לְעֵבְבוּ - וְהוּא לֹא שָׁת לְבוֹ גַם לְזֹאת, וְהִלֵּךְ לְדַרְכּוֹ הָרַע.

עד שָׁגַם אַחֲרֵיכֶם (שם שם, כח): "בְּשִׁפְתַח ה' אֵת פִּי הָאֲתוֹן" וְדַבֵּר עִמּוֹ וְהוֹכִיחוּ, וְאַחֲרֵיכֶם (שם שם, לא): "גְּלֶה ה' עֵינָיו וְרָאָה אֵת הַמַּלְאָךְ נֹצֵב לְקִרְאָתוֹ וְחָרְבוּ שְׁלוֹפָה בִּידוֹ", וְאָמַר לוֹ בְּפִרוּשׁ (שם שם, לב): "כִּי יֵרֵט הַדָּרָךְ לְנִגְדֵי" וְכוּ' - אֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא רָצָה לְבַטֵּל רְצוֹנוֹ, וְאָמַר (שם שם, לד): "וְאִם רַע בְּעֵינֶיךָ אֲשׁוּבָה", "בְּמַתְרִים לְפָנַי הַמְּקוֹם" (בַּמִּדְבָּר-רִבְּבָה כ, טו), וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ הִשִּׁיבוּ פְּרִצוֹנוֹ (שם שם, לה): "לֵךְ עִמָּהֶם".

וְהַכֹּל מַחֲמַת ה' בַּחֲרִירָה - כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מפּוֹת י): בְּפִרְשָׁה זֹאת: "בְּדָרָךְ שֶׁאָדָם רוֹצֵה לִילֹךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ" - וְכִי שְׂרוּצָה לָתֵת לֵב בְּפִרְשָׁה זֹאת, יִכּוֹל לְהַבִּין הַיֵּטֵב עַד הַיֵּכָן 'כַּח הַבַּחֲרִירָה' וְכוּ'.

וְזֶהוּ כָּל עֲנִין הַחִיּוֹת-רְעוֹת' וְיַמְצִיחַ הַנְּחָשׁ, שֶׁהֵם 'חֲכַמֵי-הַטֶּבַע' וְשֶׁרֶשׁ חֲכַמֵי-הַטֶּבַע' שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עִכְשׁוֹ בְּכָל-פַּעַם - וְכָל הַחוֹלְכִים בְּדַרְכֵיהֶם נִתְעָה וְנִשְׁמָן לָבֶם, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם בְּכָל-פַּעַם עַל-פִּי דַרְכֵיהֶם, שֶׁהוּא כְּדַעְתָּם הָרַעָה.

עד שֶׁמֵּהֲפָכִים הַשִּׁקְרִים וְהַכֹּזְבִים הַיְדוּעִים לְאֵמֶת, וְאוֹמְרִים: "שֶׁכַּדְּבָרֵיהֶם הוּא הָאֵמֶת, וְכוּנְתָם רַק אֵל הָאֵמֶת!" וְאוֹמְרִים: "שֶׁזֶהוּ דָרָךְ הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה, לְפִרְשָׁה בְּדַרְכֵיהֶם הָרַעִים!"

כֹּה שֶׁהַכֹּל רוֹאִים עֵין בְּעֵין, אִיךָ הֵם 'פּוֹרְקֵי-עַל' לְגַמְרִי, וְכָל פּוֹנְתָם לְבַטֵּל וְלִהְשָׁבִיחַ אֵת הַתּוֹרָה לְגַמְרֵי חֲסִי-שְׁלוֹם - וְכָל זֶה מַחֲמַת גְּדֹל 'כַּח הַבַּחֲרִירָה' כַּנ"ל.

וְהַעֲקָר: כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּרִצּוֹן הָאָדָם - הֵינּוּ: שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ מְסַר

ה' בַּחֲרִירָה' לְאָדָם. וְכִמוֹ שֶׁיֵּשׁ כַּח בְּאָדָם לִילֹךְ אַחֵר תְּאוֹזְתֵיו חֲסִי-שְׁלוֹם, אוֹ לְהַפְךָ - לְשִׁבְרָה וְלִבְרָח מִהַתְּאוֹזוֹת וְלְסוּר מֵרַע וְלַעֲשׂוֹת טוֹב - כֵּן יֵשׁ לוֹ כַּח לְהַתְּגַבֵּר בְּרִצּוֹנוֹ, עַד שֶׁכִּבְיָכוֹל יִכְרִיחַ רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ לְמַלְאוֹת תְּאוֹתוֹ וְרִצּוֹנוֹ הָרַע.

וְכִמוֹ שְׂרוּאִין בָּזָה נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים לְמֵי שֶׁמְשִׁים לֵב עַל-זֶה, וְכוּ' וְכוּ'. (עֵינֵן בְּפָנִים, אֲרִיכוֹת מֵתַק לְשׁוֹנוֹ כְּמָה מְשָׁלִים לְצַד הַטוֹב וְלַהֲפָךְ).

אך הַחֲלוּק וְהַהֲפָרֵשׁ יִכּוֹלִין הַכֹּל לְהַבִּין - כִּי זֶה הָאִישׁ הַפֶּשֶׁר, כָּל יְסוּד פּוֹנְתּוֹ וְרִצּוֹנוֹ הוּא בְּשִׁבִיל הַתְּכַלִּית הָאֲחֵרוֹן וְכוּ'. וְזֶה הַהֲפָךְ, מְשִׁים כָּל מַגְמָתוֹ וְרִצּוֹנוֹ לְתַאוֹזוֹת עוֹלָם-הַזֶּה וְשִׁרִירוֹת לְבוֹ הָרַע, וְ"בְּדָרָךְ שֶׁאָדָם רוֹצֵה לִילֹךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ" כַּנ"ל, וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (יוֹמָא לח:): "הַבָּא לְטָהַר מְסִיעֵין לוֹ, הַבָּא לְטָמֵא פּוֹתְחִין לוֹ".

וְאֵזִי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ מְזַמֵּן לְכָל אֶחָד סְבוֹת וְסִבְרוֹת וְחֲכָמוֹת בְּדַעְתּוֹ שִׁיּוּכֵל לַעֲשׂוֹת בְּרִצּוֹנוֹ, עַד שֶׁיֵּשׁ לוֹ כַּח לְהַחֲלוֹק וְהַכּוֹפֵר וְכוּ' לֹאמֹר סִבְרוֹת וְחֲכָמוֹת שֶׁל הַבַּל, לְהַטְעוֹת עֲצָמוֹ וְאַחֲרֵים מִן הָאֵמֶת וְלֹאמֹר שֶׁהָאֵמֶת אֵתוֹ, אֲבָל "הָאֵמֶת עַד לְעֲצָמוֹ, וְהַחֲפִץ בְּאֵמֶת רוֹאָה הַיֵּכָן הָאֵמֶת-לְאֵמֶתוֹ.

וְזֶה בַּחֲנִינֵת 'פְּתִיחַת פִּי הָאֲתוֹן' - שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ פִּתַּח פִּי הָאֲתוֹן, וְהִיא בְּעֲצָמָה הוֹכִיחָה אוֹתוֹ. שֶׁנֶּעֱשָׂה גַם שְׁלֵא הָיָה מֵעוֹלָם.

כִּי בָּזָה הִרְאָה לוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, מֵאִין נִמְשָׁךְ כַּחוֹ הַטָּמֵא לְפַעַל פְּעֻלוֹת רְעוֹת, כִּי הַמְשִׁיךְ הַזֶּהמָא עַל-עֲצָמוֹ כָּל-כֶּף עַל-יַדֵּי תְּאוֹת-נְאוּף' בְּזַהֲמָא כְּזֹאת עִם בְּהִמָּה, עַד שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה הָיָה לוֹ כַּח דְּסִטְרָא-אֲחֵרָא בְּפִיו הַטָּמֵא.

כי כן מנהיג השם-יתברך עולמו - שמי שרוצה לפעל פעלות בקדשה, צריך שיהיה פרוש וקדוש גדול מאד כמו 'משה-רבנו' עליו-השלוש וכו', ולהפך בטמאה, היה 'כח בלעם' דיקא, על-ידי שטמא עצמו כל-כך וכו'.

ובזה הראה לו השם-יתברך - שאין כחו הטמא חס-ושלום ממנו ומעצמו, רק הכל ברצון השם-יתברך שברא העולם ברצונו בזה כזה, שיהיה כח להאדם להמשיך בבחירתו כחות העליונים ברצונו.

אבל אף-על-פי-כן - הכל ביד ה' "בחמר ביד היוצר" (ירמיה יח, ו), כי אין מלבדו, כמו שאמרו רז"ל לענין כשפים (חלין ז): - רק שנותן להם כח לפי שעה בשביל הבחירה, אבל "אחר-כך גבי דיליה" (בראשית-רבה סז, ד), וכו'. (עין עוד בפנים באות פב, בענין עצתו להכשילם בזנות).

"מן ארם ינחני בלק" (במדבר כג, ז)

יג.

(ח"א יט, ד)

"עץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט), זה לשון 'תרגום', שהוא 'אמצעי' בין 'לשון-הקדש' ו'לשון של שבעין עממיו'. לפעמים הוא בחינת 'משפיל', ולפעמים בחינת 'משפל'.

זה בחינת "אשת כסילות" (משלי ט, יג) - שהולך ומפתה ה'רוח-הקדש', 'לשון-הקדש', 'אשה חכמה', בחינת "חכמות נשים" (שם יד, א), ומטיל בה זקמא.

ו'אשת כסילות' הזאת, מפתה ה'אשה חכמה' על-ידי "אשה משפלת" (שם יט, ד).

כי עקר 'תגברת הקלפה', אינו אלא על-ידי לשון 'תרגום', בבחינת (דברים כו, ה): "ארמי אבד אבי"; ובבחינת (במדבר כג, ז): "מן ארם ינחני בלק", שהוא לשון 'תרגום', לשון 'ארמי', שדרך שם מתעוררים לינק מהקדשה.

ועקר בנינה ו'שלמות לשון-הקדש' - אינו אלא על-ידי ש'מפילין ה'רע של התרגום', ומעלין ה'טוב שבתרגום' ל'לשון-הקדש' וכו'.

"כי מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו" (במדבר כג, ט)

יד.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השיחר ה, פו - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, ו'את הערבים')

"כי מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו" (במדבר כג, ט) - ש'ישראל יש להם ירשה טובה מאבותיהם הקדושים אברהם יצחק ויעקב, ומ'האמהות הקדושות - שהיו חזקים בה'רצון' מאד.

כי כל עבודת אברהם, וכל האבות והאמהות, היא רק 'רצון טוב' - כי אז היא קדם 'קבלת-התורה', ו'היא כל התקרבותם להשם-יתברך, רק על-ידי 'רצון' ו'נדיבת-לב'" (לקוטי-מוהר"ן ח"א קמב).

כי הם המשיכו ה'אמונה-הקדושה' בעולם שהכל מתנהג ברצונו יתברך, ועקרו ובטלו ה'עבודה-זרה' ו'חכמת-הטבע' מן העולם.

וְזָהוּ: "כִּי מֵרֹאשׁ צָרִים אֲרָאֵנוּ" - בְּחִינַת (תהלים עג, כו): "צוּר לִבִּי וְחֻלְקֵי אֱלֹקִים לְעוֹלָם", שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'רְצוֹן טוֹב' לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְזָהוּ: "וּמִגְבְּעוֹת אֲשׁוּרֵנוּ" - בְּחִינַת (שיר-השירים ד, ו): "גְּבַעַת הַלְבוּנָה", בְּחִינַת 'קִדְשַׁת הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ' (רש"י), שֶׁשֵּׁם עֶקֶר הָאֵהָבָה וְהָרְצוֹן בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם שֶׁבְּשָׂמַיִם, בְּחִינַת (שם ג, י): "תּוֹכוֹ רְצוּף אֵהָבָה" וְכוּ' - כִּי שֵׁם כָּל הַקְּרִבְנוֹת שֶׁהֵיוּ עוֹלִים לְרְצוֹן.

יִשְׂרָאֵל בְּטַח" תָּמִיד - "כִּי מִי זֶה עָרַב אֶת לְבוֹ לְגִשְׁתֵּי אֵל הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ" (ירמיה ל, כא), שֶׁהֵם מִסְתִּירִים עֲצָמָן אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּבְחִינַת (שם צא, ה-ח ט): "לֹא תִירָא מִפֶּחַד לִילָה, מִחֵץ יַעֲוֶף יוֹמָם וְכוּ', רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֵט וְשִׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה, כִּי אֲתָה ה' מַחְסֵי עֲלִיוֹן שִׁמְתָּ מְעוֹנֶךָ".

כִּי הֵם שָׁמַיִם מְעוֹנָם וְדִירְתָם וּמִבְטָחָם אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ - עַל-יְדֵי 'הַתְּבוּדָה-וְתָם' - שְׁעוֹסְקִים לְסַלֵּק מִחֲשַׁבְתָּם מִכָּל הַהֶבְלִים שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וּלְבַטֵּל רְצוֹנָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

"ובגוים לא יתחשב" (במדבר כג, ט)

"הן עם לבדד ישכון" (במדבר כג, ט)

טז.

טז.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, פז - על-פי לקוטי-מורה"ן ח"ב ד, וְאֵת הָעֲרָבִים')

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, פז - על-פי לקוטי-מורה"ן ח"ב ד, וְאֵת הָעֲרָבִים')

"וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשֵּׁב" (במדבר כג, ט), "וּבְנִימוֹס עִמָּיִא לֹא מִתְעַרְבִין" (תרגום יונתן וירושלמי) - שְׂאִינָם רוֹדְפֵיךָ אַחַר 'נִימוֹסֵי הָעַבּוּרִים', וְאַחַר רַבּוּי כְּלֵי-בַיִת, וְכִלְי־כֶסֶף וְתַכְשִׁיטִין וְכוּ', וְשִׂאֲרֵי דְבָרִים הַמְרַבִּים הֶבֶל שְׁלָחָם.

"הן עם לבדד ישכון" (במדבר כג, ט) - שֶׁהֵם עִם קְדוּשַׁת כְּזָה, שֶׁשׁוֹכְנִים לְבָדָד, שֶׁהֵם מְקִימִים (ישעיה כו, כ): "לֵךְ עַמִּי בֵּא בַחֲדָרֶיךָ, וְסַגֵּר דְלַתְךָ בְּעֵדָה, חֲבִי כִמְעַט רָגַע עַד יַעֲבֹר זָעַם" - שֶׁהֵם מִתְּבוּדָדִים בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם, וְשׁוֹפְכִים שִׁיחָתָם לְפָנָיו בְּכָל-פַּעַם, וְחוֹשְׁבִים בְּכָל יוֹם עַל אַחֲרֵיתָם וְסוּפָם הָאֲחֵרוֹן.

רַק מִסְלָקִים כָּל מַחְשְׁבוֹתָם מִכָּל-זֶה, וּמִתְבוּדָדִין וְשׁוֹפְכִים שִׁיחָם, בְּרְצוֹנוֹת טוֹבִים, וְכִסּוּפֵי חֲזָקִים, וְגַעְגּוּעִים נִמְרָצִים, אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵם בְּטוֹחִים מִכָּל צָר וְאוֹיֵב וּמִסְטִין - כִּי הֵם מִסְתִּירִים עֲצָמָם בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, בְּבְחִינַת (תהלים לב, ז): "אֲתָה סֹתֵר לִי" וְכוּ', שְׁזָהוּ בְּחִינַת (דברים לג, כח): "וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב" וְכוּ', בְּחִינַת (תהלים ד, ט): "כִּי אֲתָה ה' לְבָדָד לְבָטַח תּוֹשִׁיבֵנִי".

"מי מנה עפר יעקב" (במדבר כג, י)

מאי "מי מנה עפר יעקב"? - אלא כמה 'עפר' יש בהן בישראל שהן עוסקים בהן בדברי-תורה שהן מגינים על ישראל. (תנא-דבי-אליהו-רבה פכ"א)

שְׁעַל-יְדֵי בְּחִינַת 'בְּדָד', בְּחִינַת 'הַתְּבוּדָה', עַל-יְדֵי-זֶה "שׁוֹכֵן

יז.

(לקוטי הלכות, ברפת השחר ה, פז - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, 'ואת הערבים')

"מי מנה עפר יעקב" (במדבר כג, י) - מי יוכל למנות ולשער יקרת קדשת כל פסיעה ופסיעה שדורכים על העפר, כשהולכים לדברים שבקדשה'.

כגון: לבתי-כנסיות ולבתי-מדרשות, ולקבל פני רבם דקדשה, ולשפך שיהם בהתבודדות לפני השם-יתברך.

שמכל פסיעה ופסיעה שדורסים על העפר - נעשים תקונים ושעשועים גדולים למעלה, שאי-אפשר למנותם ולשערים.

ו"מספר את רבע ישראל, תמת נפשי מות ישרים ותהי אחריתי במהו" (במדבר כג, י)

יח.

(לקוטי הלכות, ברפת השחר ה, פז - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, 'ואת הערבים')

"ומספר את רבע ישראל" (במדבר כג, י), "נאמר על הארבעה-דגלים" (תרגום אונקלוס ויונתן).

"ואלו הארבעה-דגלים, הם בחינת ארבעה מחנות השכינה" וכו' (זהר במדבר קיח: בהעלותך קנד.), שנמשכין מד' ד"אחד" - ששם עקר ה'בטול' אל רצון האיין-סוף'.

וכל-זה הוא בחינת תפלה ושיחה והתבודדות' - שעקר השיחה וההתבודדות צריך להיות עד שיבטל עצמו, שיבטל כל רצונותיו לרצון השם-יתברך.

וזהו בחינת 'משפט' שנזכר בדבריו ז"ל בכמה מקומות (לקוטי מוהר"ן ח"א טו, ועוד): "שצריך האדם לשפט עצמו על כל דבר: אם כך ראוי לו לבלות ימיו" וכו'.

ומבאר בהתורה "היכל-הקדש" (ח"א נט): "שבחינת 'משפט' זה בחינת רבוע', בחינת 'השן המשפט' שנאמר בו (שמות כח, טז): רבוע יהיה כפול".

נמצא: שה'משפט' שהאדם צריך לחשב עם עצמו, ולשפט את-עצמו, שזהו בחינת 'התבודדות ושיחה בינו לבין קונו' - הוא בחינת "רבוע" - ועל-שם-זה בעצמו נקרא [החשן-המשפט]: "רבוע".

כי עקר ההתבודדות והשיחה - צריך להיות בהתחזקות רצונות טובות להשם-יתברך - עד שיכלל באחדותו יתברך, בבחינת ד' ד"אחד", מכל מקום שהוא.

בבחינת (יחזקאל לו, ט): "מארבע הרוחות, באי הרוח" - שמכל ארבע רוחות העולם שנתפזר דעתו לשם, ישוב מכלם לד' דאחד, להכלל ברוח השם' שהוא רצונו יתברך, כי 'רוח' לשון רצון'.

כי זה עקר ה'התבודדות' - שצריך להתבודד ולחשב עם עצמו: "היכן הוא בעולם? - ולהיכן נתפזר דעתו ומחשבתו ורצונו? - ולהיכן נשלף ונתעה על-ידי מעשיו ומחשבותיו?"

עד שעל-פי רב רואה בעצמו: שאין לו מקום ורוח מארבע רוחות העולם לברח לשם, ולהתחבא שם מפגעי העולם בגשמיות ורוחניות בגוף ונפש וממון ופרנסה, בבחינת (תהלים קלט, ז): "אנה אלך מרוחק" וכו'.

יתברך, ולשפט עצמי בכל עת בבחינה הנ"ל - אז הייתי זוכה גם כן לאחרית טוב! - בבחינת: "ותהי אחריתי כמהו".

ובל-זה אומר, מחמת ההכרח שעקם השם-יתברך את פיו לברך את ישראל, ולחזקם ברצונות טובים ו'התבודדות', שיהיו חזקים בזה לעולם.

ומזה אנו מבינים: מה היה בדעתו להפוך לחלק על-פלגה, ולרחקם חס-ושלום מפלגה, על-ידי דבוריו וליצנות שלו וכו' הרעים.

אך השם-יתברך ברחמיו, הפך הקללה לברכה, עד שהכרח לברכם ולחזקם באמת כנ"ל, וכמו שאמרו רז"ל (במדבר רפה כ, ט): "מברכותיו של אלו רשע אנו למדים מזה היה בלבנו" וכו'.

ובודאי היה לו גם אחר-כך בחירה, לאחז על-פלגנים מאז באהבת קדשת ישראל, אבל היה קשה ערף, ועמד ברשעו גם אחר כך - עד שיעץ את בלק להכשילם בזנות על-ידי התגרות פזה, פי היה יודע גדל כח היצירה הרע, שיהיה קשה להם לעמד בזה.

"ויקחהו שדה צפים" (במדבר כג, יד)

יט.

(ח"א סה, ב"ד)

'אילנות ועשבים', הם בחינת נשמות קדושות, וכשהנשמות עושין פרות, שעושין רצונו של מקום - אזי מאירין עיני בעל השדה שעוסק בצרף תקונם, ויכולין להיות 'צופין' ורואין במקום

עד שרואה: שאין לו מנוס, כי אם אליו יתברך לבד, בבחינת: "ממך נסתי ושבתי אליך", וכמו שפתיב (תהלים נט, יז): "ומנוס ביום צר לי".

ובשביל-זה: בחינת ה'משפט' הנ"ל, שהוא בחינת 'התבודדות', נקרא רבוע, בחינת: "רבע ישראל" - כי זה העוסק בזה באמת, הוא מתהפך בדבריו לכל צד מארבע רוחות העולם, שבהם כלולים כל מה שנעשה בעולם.

עד שרואה דחקו ועמלו ומרירותו וכו' שאין לו מקום לנוס רק לנוס להשם-יתברך, להכליל בד' דאחד, פי השם-יתברך נמצא בכל עת לכל קוראיו, אפלו אם נתעו כמו שנתעו, פי רחמיו אינם כלים לעולם.

וזה: "ומספר את רבע ישראל" - שאין מי שיוכל למנות ולספר מה שנעשה מבחינת "רבע ישראל", שהוא 'משפט' ו'התבודדות' הנ"ל, איד הם שבים מכל מקומות שנתעו לשם להשם-יתברך, להכליל באחדותו יתברך, ב"ד' דאחד", על-ידי 'התחזקות הרצון' באמת - פי בודאי אי אפשר לשער מה שנעשה בזה.

וכל מי שזוכה להתחזק בזה להיות רצונו חזק תמיד אל האמת, ולא ירפה את הרצון הטוב, אפלו אם יעבר עליו מה - בודאי סוף כל סוף יהיה אחריתו טוב, שעל זה אומר (במדבר כג, י): "תמת נפשי מות ישרים הללו, ותהי אחריתי כמהו".

כי אומר על עצמו: שידע קלקולו וזהמתו העצומה שאין דגמתו כנ"ל, אף-על-פי-כן אומר: "הלואי והייתי זוכה אפלו אנכי לילך בדרך זה, להתחזק מעתה ברצונות טובים, ולפרש שיחתי בכל יום לפנני

"לא איש אל ויכזב" (במדבר כג, יט)

שצריף, וזה בחינת: "שדה צפים" (במדבר כג, יד).

נ.

(ח"א סו, ג)

'אל', הוא בחינת 'אמת' - בחינת (במדבר כג, ט): "לא איש אל ויכזב", שהוא בחינת 'עקב', כמו שאמר רז"ל (מגלה יח): "מנין שקראו הקדוש-ברוך-הוא לי'עקב אל, שנאמר: 'ויקרא לו אל אלקי' וכו' (בראשית לג, כ) - פי 'יעקב' בחינת 'אמת'.

אבל כשאין עושין רצונו יתברך חס' ושלום - אזי נתחשבים עיניו. וזה בחינת: "שדה בוכים" (אחלות פי"ח מ"ד; מועד-קטן ה:), פי 'בכי' הוא 'קלקול-הראות', כמו שכתוב (קהלת יב, ב): "ושבו העינים אחר הגשם", ודרשו רז"ל (שבת קנא:): "זה הראות שהולך אחר הבכי".

נא.

(ח"ב ב, ד)

'אל' - זה בחינת 'תפלה', פי 'אל' על-שם ה'פח', שהוא 'תקיה ובעל היכלת'. ועל-ידי ה'תפלה' נקראין 'ישראל' בשם 'אל', בבחינת (מגלה יח): "מנין שקראו הקדוש-ברוך-הוא לי'עקב אל, שנאמר: 'ויקרא לו אל' וכו' (בראשית לג, כ).

וכשעיניו מאירות וצופות בבחינות "שדה צופים" - אזי יכול להסתכל בכל אחד ואחד להביאו אל התכלית וכו'. ואזי יכול לעשות אחד מכל התפלה וכו'.

וכשרואה באחד שרחוק מהתכלית, אזי אין תפלתו עדין בשלמות פראוי, פי אינו יכול לעשות אחד מכל התפלה וכו' (עין בפנים).

וזה בחינות (שבת קד:): "מנצפ"ך צופים אמרו" וכו', שתקנו הי בתחלת תבה והי בסוף תבה".

"צופים" - זה בחינות ה'בעל-השדה', כשעיניו בבחינות "שדה צופים".

פי על-ידי ה'תפלה' - כפיכחול אנו לוקחין לעצמנו הפח ממנו יתברך, פי אנו מבטלין גזרותיו. - ועל-כך נקראין 'ישראל' **'אל'**.

אזי יכול לתקן ולהסתכל על אותם שהם סמוכים אל התכלית, וכשעומדים בסוף התפלה עדין הם ב'תחלת התבה', ועל אותם שהם רחוקים מהתכלית, והם בחינות 'סוף תבה' וכו', ומתקנים אותם, ומביאים אותם אל התכלית.

וכמו שאמר רז"ל (ירושלמי תענית פ"ב ה"א, על במדבר כג, יט): "לא איש אל ויכזב", "לא איש" הוא [משה רבנו] שעשה דברי 'אל' כזב" - פי על-ידי ה'תפלה', מבטלין גזרותיו יתברך, ואזי 'ישראל' נקראין **'אל'**.

"הנה ברך לקחתי וברך ולא אשיבנה"

(במדבר כג, כ)

כב.

(ח"א לו, ו)

זוה הוא כָּלֵל גְּדוּל: פי "מפי עליון לא יתצא" (איכה ג, לח) פי"אם 'אור פשוט'. אך לפי בחינת כלי המקבל האור, כך נצטייר האור בתוכו וכו'.

כי 'אור הפשוט' הבא מלעיל - הוא בחינת 'קמץ וסתים'. אך לפי בחינת הכלי המקבלים - הוא בחינת 'צירי', שנצטייר האור לפי בחינת ה'כלי'.

ועל-כן פתיב בבלעם (במדבר כג, כ): "הנה ברך לקחתי" - ב'קמץ'. וברך ולא אשיבנו" - ב'צירי'. כי אפלו ה'לקיחה' שהיא בבחינת 'קמץ וסתים', היא בבחינת 'ברך'.

ראיה לזה: כי הוא היה רוצה להצטייר לפי בחינת ה'כלי' שלו, בחינת 'קללה', ולא היה יכול להשיב ולצרף ולהצטייר כָּלֵל לפי בחינתו. וזה: "וברך ולא אשיבנו". ומפני שהיה בשעת 'לקיחה', הוא בחינת 'ברך' וכו'.

וזה שכתוב (דברים יא, כו): "ראה אנכי נתן לפניכם ברכה וקללה". "לפניכם ברכה וקללה" דיקא. כי 'למעלה' הוא בבחינת 'קמץ', שקמץ וסתים. פי מלפני-הקדוש-ברוך-הוא יוצא 'אור פשוט', 'אותיות פשוטים'.

אבל "לפניכם" למטה - נצטייר ה'אור' לפי בחינת ה'כלי' שיש לו. כי לפי האדם פן נעשה הצרוף. אם הוא 'אדם טוב', נעשה 'צרוף של ברכה'. ואם לאו, להפך.

ובשבי-לזה יעץ בלעם לבלק: "להכשילם בדבר ערוה!" - כדי לקלקל 'בליהם'.

וזה שהתמיה את-עצמו בלעם על-זה: "הנה 'ברך' לקחתי, וברך' ולא אשיבנה"? - "ברך" ב'קמץ'. גם "לקחתי" משמע: ברצונו לקח.

[ועין באריכות בלקוטי-הלכות: ברכות-התורה א / קריאת-שמע ד / קריאת-שמע-שעל-המטה א / פסח ה / יין-נסך ד / נזקיר-שכנים ב].

"לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל"

(במדבר כג, כא)

"לא הביט הקדוש-ברוך-הוא און שביעקב" - שפשוטן עוברין על דבריו, אינו מדקדק אחריהם להתבונן באוניות [און] שלהם ובעמלן שהם עוברים על דתו. (רש"י)

"לא הביט און ביעקב, ולא ראה עמל בישראל" - אמר בלעם: אינו מסתכל בעברות שבידם, אינו מסתכל אלא בזכות שלהם. (תנחומא בלק יד)

כג.

(ח"א לא, בסוף)

מאד יקר ה'פסופין' וְהַשְּׁתוֹקְקוֹת' לְדָבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה - פי על-ידי ה'פסופין' נעשין נפשות'.

שעל-ידי שנכסף ומשתוקק לְדָבָר - אזי לפי הפסופין וְהַשְּׁתוֹקְקוֹת, נעשו 'נקדות', ונצטיירין ה'אותיות' שבתוך הדבר שהוא נכסף - שהם בחינת 'נפש' שמקבלין על-ידי ה'פסופין'.

הינו: אם נכסף לְדָבָר טוב, נעשה מהפסופין נפש קדושה. וכן להפך: אם נכסף לְרַע' חסוֹשׁ לְשׁוֹם.

וכדי שתצא הנפש מפח אל הפעל, צריך לְדָבָר בָּפָה, הפסופין וְהַשְּׁתוֹקְקוֹת

וכו'. ועל-ידי-זה נגמרין ויוצאין הנפשות
וכו', ונצטירו ונעשין כלי' לקבל טוב וכו'.

וזה שאמרו רז"ל (ביצה טז. על שמות לא, יז):
"וינפש, כיון ששבת, וי אבדה נפש" -
הינו: שבתחלת השבת שצריך לקבל נפש-
יתרה, אנו זוכרין מאבדת-הנפש בחל,
ואומרים: "וינפש, וי אבדה נפש",
ומתחילין להתגעגע אחריה. ועל-ידי-זה
בעצמו שאנו מתגעגעין אחר ה'נפש', מזה
בעצמו נתהוה ה'נפש-היתרה'.

וזה שכתוב (במדבר כג, כא): "לא הביט און
ביעקב" - על דרך שדרשו רז"ל
(קדושין לט:): "מחשבה רעה אין הקדוש-
ברוך-הוא מצרפה למעשה".

וזהו: "לא הביט און", ראשיתבות:
"וי אבדה נפש" (ביצה שם), שהוא
בחינות השתוקקות וכסופין'.

הינו: ש'השתוקקות וכסופין רעים' אין
הקדוש-ברוך-הוא מצרף. וזה: "לא
הביט און ביעקב".

נד.

(ח"ב יז)

דרך השם-יתברך: להביט על הטובות
שעושין. ואף שנמצא בהם גם-כן
מה שאינו טוב, אינו מסתכל על-זה. כמו
שכתוב (במדבר כג, כא): "לא הביט און
ביעקב" (עין רש"י ותנחומא - מובא לעיל).

מכל-שכן: שהאדם אסור לו להביט על
הברו לרעה, למצא בו דוקא
מה שאינו טוב, ולחפש למצא פגמים
בעבודת הברו. רק אדרבא: מחיב להביט רק
על הטוב.

נה.

(ספר-המדות, בטחון ח"ב; הרהורים ח"ב ב)

מי שנשמר מ'הרהורי עבודת-זרה' - זוכה
בכל-פעם ל'בטחון', עד שאינו דואג
מה יאכל למחר. והוא במדרגת (תהלים סח, כ):
"ברוך ה' יום יום".

ועל-ידי-זה [הקדוש-ברוך-הוא]: "לא הביט
און ולא ראה עמל בו"
(במדבר כג, כא), וכל הנוגע בו כאלו נוגע בבית-
עינו.

"ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו" (במדבר כג, כא)

נו.

(ח"ב ח, יא)

'תרועה' - זה בחינת 'רוח-נבואה',
בבחינת (במדבר כג, כא): "ה' אלקיו
עמו ותרועת מלך בו", ותרוממו: "ושכינת
מלכיהון בהון": הינו: 'השראת-השכינה',
בחינת 'נבואה'.

נד.

(טיחות-הר"ן קב)

"ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו" (במדבר
כג, כא). "ותרועת" - לשון 'שבירה',
כמו שכתוב (תהלים ב, ט): "תרעם בשבט
ברזל".

הינו: כשמשרין ה'כפירות' - אזי: "מלך
בו" - שמוצאין 'המלך יתברך' גם
בתוך הכפירות עצמן, כי גם בהכפירות
בעצמן מלכש חיותו יתברך.

"כָּעַת יֹאמֶר לַיַּעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פֶּעַל אֵל"
 (במדבר כג, כג)

זֶה בְּחִינַת ה'אֲרֵת-הַרְצוֹן', בְּחִינַת (במדבר כג, כג): **"כָּעַת יֹאמֶר לַיַּעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פֶּעַל אֵל"**.

כח.

(ח"ב א, א)

אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי נִבְרָא, שִׁיְהִיָּה לּוֹ מִמְּשָׁלָה עַל הַמְּלָאכִים, וְזֶה הַתְּכַלִּית וְהַסּוּף שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (ירושלמי שבת פ"ב): **"עֲתִידִין צְדִיקִים שִׁיְהִיָּה מִחֲצַתָן לַפְּנִים מִמְּלֶאכֵי-הַשָּׁרֵת", שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כג, כג): "כָּעַת יֹאמֶר לַיַּעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פֶּעַל אֵל"**. **"שֶׁהַמְּלָאכִים יִצְטָרְכוּ לְשֹׂאֵל מִיִּשְׂרָאֵל, כְּשִׁירְצוֹ לִידַע מַה פֶּעַל אֵל"** (רש"י שם; תנחומא בלק יד).

וְצָרִיךְ כָּל-אֶחָד לְרֹאוֹת: שִׁיבּוֹא לְזֶה הַתְּכַלִּית, שִׁיְהִיָּה לּוֹ מִמְּשָׁלָה עַל מְלָאכִים. אֵךְ צָרִיךְ לְשֹׁמֵר עֲצֻמוֹ מְאֹד: שֶׁלֹּא יִקְנָאוּ בּוֹ מְלָאכֵי-הַשָּׁרֵת וַיִּפְּלוּ אוֹתוֹ חֵס-וְשָׁלוֹם.

כט.

(ח"ב ז, י)

עַל-יְדֵי 'פְּלִלִיּוֹת בֵּן וְתַלְמִיד', עַל-יְדֵי-זֶה מִי שֶׁהוּא 'אִישׁ-חַיִּל', יְכוּל לְקַבֵּל בְּעַת הָאֲכִילָה ה'אֲרֵת-הַרְצוֹן', שִׁיֵּאִיר לּוֹ הַרְצוֹן בְּעַת הָאֲכִילָה, וַיִּשְׁתַּוְּקַק וַיִּכְסֶּף מְאֹד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּרִצּוֹן מִפְּלֶגֶ וְכוּ'.

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, אֲכִילָה טז: מִי שֶׁזִּזְכָּה לְרַבִּי אֲמַתִּי שִׁיזְדַּע לְהֵאִיר הָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה בְּיִשְׂרָאֵל כְּרֵאוֹ, וְהוּא אִישׁ חַיִּל וְלֹא לְהַפִּיךְ שְׁקוּרִין 'שְׁלִימִזְלִינִיק', עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּל לְקַבֵּל בְּעַת הָאֲכִילָה ה'אֲרֵת-הַרְצוֹן' הַמְּפֹלֵג, דְּהֵינּוּ שִׁיֵּאִיר לּוֹ הַרְצוֹן בְּעַת הָאֲכִילָה, וַיִּשְׁתַּוְּקַק וַיִּכְסֶּף מְאֹד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, בְּרִצּוֹן מִפְּלֶג בְּלִי שְׁעוֹר בְּלִי שׁוּם יְדִיעָה, שֶׁלֹּא יִדַּע פֶּלֶל מַה הוּא רוֹצֵה, רַק רִצּוֹן פְּשׁוּט בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ].

וְזֶה בְּחִינַת (תהלים קמה, טו): "וְאֵתָה נֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ". "בְּעֵתוֹ" -

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (ירושלמי שבת פ"ב - עַל פְּסוּק הַנ"ל): **"עֲתִידִין צְדִיקִים שִׁיְהִיָּה מִחֲצַתָן לַפְּנִים מִמְּלֶאכֵי-הַשָּׁרֵת"**. **"מִחֲצַה" - זֶה בְּחִינַת 'מְקִיפִים', ה'מְחַצָּה שֶׁל הַשֶּׁכֶל'.**
וְלַעֲתִיד יִהְיֶה 'מִחֲצוֹת הַמְּקִיפִים שֶׁל הַצְּדִיקִים', לְמַעַלָּה מ'מְקִיפִים שֶׁל מְלָאכֵי-הַשָּׁרֵת', וְאִזּוּ יִהְיֶה הַשְּׁגָתָם בְּחִינַת 'מ'ה', בְּחִינַת: **"מ"ה פֶּעַל אֵל" - בְּחִינַת ה'אֲרֵת-הַרְצוֹן', שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִן הַכֹּל.**

וְזֶה שֶׁמִּתְגַּלֶּה ה'אֲרֵת-הַרְצוֹן' בְּעֵת הָאֲכִילָה דְּיוֹקָא - כִּי ה'פְּרִנְסָה' נִמְשָׁךְ מִה'מְלֻכוֹת' וְכוּ', וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְקַבֵּל 'פְּרִנְסָה', צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לּוֹ 'קֶצֶת מִמְּשָׁלָה' וְכוּ', וְה'מְלֻכוֹת' מְקַבֵּל ה'פְּרִנְסָה' מִן ה'יָדִים' שִׁישׁ ב'יָם-הַחֲכֵמָה' וְכוּ'.

בְּבְחִינַת (תהלים שם, טז): "פּוֹתַח אֵת יָדֶךָ" וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן" - הֵינּוּ: שֶׁה'פְּרִנְסָה' נִמְשָׁכֶת מִבְּחִינַת ה'יָדִים'.

וְזֶהוּ: "וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן" - בְּחִינַת ה'אֲרֵת-הַרְצוֹן' שֶׁמִּתְגַּלֶּה בְּתוֹךְ ה'פְּרִנְסָה', בְּבְחִינַת: "וְאֵתָה נֹתֵן לָהֶם אֵת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ" כִּנ"ל וְכוּ'.

וְזֶהוּ (תהלים קד, כז): "לָתֵת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ", בְּעֵתוֹ דְּיוֹקָא, בְּחִינַת ה'אֲרֵת-הַרְצוֹן' שֶׁמִּתְגַּלֶּה בְּתוֹךְ ה'פְּרִנְסָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת: **"כָּעַת יֹאמֶר לַיַּעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פֶּעַל אֵל", בְּחִינַת: **"וְאֵתָה נֹתֵן לָהֶם אֵת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ"**, בְּחִינַת: **"פּוֹתַח אֵת יָדֶךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן" כִּנ"ל.****

וְזֶהוּ (קהלת י, יז): "שְׁרִיף בְּעֵת יֹאכְלוֹ". "בְּעֵת" - זֶה בְּחִינַת ה'תְּגַלּוֹת-הַרְצוֹן'

שמתגלה בשעת אכילה, בחינת: "פעת
יאמר" וכו' פנ"ל.

"יאכל טרף" - זה בחינת 'שלמות
המזבח', בחינת: "מזבח בחלקו
של טרף" פנ"ל.

וזה נעשה על-ידי: "ונכסי עממיא יירת"
- הינו על-ידי 'גרים', כמו שאמרו
חז"ל (בבא-בבא מ.ב. נג. קמט. ועוד) לענין 'ירשת
הגר': "כל הקודם בנכסי הגר, זכה".

אך איך אפשר לעשות גרים? - על-ידי
'צדקה'. פי על-ידי 'צדקה' לוקח
לעצמו רעים ואוהבים, ועל-ידי-זה נזדבד
האור, ונתרבה האור הנח והנז.

ואזי כשמדבר דבור הישראלי, דבור
הקדוש, נכתב ונחקק בהאור והולך
ונשמע למרחוק, ואזי הדבור נכתב בספריהם
של העכו"ם, והם מוצאים בספריהם הפך
אמונתם, ונתגרים.

וזה מחמת בחינת ה'טוב-הכבוש' תחת
ידם וכו'. ובתחלה זה ה'טוב-הכבוש'
זוכר שבא ממקום קדוש ועליון מאד, ואחר-
כך מתגברין וכובשים אותו, עד שהטוב
שוכח מעלתו.

ועל-ידי ה'דבור הישראלי' פנ"ל, אזי זה
ה'טוב-הכבוש' שם, מוצא אותו
בספריהם, ונזכר מעלתו שבא ממקום עליון
מאד, ומתחיל להצטער ולהתגעגע שנפל
ממקום גבוה, ועתה כבושה בידם.

ומחמת שפבר נקשר ונתפס מאד הטוב
אצלם בקשרי-קשרים, על-פן
כשמתחיל לחזר, מושך ותולש עמו עוד
מהרע שלהם, וזה הוא בחינת ה'גרים',
בחינת ה'רע' שנתלש מהם עם ה'טוב'.

ולפעמים כשהרע רואה שהטוב
משתוקק וממשיך עצמו

"לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה"
(במדבר כג, כד)

ל

(ח"א יז, ג'ד-ה'ד-ז)

להכניע ולבטל 'פסילות-השכל' - הוא
על-ידי בחינת 'מזבח', 'אכילה
בפשרות'.

וזה בחינת (זבחים נג.): "מזבח בחלקו של
טרף", בחינת (תהלים קיא, ה): "טרף נתן
ליראיו", בחינת 'אכילה בפשרות', שעל-
ידי-זה מכניעין ו'טורפין' אותה, הינו:
הקלפות והפסילות.

ולהשלים 'פגם-המזבח', 'פגם-האכילה'
- הוא על-ידי 'גרים' - פי
ה'עבודה-זרה' אין להם כח פי אם מ'פגם-
המזבח'.

וזה שכתוב (מלאכי א, יא): "בכל מקום
מקטר ומגש לשמי" - פי פחם הוא
מ'פגם חלקי המזבח', מה'ניצוץ-הקדוש'
של ה'מזבח-דקדשה' שנפל לשם.

ועל-ידי ה'גרים', שמשליך אמונתו אחר
אמונת ישראל - מכניע
ה'עבודה-זרה' שנעשה מ'פגם חלקי
המזבח', וחוזרין 'ניצוץ חלקי המזבח'
למקומם, ונשלים ה'מזבח'.

וזה בחינת (במדבר כג, כד): "לא ישכב עד
יאכל טרף ודם חללים ישתה",
ותרגומו: "ונכסי עממיא יירת".

ורוצה לחזור למקומו - מתגברים על הטוב ביותר ומביאים אותו לתוך העלמה יתרה, לתוך פנימיות מחשבתם, שמתחילים לחשב מחשבות על הטוב, ומכניסים הטוב בהעלם והסתר יותר.

ואזי יוצא הטוב על-ידי הולדה שמולידים, בזרע הילודים. פי ה'טוב, גנוז ונעלם בפנימיות מחשבתם ומחם, ומשם ה'הולדה'.

ואזי אין כח בהרע של הילודים, להתגבר על ה'טוב' שבתוכם, ויוצא ה'טוב' על-ידי ה'ילודים', ונעשו 'גרים'.

וזוה בחינת: "לא ישכב עד יאכל טרף" - בחינת 'שלמות המזבח' בנ"ל. "ודם חללים ישטה", ותרגומו: "ונכסי עממא יירת" - הינו בחינת 'גרים' הנ"ל.

וזוה: "ונכסי עממא" - בחינת הטוב שנתפסה אצל העכו"ם, שהביאו אותו בהעלם והסתר בפנימיות מחשבתם בנ"ל, שיוצא על-ידי זרע הילודים, ונעשין 'גרים' - ועל-ידי זרע נשלם המזבח'.

"שתם העין" (במדבר כד, ג)

לא.

(ח"א לו, א-ב)

'שבעים-פנים' של תורה, הם פנגד 'שבעים-לשון'. וזהו פלל: שפל נפש מישראל קדם שיש לה התגלות בתורה ובעבודה, מנסין ומצרפים אותה בגלות של שבעים-לשון, הינו: ב'תאוותיהן'.

ו'כללות שבעים-לשון' של 'מדותיהן הרעות' - היא 'תאות-נאות'.

ו"בלעם היה פנגד משה בקלפה" וכו' (זהר בלק קצג). גם אותיות 'בלעם' מרמזין שהוא בקלפה פנגד התורה וכו', ע' [של בלעם] פנגד ע' פנים וכו'. ומחמת שהוא בקלפה, לפיכך הוא משקע בתאוה הזאת ביותר.

ובשביל-זה דרשו חז"ל (ברכות יב: על במדבר טו, לט): "ואחרי עיניכם, זו נאות" [בחינת ע' הנ"ל]. גם בלעם נקרא "שתם העין" (במדבר כד, ג-טו) - מחמת שהוא 'כלליות מדהרעה' של מדות-רעות של ה'שבעים לשון'.

"מה טבו אהליך יעקב, משפנתיך ישראל. פנחלים נטיו, פגנת עלי נהר, פאהלים נטע ה', פארזים עלי מים" (במדבר כד, ה-ו)

"משפנתיך" - אף בשהן תרבין, לפי שהן משכונ עליכם, וחרבנן פפרה על הנפשות. (רש"י)

תנאי התניתי עמהם: אם יחטאו, יהא בית-המקדש מתמשכן עליהם, שנאמר (ויקרא כו, יא): "ונתתי משכני בתוכם" - אל תהי קורא 'משכני', אלא 'משכוני'. וכן בלעם אומר (במדבר כד, ה): "מה טבו אהליך יעקב, משפנתיך ישראל" - שני 'משכונות'. ונקראו "אהליך" בשם בניו, ו"משפנתיך" בשם חרבים. (שמות רבה לא, י; תנחומא משפטים יא)

אמר רבי יוחנן: מברכתו של אותו רשע, אתה למד מה היה בלבו. בקש לומר: שלא יהו להם בתי-פנסיות ובתי-מדורשות. (סנהדרין קה: - רש"י: הוא היה רוצה לקללם בקה: שלא יהיו בתי-פנסיות, ולא נתן רשות, ואמר: "מה טבו אהליך").

למה נסמכו 'אהלים' ל'נחלים'? - דכתיב: "פנחלים נטיו, פגנת עלי נהר, פאהלים נטע" וגו' - לומר לה: מה 'נחלים' מעלין את האדם מטמאה לטהרה, אף 'אהלים' מעלין את האדם מפח-חובה לכף-זכות. (ברכות טו, טז)

וכי מה טיבן של נחלים אצל בתי-כנסיות ובתי-מדרשות, שאומר: "בנחלים נטיו", אצל: "מה טבו אהליך יעקב?" - אלא לומר לה: מה 'נחלים' מעלין את האדם מן הטמאה לטהרה, כך בתי-כנסיות ובתי-מדרשות מעלין את האדם מן הטמאה לטהרה. ביצד? אלא מביאין את האדם מחובה לזכות. לכה נאמר: "בנחלים נטיו".

(תנא-דביי-אליהו-רבה פכ"א)

שנכשל כבר במה שנכשל ורוצה לשוב, שבהכרח שיעבר באלו המקומות - ומכלם יצילנו השם על-ידי תקף הרצון-דקדשה, שיזכה על-ידי התקשרות לצדיקי-אמת, וכנ"ל.

לב.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, מה)

ה'משפן' נעשה בקדשה בזאת, שאפלו בחרבנו יגן על ישראל, בבחינת (שמות לח, כא): "אלה פקודי המשפן, משפן", "משפן בבנינו, ומשפן בחרבניה" (שמות-רבה לא, י; תנחומא משפטים יא; לקוטי-מוהר"ן ח"א יא, ד).

בבחינת (במדבר כד, ה): "מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל", ודרשו רז"ל (רבה ותנחומא שם): "אפלו פשהם חרבים, מגנים על ישראל".

ובשביל-זה הקימו את המשפן בכל-פעם, ופרקוהו בעצמן, ונסעו עמו ממקום למקום, במדבר חשך ואפלה, מקום נחש שרף ועקרב" וכו' (דברים ח, טו), ואחר-כך חזרו והקימוהו וכו' - להורות לדורות: שאפלו פשהמשפן יהיה נפרק וחרוב, יגן עליהם.

ואם יקשרו רצונם תמיד בקדשת המשפן ובית-המקדש וכליו, והכל בכח ה'צדיקי-אמת' העוסקים ב'בנין המשפן' בכל דור ודור, כמו שפתיב בהתורה 'אזמרה' וכו' (ח"א רפב) - על-ידי-זה יוכלו לעבר בשלום, בכל ה'מדבריות', בכל מיני חשך וצלמות, אפלו בשעוברים חסו-ושלום במקום נחש ושרף ועקרב וצמאון" וכו'.

שבכל מקומות אלו, בהכרח שיעבר בהם הרוצה לגשת אל הקדש, בפרט מי

לג.

(לקוטי-הלכות, בית-הכנסת ו, כב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, תקעו תוכחה')

"מה טבו אהליך יעקב משפנתיה ישראל" (במדבר כד, ה) - "נאמר על המשפן ובית-המקדש" (במדבר-רבה יב, יד), ו'בתי-כנסיות ובתי-מדרשות' של ישראל "שהם בחינת מקדש מעט" (מגלה כט).

וזהו (במדבר שם): "בנחלים נטיו פגנת עלי נהר, פאהלים נטע ה' פארזים עלי מים".

"בנחלים נטיו" - זה בחינת (משלי יח, ד): "נחל נובע מקור חכמה", שמשם עקר הכח והגבורה של כל ה'בעלי-כח'. כי עקר הכח וההתגברות, הוא על-ידי ה'חכמה', "שהוא בחינת 'כח מזה'" (תקוני-זהר ד, כ) כי "החכמה תחיה" (קהלת ג, יב), ומשם כל הכח והחיות של כל הברואים.

ועל-כן "בנחלים נטיו" - מרמז על 'כח התפלה של הבעל-כח', שנמשך מבחינת: "נחל נבע מקור חכמה", שחכמתו הוא "בנהר שאינו פוסק, וכמעין המתגבר" (אבות פ"ו מ"א).

כי הוא נובע תמיד מקור-החכמה, ומתגבר בכל-פעם בעצם כחו נגד הסטרא-אחרא, עד שמשויה כל התקונים, שעל-ידי-זה גדלים כל הריחות, על-ידי ה'נהר היוצא מעדן להשקות את הגן" (בראשית ב, י).

וְזָהוּ (במדבר שם): **"פגנת עלי נהר"** - בחינת נהר המשקה את הגן, שמשם גדלים כל הריחות.

וְזָה (שם): **"באֵהלים נטע ה'"** - שהם מיני בשמים וריח טוב ונפלא, שנמשך על ידי הנהר המשקה את הגן, כנ"ל.

וְזָהוּ (שם): **"בארזים עלי מים"** - בחינת התפלה בבחינת דין, שהוא מטה עז, שהיא קשה בארז.

וְזָהוּ: **"עלי מים"** - כי על ידי זיה נמשכין מימי הדעת, בחינת (ישעיה יא, ט): **"ומלאה הארץ דעה את ה' פמים לים מכסים"**, שעל ידי זיה נמשכין כל התקונים.

לד.

(לקוטי הלכות, בציעת הפתח, זיג"ז)

עקר התקון: על ידי התורה, שהיא מטהרת מכל הטמאות והגלולים והטנופים הבאים על ידי "הבגדים הצואים" (זכריה ג, ד), כמו שאמרו רז"ל (ברכות טז, על במדבר כד, ו): **"פנחלים נטיו" וכו', "מה נחלים מעלין את האדם מטמאה לטהרה, אה דברי תורה"**.

וְזָה בחינת גדל המעלה של בתי כנסיות ובתי מדרשות שעוסקים בהם בתורה ותפלה, שהם בחינת מקדש מעט (מגלה כט).

כי עקר הטהרה מבחינת "בגדים הצואים" הנ"ל, שמהם כל המניעות והעפובים מעבודת הבורא יתברך - הוא על ידי התורה הקדושה, שהיא נקראת **"באר מים חיים"** (שיר השירים ד, ט), וכמו שכתוב במשנה (אבות פ"ו מ"א): **"וכנהר שאינו פוסק, וכמעין המתגבר"**.

כי התורה היא **"מקור מים חיים"** (ירמיה ב, יג; יז, יג), שמטהרת מכל הגלולים והטנופים, בחינת **"מים טהורים"**, בחינת (יחזקאל לו, כח): **"וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם"**.

כי התורה היא בחינת **"נהר שאינו פוסק, וכמעין המתגבר"**, שאין שום טמאה ולכלוך יכול להתקיים בנגדה, כי כל הטמאות והגלולים שבעולם היא שוטפת אותם ומבטלת אותם ברגע קלה.

ועקר הנס והישועה נעשה על ידי הצדיק יאמת' שעוסקים בתורה תמיד וכו'.

וְזָהוּ בחינת **"קדשת הבתי כנסיות ובתי מדרשות" וכו' - כי בודאי איש אחד לבדו, קשה לו לזכות.**

אבל כשמתחברים רבים יחד, ובנין בית המדרש לעסק בו בתורה, וכוננתם אל האמת לאמתו, להכליל על ידי עוסקם בתורה ותפלה, בצדיק יאמת וכו' - בודאי **"הן אל כביר לא ימאס"** (איוב לו, ה), כי **"זכותא דרבים עדיף"** (ברכות ח, וכו').

וְזָה (במדבר כד, ה): **"מה טבו אהליך יעקב משכנתיך ישראל"**, שמדבר בשבח בתי כנסיות ובתי מדרשות.

וְזָהוּ (שם פסוק ו): **"פנחלים נטיו" וכו' - כי** הם מטהרין את האדם כמו **"נחל נובע"** (משלי יח, ד), כי הם בחינת **"נהר שאינו פוסק, וכמעין המתגבר"**, שעומדין תמיד בנגד "הבגדים הצואים" לטהר מכלם וכו'.

כי התורה שהיא בחינת **"נחל נובע" וכו',** בחינת **"מקור מים חיים"** - מתגבר עליהם תמיד, ומטהרת מהם כנ"ל, שזהו

מעלת הבית הפנסת ובית המדרש, שמחמת שיש מקום קבוע לתורה ותפלה, על-ידי-זה סוף-כל-סוף נטהר מהם וכו'.

כי אדם יחידי, יכולין להפיל חסוֹשֶׁלוֹם על-ידי התגברותם, אבל כשיש בית-המדרש קבוע, כל מי שהוא בכלל אנשי הבית-המדרש הקדוש, ואינו מפריד עצמו מהם לגמרי חסוֹשֶׁלוֹם, בודאי יתגבר קדשת הבית-המדרש שכלול מעסק התורה של רבים וכו'.

וזה שטרח דוד המלך עליו-השלום כל-כה, למצא מקום להשם, כמו שפתוב (תהלים קלב, ד): "אם אתן שנת לעיני וכו', עד אמצא מקום לה" - כי צריך שיהיה מקום-קבוע להקדשה, שזהו בחינת גדל מעלת קדשת הבית-המקדש, כדי שלא תוכל הסטרא-אחרא להפיל את האדם.

כי מאחר שנשאר מקום-קבוע, שהוא הבית-המקדש וכו' - לעולם תתגבר קדשתה עליהם.

אבל בעוונותינו הרבים התגברה הסטרא-אחרא על-זה בעצמה, והחריבה הבית-המקדש, ועתה נחמתנו על-ידי הבתי-פנסיות ובתי-מדרשות וכו' - כי בכל בית-הפנסת ובית-המדרש נמשך קדשת הבית-המקדש וכו'.

כי על-ידי קביעת הקדשה של הבתי-פנסיות ובתי-מדרשות, נטהרין ישראל. כי קדשתם הקבוע, יעלה על כל התגברות המונעים שנמשכין מ"הבגדים הצואים", אף-על-פי שמתעוררים בכל-פעם ביותר, ומשתטחים ומתפשטים מאד מאד, בפרט בדורות הללו, באשר יודע כל אחד בנפשו.

כי קביעת הקדשה של הבתי פנסיות ובתי מדרשות עולה על כלם, ומטהרת מכלם, כנחלים המטהרים, בבחינת (במדבר כד, ו): "בנחלים נטיו", כמו שדרשו רז"ל (ברכות טז): "מה נחלים מטהרין את האדם, אף בתי-פנסיות ובתי-מדרשות מטהרין" וכו', וכנ"ל (עיר-שם עוד באות כז).

לה.

(לקוטי-הלכות, תפלת-המנחה ז, פז-צ)

ה'בתי-פנסיות ובתי-מדרשות' מטהרין הכל, כמו שאמרו רז"ל (ברכות טז): על פסוק (במדבר כד, ה-ו): "מה טבו אהליך יעקב משכנתיך ישראל, בנחלים נטיו" - "מה נחל מטהר, אף בתי-פנסיות ובתי-מדרשות מטהרין" וכו'.

ובל-זה הוא בכח ה'קבוצ' הקדוש שיעוסק הצדיק לקבץ ולאסף בכל-עת לקרבם להשם-יתברך, שזהו בחינת ה'בית-המדרש הקדוש' שלו, בחינת "מקדש מעט" (מגלה כט), בחינת 'בנין הבית-השלישי', שיהיה נבנה בזכות 'יעקב', שלא יחרב לעולם וכו' כנ"ל.

וזה (במדבר כד, ה): "מה טבו אהליך יעקב, משכנתיך ישראל" - שהם הבתי-פנסיות ובתי-מדרשות, שהם בחינת ה'משכן ובית-המקדש' כנ"ל.

שראה 'בלעם': שעקר כח ישראל בכל הגליות, בפרט הגלות-האחרון הארץ הזה - הוא על-ידם. פי 'בלעם' ברח את ישראל שלשה פעמים, בנגד ה'שלשה בנינים' של 'בתי-מקדשנו'.

כי "בלק ובלעם היו קוסמים ומכשפים גדולים" (שערי-הפסוקים, פרשת בלק), וראו

יתגברו עליו בכח הצדיקים האמתיים שבכל דור, כנ"ל.

וזהו (שם פסוק ו): "**כנגת עלי נהר**", ודרשו רז"ל (ברכות טז): "**מה נחלים מעלין את האדם מטמאה לטהרה, אף הבתי מדרשות מעלין מטמאה לטהרה**", הינו כנ"ל.

וזהו (שם): "**כנגת עלי נהר**" - זה בחינת מה שנתבאר לעיל: שעקר תקון ה'בית המדרש' שהוא בחינת "מקדש מעט", הוא מה ששם מתקבצין כל הנקודות טובות וכל התעוררות טוב של כל אחד, אפלו של הגרוע שבגרועים.

כי בתוך הכלל, הכל מצטרף יחד, ונחשב אצלו יתברך, כי "הן אל כביר לא ימאס" (איוב לו, ה).

עד שנחשב ל'אתערותא דלתתא', שעל-דייזה עקר התקון, כי השם יתברך מצפה לזה מאד.

ותבך מתעורר 'אתערותא דלעלא' לסייעם - כי שם בבית המדרש, בחינת ה'בית המקדש', מתועד ומתיחד ב'יחוד שלם ונפלא', 'אתערותא דלתתא' עם 'אתערותא דלעלא'.

וזה בחינת: "**כנגת עלי נהר**" - הינו: כמו גן שצומחים בו פרות, כשהוא אצל הנהר, שתבך בשזרעין בו, נמשך עליו מימי הנהר, להשקותו ולהצמיחו מהרה.

מה שאין-כן שארי גנות בשזרעין אותן, שצריכין להמתין עד יסקיף השם משמים, להוריד עליהם גשמי-ברכה להצמיחם.

גדל התרפנות שיהיה לישראל מחמת התגברות הסטרא-אחרא להחטיאם בכל-פעם, ועל-כן רצו לעקר את ישראל לגמרי חסוֹשֵׁלוֹם. אבל ה' לא עזבנו בידם, וְהַפֶּךְ הַקִּלְכָּה לְבִרְכָה" (דברים כג, ו).

ועל-כן כשראה בלק שברכם ברכה הראשונה - עדין לא שב מדעתו הרעה, מחמת שצפה: ש'בית-הראשון', שהוא בחינת 'ברכה הראשונה' של בלעם - סופו לחרב, על-כן סבר שיתגבר עוד, אולי תחול הקללה חסוֹשֵׁלוֹם וכו'.

וכן בפעם השני שהוסיף בלעם לברכם, חזר והתחזק ברשעתו להוליכו למקום-אחר - אולי תחול הקללה חסוֹשֵׁלוֹם ושלום משם, מחמת שראה: שגם ה'בית-השני' יהיה נחרב, וכנ"ל. ובפרט ששם "אל המדבר פניו" (במדבר כד, א), "אל חטא העגל" (תרגום-אונקלוס, יהונתן, וירושלמי).

וגם בעצם רשעתו ראה: שאי-אפשר להשיג קץ האחרון, כי הוא נעלם מאד מאד, על-כן סבר: שעתה ב'פעם-השלישית', תחול הקללה חסוֹשֵׁלוֹם.

אבל השם יתברך בעצם רחמיו מאד, באשר עקם את פיו עד שהכרח לברכם, פתח תבך בתחלת הברכה (שם פסוק ה): "**מה טבו אהליך יעקב, משכנתיך ישראל**".

שהוא מה שפכתבנו לעיל: שבכח ה'אהלים הקדושים' וה'משכנות' של 'יעקב' ו'ישראל', שהם ה'בתי-בנסיות' ובתי-מדרשות של הצדיקים-אמת, שהם בחינת "מקדש מעט" - על-דייזה לא יוכל לבלע את ישראל חסוֹשֵׁלוֹם, כי על-דייזה

כְּמוֹ-כֵן מִמֶּשֶׁה, הֵם הַבְּתִי-כְּנָסִיּוֹת וּבְתֵי-
מִדְרָשׁוֹתָּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל - שֶׁכָּל
 הַתַּפְלוֹת וְהַתּוֹרוֹת וְהַעֲבוּדוֹת שְׁעוֹשִׂים
 בְּהַתְקַשְׁרוֹת הַקְּבוּץ-הַקְּדוֹשׁ שֶׁבְּבְתֵי-כְּנָסִיּוֹת
 וּבְתֵי-מִדְרָשׁוֹת - נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם מִיַּד מִ"הַנְּהַר
 הַיֵּצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן" (פְּרָאשִׁית ב, י)
 לְהַצְמִיחֵם וּלְגַדֵּל פְּרוֹתֵיהֶם מִהֶרָה.

כִּי בַחֲיִנַת ה'אֲתַעְרוּתָא-דְלַעְלָא יוֹרֵד
עֲלֵיהֶם מִיַּד, בְּזָכוֹת הַקְּבוּץ-הַקְּדוֹשׁ
 שְׁמֵת־קִבְּצִים אֶל הַצְּדִיקֵי-הָאֱמֶת וּכְנ"ל, כִּי
 הַיַּחֲוֵד וְהַתּוֹעֵדוֹת שֶׁל ה'אֲתַעְרוּתָא-
 דְלַתְתָּא, הוּא מִמֶּשֶׁה כְּמוֹ צְמִיחַת פְּרוֹת הַגֵּנָה.

כִּי אֲהִי-עַל-פִּי שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בּוֹרָא וּמְקִיִּם
הַכֹּל, כִּי הוּא בּוֹרָא פְּרִי הָעֵץ, וּפְרִי
 הָאֲדָמָה, וְכֹל מִיַּיִן צְמֻחִים שֶׁבְּעוֹלָם - אֲהִי-
 עַל-פִּי-כֵן בְּרָא הָעוֹלָם בְּהִנְהַגָּה בְּזֵאת,
 שֶׁהַכֶּרֶחַ שֶׁהָאָדָם יַחֲרֹשׁ וַיִּזְרַע הָאָרֶץ וְהַגֵּנָה,
 וְאַחֲרֵיכֵן הוּא מוֹרִיד עֲלֵיהֶם גֶּשֶׁם מִן
 הַשָּׁמַיִם, וְעַל-יַדֵּי זֹאת דִּיקָא צוּמְחִים הַפְּרוֹת
 וְכֹל הַצְּמֻחִים.

וְכַל-זֶה הוּא מַחְמַת: שֶׁכָּל מַה שֶׁבְּעוֹלָם,
הַכֹּל נִבְרָא בְּשִׁבִיל הָאָדָם הַבְּעַל-
בַּחִירָה, שֶׁעַקֵּר גְּדֻלְתּוֹ הוּא מַחְמַת בַּחִינָה
הַנ"ל, בַּחֲיִנַת 'אֲתַעְרוּתָא-דְלַתְתָּא, שֶׁתְּלוּי
בְּהָאָדָם הַבְּעַל-בַּחִירָה' דִּיקָא, שֶׁבְּשִׁבִילוֹ
נִבְרָא הַכֹּל וְכו'.

וּכְמוֹ שֶׁבְּעֵנִן הַצְּמֻחִים שֶׁל הַגֵּנוֹת,
לְפַעְמִים אֲהִי-עַל-פִּי שְׂזוֹרְעִין אֵינָם
 צוּמְחִים אוֹ שְׁמֵת־עַבְב צְמִיחַתָּם מַחְמַת עֲפוּב
 הַגֶּשֶׁמִּים, אֲבָל בְּשֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ נִתֵּן הַגֶּשֶׁם
 בְּעֵתוֹ - הֵם צוּמְחִים מִיַּד.

כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּעֵנִן ה'אֲתַעְרוּתָא-דְלַתְתָּא'
ו'אֲתַעְרוּתָא-דְלַעְלָא' - לְפַעְמִים
 כְּשֵׁאִין ה'אֲתַעְרוּתָא-דְלַתְתָּא' פְּרָאוּי, מֵתַעֲכָב

הַשְּׁפַעַת ה'אֲוִר-הָעֲלִיּוֹן' לְסִיעוֹ פְּרָאוּי, שֶׁהוּא
בַּחֲיִנַת 'אֲתַעְרוּתָא-דְלַעְלָא'. וְאִזִּי אִם אֵינּו
חֲזַק בְּדַעְתּוֹ פְּרָאוּי, יָכוֹל לְפַל עַל-יַדֵּי-זֶה חֶסֶד
וְשָׁלוֹם,

וּלְפַעְמִים יוֹרֵד עֲלָיו בַּחֲיִנַת ה'אֲתַעְרוּתָא-
דְלַעְלָא' מִיַּד, וּכְנ"ל לְעֵנִן
הַצְּמֻחִים.

אֲבָל בְּכַח הַצְּדִיקִים-הָאֱמֶתִיִּים, עַל-יַדֵּי
שֶׁנִּכְלָלוּ בְּהַקְּבוּץ-הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַבֵּית-
הַמִּדְרָשׁ שֶׁלָּהֶם - אִזִּי מֵתַחֲזֵק תָּמִיד בְּכֹל מַה
שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, בְּכַח הַסִּיּוּעַ-דְלַעְלָא, שֶׁהוּא
בַּחֲיִנַת 'אֲתַעְרוּתָא-דְלַעְלָא' שֶׁיוֹרֵד עָלָיו מִיַּד.

בַּבְּחִינַת: "כְּגַנַּת עָלֵי נְהַר" - שְׂאִינָם
צְרִיכִים לְהַמְתִּין עַל גֶּשֶׁמִּים, כִּי
ה'נְהַר' סְמוּךְ אֲלֵיהֶם מִיַּד. כְּמוֹ-כֵן שֵׁם
ב'אֵהָלִים' ו'מִשְׁפָּנוֹת' 'יַעֲקֹב' ו'יִשְׂרָאֵל' -
סְמוּךְ וְקָרוֹב מְאֹד ה'אֲתַעְרוּתָא-דְלַעְלָא,
לְבַחֲיִנַת ה'אֲתַעְרוּתָא-דְלַתְתָּא, לְסִיעוֹ בְּכֹל
עַז לְהַתְחַזֵּק תָּמִיד, וּכְנ"ל (עֵינֵי-שֵׁם עוֹד בְּפָנִים).

וְזֶהוּ (בַּמִּדְבָּר שָׁם): "בְּאֵהָלִים נָטַע ה'", שֶׁהֵם
בַּחֲיִנַת 'בְּשָׂמִים יְקָרִים' - זֶהוּ בַּחֲיִנַת
"נִרְדֵי נִתֵּן רִיחוֹ" (שִׁיר-הַשִּׁירִים א, יב), הַנֶּאֱמָר עַל
'מַעֲשֵׂה-הָעֵגֶל, שֶׁרָצָה בְּלִעָם לְהַתְגַּבֵּר חֶסֶד
וְשָׁלוֹם בְּכַח זֶה.

אֲבָל הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ כְּבֵר הַקְּדִים וְפּוֹאֵה,
וּמַחֵל לָהֶם, עַד שֶׁנֶּאֱמָר עָלָיו: "נִרְדֵי
נִתֵּן רִיחוֹ", "עֲזֹב' לֹא נֶאֱמָר, אֶלָּא 'נִתֵּן'"
(שַׁבַּת פּח:).

וּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי ז'ל בְּהַתּוֹרָה "תִּקְעוּ ג'" (ח"א
ח), לְעֵנִן שֶׁהַצְּדִיק יָכוֹל לְהוֹכִיחַ
אֶת יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל בְּזָה, שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת 'קוֹלוֹ
שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁעַל-יַדֵּי-זֶה יִהְפֵּךְ עוֹנוֹתֵיהֶם
לְזָכוֹת, עַד שֶׁכָּל הָעוֹנוֹת יִתְהַפְּכוּ וַיַּעֲלוּ

ריח טוב, בבחינת: "נרדי נתן ריחו", וכו' פנ"ל. וזה בחינת: "כֹּאֵהֲלִים נָטַע ה'" וכו'.

וזהו (במדבר שם): "פֹּאֲרָזִים עָלַי מִיָּם" - בחינת 'פח-הצדיק' שנקרא: "אָרֶז אֲשֶׁר בַּלְבָּנוֹן" (מלכים ב יד, ט; דברי הימים ב כה, יח), בחינת (תהלים צב, יג): "צָדִיק כַּתְּמֹר יִפְרָח, פֹּאֲרֶז בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָּה", כי הכל בכחו.

לו.

(לקוטי הלכות, חל-המועד ז, יב)

עקר התקון בשלמות, הוא ב'בית-המקדש', ועל-כן הנה מצפה משה מיד לבוא לשם, כמו שכתוב (שמות טו, יז): "תבאמו ותטעמו בהר נחלתך".

אבל בעוונותינו הרבים התגרה בהם השטן, והחטיאם "חטאה גדולה" (שמות לב, כא-ללא), תכף אחר קבלת-התורה, והכרח משה להתנגע במסירת-נפש עצום מאד, והתפלל תפלות הרבה, עד שנתרצה השם-יתברך לישראל וכו'.

ואז ראה הקדוש-ברוך-הוא: שאי-אפשר להם לכנס ולבנות 'בית-המקדש' מיד. וגם ראה: שאפלו פשיכנסו לארץ-ישראל, ויבנו את 'בית-המקדש', הוא עתיד לחרב שתי פעמים, והגלות יתארך מאד.

על-כן חמל עלינו השם-יתברך, והקדים לנו רפואה למכה, וצוה לישראל: לבנות את ה'משכן', שיש בו כל הקדשות של ה'בית-המקדש'.

ובזה הפליא חסדו עמנו, שלמד למשה: להמשיך תקון נפלא כזה, שיהיה פח להמשיך 'קדשת הבית-המקדש', גם בהולכם במדבר שמים, מקום "נחש ושרף ועקרב" וכו' (דברים ת, טו).

ובזה המשיך תקון לדורות: שאפלו פשיחרב הבית-המקדש בעוונותינו - יהיה לנו פח להמשיך 'קדשת הבית-המקדש', על-ידי 'בתי-כנסיות ובתי-מדרשות' שאנו בונים בימי החרבן, "שהם בחינת 'מקדש מעט', כמו שכתוב (יחזקאל יא, טז): 'כִּי הִפְּיִצוּתִים בְּגוֹיִם וְכוּ', וְאֵהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעַט וְכוּ'" (מגלה כט.).

כי עקר הפח להמשיך 'קדשת הבית-המקדש' על ה'בתי-כנסיות ובתי-מדרשות' שאנו בונים בחוץ-לארץ בימי החרבן - הוא על-ידי 'קדשת המשכן'.

שהמשיך משה תקון כזה: להמשיך כל 'קדשת הבית-המקדש' במדבר. על-ידי-זה יש לנו פח גם עתה, להמשיך 'קדשת הבית-המקדש' אחר החרבן, על-ידי ה'בתי-כנסיות ובתי-מדרשות'.

ועל-כן תכף בשעת 'הקמת-המשכן', רמז על ה'חרבן', כמו שכתוב (שמות לח, כא): "אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן, מִשְׁכָּן" - שדרשו רז"ל (שמות-רבה לא, י; תנחומא משפטים יא): "משכן בבנינו, משכן בחרבנו".

כי עקר 'הקמת-המשכן' הנה בשביל-זה: כדי שיהיה פח לישראל, להמשיך 'קדשת המשכן', שהוא 'קדשת הבית-המקדש' - גם אחר החרבן, וכנ"ל.

וזה (במדבר כד, ה): "מה טבו אהליך יעקב", ופרש רש"י על ה'בית-המקדש': "מה טבו" - אהל שילה ובית עזלמים בישובן וכו'. "משכנותיהך" - אף פשהם חרבים וכו'.

הינו פנ"ל: פשהם חרבים, הם בבחינת ה'משכן' - כי אז אחר החרבן, אנו

ממשיכים 'קדשת הבית המקדש' על
הבתי-כנסיות ובתי-מדרשות, על-ידי
המשכן, ובנ"ל.

כי גם על ה'בתי-כנסיות ובתי-מדרשות',
נאמר גם-כן: "מה טבו אהליו יעקב"
- כי הם "מקדש מעט". וזה על-ידי:
"משפנתיו ישראל" - דהינו: על-ידי
'קדשת המשכן, ובנ"ל.

לז.

(לקוטי-הלכות, דם א, י)

עקר 'טהרת-הנפש' ותקונה, להטהר
לגמרי מן הדמים-רעים, מנפש-
הבהמיות - הוא על-ידי בחינת ה'מים',
בחינת ה'תורה' שזוכין על-ידי 'צמאון-
הנפש', שזה עקר גמר הטהרה'.

כי ה'תורה' מטהרת את האדם, כמו
שדרשו רז"ל (ברכות טז. על במדבר כד, ו):
"בנחלים נטויו" - "מה נחלים מעלין את
האדם מטמאה לטהרה, אף דברי-תורה
מעלין את האדם מטמאה לטהרה".

לח.

(לקוטי-הלכות, חכירות וקבלנות ב, יב-יג - על-
פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פב, 'כי תצא למלחמה')

וזה בחינת ענין בלעם שהפך השם
הקללה לברכה, כמו שכתוב (דברים
כג, ו): "ויהפך ה' אלקיו לך את הקללה
לברכה, כי אהבך ה' אלקיך".

כי "בלעם חשב לקלל את ישראל חס-
ושלום על-ידי חטא-העגל" - כמו
שכתוב (במדבר כד, א): "וישת אל המדבר
פניו", כמו שפרש רש"י ("בתרגומו" - והוא
בתרגום-אונקלוס, יהונתן, וירושלמי).

כי על-ידי עבודה-זרה, מפרידין החיות
הנמשך מבחינת 'פסדר', מבחינת
'מ"ה, ואזי הולך 'שלא-פסדר', ואזי תוכל
ה'קללה' חס-ושלום לחול.

כי עקר 'אחיזת הקללה' שהוא 'דינים',
הוא על-ידי בחינת 'שלא-פסדר'. וזה
בחינת ה'קללה' שנתקללו מ'חטא אדם-
הראשון'.

אבל השם-יתברך חמל על ישראל, והפך
הקללה לברכה, כמו שכתוב:
"ויהפך ה'" וכו' - "ויהפך" דיקא.

כי ברחמיו חמל על ישראל, והיה ממשיך
חיות מבחינת 'מ"ה' 'פסדר', לבחינת
'שלא-פסדר'. ועל-ידי-זה נתהפך הכל
'פסדר', בבחינת 'פנים-בפנים'.

וזהו: "ויהפך" דיקא - שנתהפך בחינת
'שלא-פסדר', שמשם השתלשלות
'אחיזת-הקללה' חס-ושלום, לבחינת 'פנים',
לבחינת 'ברכה, בנ"ל.

וכל-זה היה על-ידי 'משה' - כי איתא שם
במאמר הנ"ל (ח"ב פב): "שמשה
היה יכל לקשר עצמו עם הפחות-
שבפחותים, כי יש בחינת אלקות אפלו
בדיוטא-התחתונה וכו'".

נמצא: שעל-ידי 'משה רבנו' עליו-
השלום, כל ישראל הם סמוכין
תמיד להשם-יתברך, ואפלו פשהם חוטאים
חס-ושלום וכו'.

וכל-זה על-ידי ה'תורה-הקדושה'
שהמשיך משה לישראל וכו' -
כי ה'תורה-הקדושה' יורדת אפלו למי
שהוא בעמקי הקלפות, בשאול-תחתיות
חס-ושלום. ומעוררת אותו ומקרבת אותו

לְהַשִּׁיבֵם יִתְבַּרַךְ וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי עֶסְק־הַתּוֹרָה,
יְכוּלִין לְהִתְקַרֵב לְהַשִּׁיבֵם יִתְבַּרַךְ אֲפֹלוּ
מִשְׁאוּל־תַּחֲתִיּוֹת חֲסִי־שְׁלוֹם וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי נְתִינַת הַתּוֹרָה־הַקְּדוּשָׁה,
אֵין פֶּח לְהַקְלִיחַ חֲסִי־שְׁלוֹם,
שֶׁתְּחוּל בְּיִשְׂרָאֵל, אַף־עַל־פִּי שֶׁחֲטָאוּ
בְּעִבּוּד־הַזָּוָה וְכוּ'.

וּמֵאַחֵר שֶׁהַשִּׁיבֵם יִתְבַּרַךְ עִמָּהֶם תָּמִיד עַל־
יְדֵי הַתּוֹרָה־הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא
אֲחֻדוּתוֹ יִתְבַּרַךְ' - עַל־כֵּן לְעוֹלָם אֵין פֶּח
בְּהַקְלִיחַ, לְחוּל עֲלֵיהֶם חֲסִי־שְׁלוֹם.

כִּי הַתּוֹרָה, הִיא בְּחִינַת ה'חֲכֵמָה' וְכוּ',
בְּחִינַת מ"ה, בְּחִינַת אָד"ם. וְעַל־יְדֵי
הַתּוֹרָה־הַקְּדוּשָׁה, לְעוֹלָם נִשְׁפָּע הַחַיּוֹת
מִבְּחִינַת מ"ה פְּסָדֵר', לְבְּחִינַת שְׁלֵא־פְסָדֵר',
אַף בְּשֵׁהֶם חוֹטְאִים לְפָנָיו, כִּנ"ל.

וְזֶהוּ שֶׁאָמַר בְּלָעָם, אַחֵר שְׁשֵׁת אֵל
הַמְדַבֵּר פָּנָיו (בַּמְדַּבֵּר כֹּד, ה): "מָה טְבוּ
אֶהְלִיךְ יַעֲקֹב", מ"ה דִּיקָא - כִּי "בִּרְכָם
מֵעֵין הַקְּלָלוֹת' שְׂרָצָה לְקַלְלָם", כִּמּוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרִכּוֹת טז).

הֵינּוּ שֶׁאָמַר: שֶׁבְּחִינַת מ"ה, שֶׁמִּשָּׁם כָּל
הַטּוֹב וְהַבְּרָכָה, בְּחִינַת פְּסָדֵר' -
לְעוֹלָם מִשְׁפִּיעַ בָּהֶם עַל־יְדֵי "אֶהְלִיךְ
יַעֲקֹב", הֵינּוּ: עַל־יְדֵי אֶהְלִימ' שְׁעוֹסְקִים
בָּהֶם בַּתּוֹרָה.

כִּי עַל־יְדֵי־זֶה לְעוֹלָם הֵם מְקַשְּׂרִים בּוֹ
יִתְבַּרַךְ בְּבְחִינַת מ"ה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַתּוֹרָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה הֵם תָּמִיד בְּבְחִינַת
פְּסָדֵר' וְכוּ' שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְּהַפֵּד הַקְּלָלָה
לְבִרְכָה, נִתְּהַפֵּד דִּיקָא, כִּנ"ל.

וְזֶה שֶׁאָמַר שָׁם (בַּמְדַּבֵּר כֹּד, ו): "כִּנְתָלִים
נָטִיו, כִּנְתָלִים נָטִע ה', כִּנְתָלִים עַלִּי

נָהַר" וְכוּ', כִּמּוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל (בְּרִכּוֹת טז): "מָה
נְתָלִים מְעַלִּין אֶת הָאָדָם מִטְּמֵאָה לְטָהָרָה,
אַף דְּבַר־יִתְוֹרָה מְעַלִּין אֶת הָאָדָם" וְכוּ'.

הֵינּוּ כִּנ"ל: כִּי הַתּוֹרָה מְקַרְבֶּת אֶת הָאָדָם
אֲפֹלוּ מֵעִמְקֵי הַטְּמֵאָה חֲסִי־שְׁלוֹם,
וּמִטְהַרֶת אוֹתוֹ וּמְקַרְבֶּת אוֹתוֹ לְהַשִּׁיבֵם יִתְבַּרַךְ,
כִּנ"ל.

וְזֶהוּ: "כִּנְתָלִים עַלִּי נָהַר" - כִּי עַל־יְדֵי
הַתּוֹרָה, הֵם לְעוֹלָם קְרוֹבִים אֵלָיו
יִתְבַּרַךְ כִּנ"ל, וְאֵינֶן נִפְסָקִין מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ
לְעוֹלָם, כִּמּוֹ הֵנּוּ שֶׁהוּא אֲצֵל הַנְּהָר, שֶׁהַפִּי
מִשְׁקִין אוֹתוֹ תָּמִיד, וְאֵינֶן נִפְסָקִים מִמֶּנּוּ
לְעוֹלָם.

כִּמּוֹ־כֵּן הֵם מְקַשְּׂרִים בּוֹ יִתְבַּרַךְ תָּמִיד עַל־
יְדֵי הַתּוֹרָה, וְתָמִיד נִמְשָׁךְ לָהֶם
הַחַיּוֹת, מִבְּחִינַת מ"ה אָד"ם, שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַתּוֹרָה, כִּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת מָה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק
(בַּמְדַּבֵּר כֹּב, יג): "וַיִּקַּם בְּלָעָם בַּבֶּקֶר",
וּפָרַשׁ רַש"י: "רַשְׁעֵי כָּבֵד קִדְמָה אֲבָרְהָם,
שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית יט, כז): וַיִּשְׁכַּם אֲבָרְהָם
בַּבֶּקֶר".

כִּי אֲבָרְהָם הַשְּׂפִים בַּבֶּקֶר לְעַקֵּד אֶת יִצְחָק
בְּנּוֹ, וְהָעַקְדָּה הוּא בְּחִינַת הַמְתַּקְת־
הַדִּינִים. כִּי אֲבָרְהָם - הוּא בְּחִינַת מ"ה,
כִּמּוֹבָא (זֶהר בְּרֵאשִׁית ד), בְּחִינַת חֲסֵד פְּסָדֵר'.
וַיִּצְחָק - הוּא בְּחִינַת אֲבִירוּת, בְּחִינַת שְׁלֵא־
פְּסָדֵר'.

וְאֲבָרְהָם עַל־יְדֵי הָעַקְדָּה, קָשֶׁר וְעַקֵּד
אֶת בְּחִינַת יִצְחָק, בְּחִינַת
שְׁלֵא־פְּסָדֵר', לְבְּחִינַת אֲבָרְהָם, בְּחִינַת מ"ה
פְּסָדֵר'. וְעַל־יְדֵי־זֶה נִכְלָל שְׁלֵא־פְּסָדֵר'
בְּבְחִינַת פְּסָדֵר' - כִּי נִכְלָל יִצְחָק בְּאֲבָרְהָם
עַל־יְדֵי הָעַקְדָּה.

וזאת העקדה, עומדת לישראל תמיד לכפר עליהם, בכל־עת שנתרחקין מהשם־יתברך על־ידי חטאייהם חס־ושלום. ועל־ידי־זה אין שום דין שורה על ישראל. ועל־כן על־ידי־זה נתבטל ונתהפך הקללה לברכה, כנ"ל.

וזהו שפרש רש"י: "רשע פבר קדמך אברהם, שנאמר: וישכם אברהם" וכו'. פי על־ידי העקדה, נמתק ונכלל 'שלא־כסדר', בבחינת 'כסדר', בבחינת מ"ה, ועל־ידי־זה נמשכין כל ה'ברכות' לישראל לעולם־ועד.

"וידע דעת עליון" (במדבר כד, טז)

לט.

(ח"א לו, ב)

'משה רבנו' הוא 'כלל התגלות־התורה', "שהוא בחינת דעת" (זהר פקודי רכא). וכו'. ו"בלעם היה פנגד משה בקלפה, כמו שכתוב (במדבר כד, טז): 'וידע דעת עליון'" (זהר בלק קצג: עץ־חיים' ש"ח פ"ד; ועוד).

גם אותיות 'בלע"ם' מרמזין: שהוא בקלפה פנגד התורה.

פי ב' - היא 'התחלת־התורה'. ול' - היא 'סוף־התורה'. וע' - פנגד 'ע' פנים'. ומ' - פנגד 'מ' יום שנתנה תורה'.

מ.

(ח"א מג)

הדבורים של רשע 'בר־דעת', מולידים נאוף בהשומע - פי ה'זווגים' נמשכים מה'דעת', כמו שכתוב (בראשית ד, א): "והאדם ידע את הוה אשתו".

אך יש 'זווג־דקדשה' - הוא התקשרות לצדיקים ולתורה ולהשם־יתברך, זה נמשך מ'דעת־דקדשה'. ו'זווגים של עברה' - נמשכים מ'דעת־דקלפה'.

וה'דבור' הוא 'התגלות־הדעת' וכו'. וכשרשע מדבר ומוציא מפיו הבלים, מוליד אוירים ארסיים של נאוף, והשומע ממנו הדבורים, מכניס בגופו אלו האוירים.

ולפיכך ב'בלעם' "שהוא בחינות דעת־דקלפה" (עץ־חיים ש"ח פ"ד; שער

הפסוקים בלק), כמו שדרשו חז"ל (ספרי ברכה טז; במדבר־רבה יד, ט; זהר שמות כא: בלק קצג:): על פסוק (דברים לד, י): "לא קם כמשה וכו', ב'ישראל לא קם, אבל באמות קם, ומנו בלעם". פי "משה הוא דעת" (זהר פקודי רכא). "ולזה נקרא דורו דור דעה" (ויקרא־רבה ט, א).

ולכך "כשנטלו מואב עצה ממדין, אמרו להם: אין פחו אלא בפה" (במדבר־רבה כ, ד; תנחומא בלק ג) - פי ה'פה' הוא 'התגלות־הדעת'.

"אמר מואב: אף אנו נבוא עליהם באדם שפחו בפה" (שם) - פי הוא גם־כן 'דעת־דקלפה', כמו שכתוב (קהלת ג, יד): "את זה לעמת זה עשה אלקים".

וזה שכתוב (במדבר כד, טז): "וידע דעת עליון", ודרשו רז"ל (ברכות ז): "שידע מתי הקדוש־ברוך־הוא פועם".

פי כ'כשהדעת אינו ב'שוב' - אזי יש פעם', כמו שאמרו רז"ל (פסחים סז:): "כל הפועם חכמתו מסתלקת ממנו".

ו'כשהדעת שלם' - אזי אין פעם', כמו שכתוב (ישעיה יא, ט): "לא

"דָּרַךְ בּוֹכֵב מֵיַעֲקֹב וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל"
(במדבר כד, יז)

מב.

(ח"א ו, ז)

"שִׁלְשָׁה דְּבָרִים נִצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל, לְהַכְרִית
זָרְעוֹ שֶׁל עַמְלֶק, וְלִבְנוֹת לָהֶם
בֵּית הַבְּחִירָה, וְלִמְנוֹת מֶלֶךְ" (סנהדרין כ:).

"לְהַכְרִית זָרְעוֹ שֶׁל עַמְלֶק" - הִיא בְּחִינַת
'יְהוֹשֻׁעַ', נִקְדָּה הַתְּחַתּוּנָה שֶׁל
הָאֱלֹהִים וְכוּ'.

"וְלִבְנוֹת בֵּית הַבְּחִירָה" - הוּא בְּחִינַת
'מֹשֶׁה', נִקְדָּה הָעֲלִיזוּנָה שֶׁל
הָאֱלֹהִים וְכוּ'.

"וְלִמְנוֹת מֶלֶךְ" - זֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים מז, ה):
"גָּאוֹן יַעֲקֹב", הוּא בְּחִינַת
רְקִיעַ, ה'וֹא'וֹ שֶׁבִתּוֹךְ הָאֱלֹהִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(במדבר כד, יז): "דָּרַךְ בּוֹכֵב מֵיַעֲקֹב" - שֶׁקָּאִי
עַל "שִׁיקוּם מֶלֶךְ מֵיַעֲקֹב" (תְּרַגּוּם-אוֹנְקֵלוֹס).

"וְדָרַךְ בּוֹכֵב" - הוּא בְּחִינַת רְקִיעַ שְׂיִשׁ
בּוֹ בּוֹכָבִים וּמְזֹלוֹת'.

וְהִינוּ: "מֵיַעֲקֹב" - כִּי "יַעֲקֹב אִישׁ תָּם
יֹשֵׁב אֱהָלִים" (בְּרֵאשִׁית כה, כז), בְּחִינַת
רְקִיעַ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה מ, כב): "וַיִּמְתְּחֶם
כָּאֱהָל", וְכוּ'. (עֵינִן בְּפָנִים אוֹת ה, עֵינִן הָרְקִיעַ).

מג.

(ח"א ט, ב; ח"א קיב)

"יֵשׁ שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבֻטִים, כְּנֶגֶד שְׁנַיִם-
עָשָׂר מְזֹלוֹת" (שְׁמוֹת-רַבָּה טו, ו), וְ"כָל
שְׁבֻט וְשְׁבֻט, יֵשׁ לוֹ נִסְחָא מִיַּחְדָּת וְשַׁעַר
מִיַּחְדָּה, לְכַנְס דְּרַךְ שָׁם תְּפִלְתּוֹ" (שַׁעַר-הַפְּנוּת,
דְּרוּשֵׁי עֲלִינוּ לְשַׁבַּח א).

יָרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכֹל הַר קָדְשִׁי, כִּי מְלֶאֶה
הָאָרֶץ יַעֲהָ."

ו'בִּלְעָם' - הָיָה מְסַתְּפֵל בְּדַעַת-דְּקִלְפָּה,
שֶׁהוּא 'מוֹתְרוֹת שֶׁל דַּעַת עֲלִיוֹן,
וְכַשְׁמִשְׁתַּנָּה, יָדַע שֶׁהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא
בְּכַעַס.

נִמְצָא: ש'בִּלְעָם' הוּא 'דַּעַת-דְּקִלְפָּה',
וְעַל-יְדֵי דְבּוּרָיו הוֹלִיד 'אוֹיְרִים
אֲרִסִּים שֶׁל גְּאוּף וְכוּ'.

"אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קְרוּב" (במדבר כד, יז)

מא.

(ח"א נה, ד)

וְזֶהוּ בְּחִינַת "פְּרָה אֲדָמָה" (במדבר יט, ב),
כְּמֵאֲמַר הַזֶּהָר (חֻקַּת קפ:): "פְּרָה
דְּקַבִּילַת מִשׁוֹר".

"פְּרָה" - זֶהוּ בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּחִינַת (הוֹשַׁע
יד, ג): "וַנִּשְׁלַמָּה פְּרִים שְׂפַתֵינוּ".

"דְּקַבִּילַת מִשׁוֹר" - בְּחִינַת הַסְּתַכְּלוֹת,
לְשׁוֹן (במדבר כד, יז): "אֲשׁוּרְנוּ
וְלֹא קְרוּב".

כִּי עַל-יְדֵי בְּחִינַת (תְּהִלִּים קכא, א): "אִשָּׁא
עֵינַי אֶל הַהָרִים" - נַעֲשֶׂה בְּחִינַת
תְּפִלָּה, וְיִכּוֹל לְהַתְּפַלֵּל - כִּי לְבוֹ נִתְּפַשֵּׁט
וְנִתְּיָשָׁר מֵעַקְמִימוֹתוֹ שֶׁהָיָה לוֹ קֶדֶם שְׂרָאָה
'צְדָקַת הַשָּׁם' - וְיִכּוֹל לְרַאוֹת לְמִרְחֹק,
וְרוֹאֶה וּמְשִׁיג 'צְדָקַת הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ'.

וְכָל שַׁבָּט, מְעוֹרָר בְּתַפְלָתוֹ בַּח מְזֻלוֹ
שִׁבְשֻׁבִים עֶשְׂרֵי מְזֻלוֹת, וְהַמְזֹל מֵאִיר
לְמִטָּה, וּמִגְדֹל הַצִּמְחָה וּשְׁאָר דְּבָרָיו הַצְּרִיכִים
אֵלָיו.

וְזֶה פְרוּשׁ (בַּמִּדְבָּר כד, יז): "דֶּרֶךְ בּוֹכֵב
מֵיעֶקֶב, וְקָם שַׁבָּט מִיִּשְׂרָאֵל".
"וְקָם" - זֶה בַּחֲנִינָת עֲמִידָה, בַּחֲנִינָת תַּפְלָה.

כְּשִׁשְׁבַט מִיִּשְׂרָאֵל עוֹמֵד לְהַתְּפִלָּל -
עַל־יַד־יָזָה מְעוֹרָר בּוֹכֵב,
וְה' בּוֹכֵב הוּא דוֹרֵךְ וּמְפָה הַדְּבָרִים שִׁיגְדֻלוֹ.

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּרַאשֵׁית־דָּבָר י, ו): "אֵין לָךְ
עֹשֵׁב מִלְּמִטָּה, שְׂאִין לוֹ בּוֹכֵב וּמִלְּאָדָּ
מִלְּמַעְלָה שֶׁמְפָה אוֹתוֹ וְאוֹמֵר לוֹ: 'גְּדֹל'".

"וַיֵּרָא אֶת עַמְלֶק וְכוּ'. וַיֵּרָא אֶת הַקִּינִי וְכוּ',
וַיֹּאמֶר אֵיתָן מוֹשֶׁבֶד" (בַּמִּדְבָּר כד, כ"בא)

מד.

(ח"ב ה, ד"יא-טו)

עַל־יַד־יְנִי נְפִילַת־הָאֱמוּנָה, נַעֲשִׂין
וְנַתְּחִזְקִין אֱמוּנוֹת־כְּזָבִיּוֹת.

וְכֵן לְהַפְדָּ: כְּשֶׁמַּעֲלִין וּמִתְקַנְיִן הָאֱמוּנָה -
נַחֲלָשִׁין וְנוֹפְלִין הָאֱמוּנוֹת־כְּזָבִיּוֹת;
וְחוֹזְרִין וְשׁוֹבִין הָעַבּוּרִים מ'אֱמוּנוֹת־כְּזָבוֹת'
שֶׁלָּהֶם, ל'אֱמוּנוֹתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְנַעֲשִׂים 'גָּרִים'
- עַל־יַד־יְנִי שֶׁנִּלְקָטִין וְנִבְרָרִין נְפִילַת־הָאֱמוּנָה
שֶׁמֶשֶׁם יְנִיקַת אֱמוּנָתָם וְכוּ'.

וּמַחֲמַת שְׂאֵלוֹ ה' גָּרִים נַעֲשִׂין מ'לְקִיטַת
נְפִילַת הָאֱמוּנָה - עַל־כֵּן הֵם
מִזִּיקִין לְיִשְׂרָאֵל, וּמְכַנְּסִין גְּאוֹת וְנֹאוֹף
בְּיִשְׂרָאֵל.

וְעַל־יַד־יְנִי 'קִלְקוּל־הַמִּשְׁפָּט', עַל־יַד־יְנִי
רַבָּנִים וְדִינִים שְׂאִינָם כְּשָׂרִים,
בַּחֲנִינָת "מִשְׁפָּט מְעַקֵּל" (חֲבִקוּק א, ד) - עַל־
יַד־יָזָה בָּא חֶסֶד־וְשָׁלוֹם 'טְמֵאָה־הַיְדוּעָ'.

וְזֶה 'מְעַקֵּל' ל' אוֹתִיּוֹת 'עַמְלֶק', שֶׁעַל־יַד־וֹ
בָּא ה' טְמֵאָה הַנְּלִי, בְּבַחֲנִינָת (דְּבָרִים כה,
יח): "אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ".

וְזֶהוּ (בַּמִּדְבָּר כד, כ"בא): "וַיֵּרָא אֶת הַקִּינִי,
וַיֵּרָא אֶת עַמְלֶק" - שֶׁהֵם סְמוּכִים זֶה
לְזֶה בַּתּוֹרָה - כִּי 'טְמֵאָה הַנְּלִי', טְמֵאָת
עַמְלֶק, בָּאָה עַל־יַד־יְנִי 'גָּרִים'.

וְעַל־יַד־יְנִי 'קְבוּץ הַתְּלַמִּידִים' אֵצֶל הָרַב,
נִתְקַבֵּץ וְנִתְלַקֵּט 'חֲלָקִי־
הָאֱמוּנָה'.

וְעַל־כֵּן נִקְרָא לְמוֹד הָרַב עִם הַתְּלַמִּידִים:
'יְשִׁיבָה' - עַל־שֵׁם קְבוּץ חֲלָקִי־
הָאֱמוּנָה. בַּחֲנִינָת (שְׁמוֹת טז, לה): "אֶרֶץ נוֹשְׁבֹת"
וְכוּ' - כִּי הָרַב מְשַׁנֵּחַ עַל 'חֲלָקִי־הָאֱמוּנָה'
שֶׁל כָּל־אֶחָד לְקַבְּצָם וּלְהַעֲלוֹתָם וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן ה' גָּרִים שֶׁנַּעֲשִׂין עַל־יַד־יְנִי קְבוּצֵי
הָאֱמוּנָה 'כְּנִל', נִקְרָאִים עַל־שֵׁם
'יְשִׁיבָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר כד, כא): "וַיֵּרָא
אֶת הַקִּינִי, וַיֹּאמֶר 'אֵיתָן מוֹשֶׁבֶד'".

וְזֶהוּ: "אֵיתָן" [בְּהַפְדָּ אֶתְנוּן] תְּנִי"א דְּמַסִּיעַ
לָךְ" [וְעֵלָה אֶתְמֶר 'אֵיתָן מוֹשֶׁבֶד'] (תְּקוּנֵי־זֶהר
מד, זֶהר פְּנִיחַס רִלַח, תְּצֵא רַעַט) - כִּי לְמוֹד
הַיְשִׁיבָה הוּא מְסִיעַ ל'גָּרִים, כִּי הֵם נִתְנַזְרִין
עַל־יַד־יְנִי בַּחֲנִינָת ה' יְשִׁיבָה'.

כִּי עַל־יַד־יְנִי רַבֵּי עִם תְּלַמִּידִים שֶׁהוּא
בַּחֲנִינָת 'יְשִׁיבָה', עַל־יַד־יָזָה נַעֲשִׂין
גָּרִים, עַל־יַד־יְנִי שֶׁנִּתְקַבְּצִין וְנִתְלַקֵּטִין 'חֲלָקִי־
הָאֱמוּנָה'.

"ראשית גוים עמלק" (במדבר כד, כ)

ועל-ידי-זה נקטן ה'דעת'. ואז מתגבר
'תאות-נאוף' חסו-ושלום.

מה.

(ח"א י, י)

"ואלה מוסיף על הראשונים" (בראשית רבה
ל, ג), בחינת 'תוספות' ו'רבו',
בחינת 'גאווה', 'עבודה-זרה', כמו שכתוב
(דברים ז, ז): "לא מרבכם חשק ה'", שפרושו:
'גאווה'.

וזה בחינת: "מוסיף על הראשונים",
שהוא בחינת 'המך-עמלק', כמו
שכתוב (במדבר כד, כ): "ראשית גוים עמלק".
ותקונו: על-ידי ה'רוח של הצדיק' (עין בפנים).

מו.

(ח"א ל, ו; ח"א קלה)

'אנג' מלכות עמלק - הוא 'כללות הארבע
מלכויות דסטרא-אחרא', כמו
שכתוב (במדבר כד, כ): "ראשית גוים עמלק".

מז.

(ח"א נו, ה)

כנגד 'מלכות-דקדשה', יש 'מלכות-
הרשעה', הינו: 'מלכות המך-
עמלק', כמה שכתוב (במדבר כד, כ): "ראשית
גוים עמלק".

מח.

(ח"ב ח, ב-ג)

כשהסטרא-אחרא יונקת מהרחמנות,
מ'פגם-הדעת' -
הינו: 'דעת דסטרא-אחרא' שיונק על-ידי
'נפילת הדעת דקדשה', בבחינת (בראשית ג, א):
'והנחש היה ערום' - אז נפגם ה'רחמנות',
ונעשה 'פעם ואכזריות'.

"ואחריתו עדי אבד" (במדבר כד, כ)

מט.

(ח"י-מוהר"ן תט)

אמר: שיכולין להפיר בהפנים של האדם,
אם למד 'מורה-נבוכים'. כלומר:
שהפנים של הלומד זה הספר, נשתנה להרע,
כי בודאי הוא אויב 'צלם-אלקים' 'פנים-
דקדשה' על-ידי-זה.

וכמו שרואין בחוש: שרבים בכלם
שעסקו בזה הספר בדורות הללו,
נעשו אפיקורסים גמורים, והם חשודים על
כל עברות שבתורה.

כי זה הספר, וכן שאר ספרי המחקרים -
עוקרים את האדם לגמרי מאמונת-
ישראל, ומתורתנו-הקדושה, ומחשם-
יתברך, "ואחריתו עדי אבד" (במדבר כד, כ).

"והמה בכים פתח אהל מועד" (במדבר כה, ו)

בכין וקורין את שמע. (תרגום יונתן)

ג.

(ח"א לו, א-ב-ג)

ע' פנים של תורה, הם כנגד ע' לשון. וזהו כלל: שכל נפש מישראל קדם שיש לה התגלות בתורה ובעבודה, מנסין ומצרפים אותה בגלות של ע' לשון - בתאוותיהן. וכללות ע' לשון, היא תאוות-נאות'.

ולפיכך "כשקורין פסוק ראשון של קריאת-שמע, צריך להעצים עיניו" (ברכות יג: שלחן-ערוב אורח-חיים סא, ה; פרי-עץ-חיים שער קריאת-שמע פ"ו), בבחינת: "עולמתא שפירתא דלית לה עינין" (זהר משפטים צה; פרי-עץ-חיים שם).

כי תקון הרהורי זנות: שיאמר "שמע" ו"ברוך שם". כי תאוות-נאות' באה מעבירת-דמים, הינו: מ'טחול', לילית', שפחה בישא, אפא דערבירב', מלכות-הרשעה' (תקוני-זהר נב. קמ. תקוני-זהר-חדש; ועוד). ומלכותא-דשמיא' הוא בבחינת גבירתא, "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל), וכו'.

וכשמקבל עליו על מלכות-שמים' באלו הפסוקים:

(א) כולל נשמתו בי"ב שבטי י"ה - כי בשני פסוקים אלו יש י"ב תבות, נגד י"ב שבטי י"ה, ומ"ט אותיות כנגד מ"ט אותיות שבשמות שבטי י"ה.

(ב) ומפריש נשמתו מנשמת ערבירב, הבאים מ"אשה זונה, שפחה בישא", שהיא בבחינת (בראשית טז, ח): "מפני שרי גברתי אנכי ברחת", שהתאוה בורחת ונפרדת ממנה.

ואם אינו משתדל לגרש ה"אשה זונה" - אזי הוא בבחינת (משלי ל, כג): "שפחה תירש גברתה".

וזה בחינת 'סגירת עינים' בשעת 'קבלת על מלכות-שמים' - להורות: שעל-ידי 'קבלת על מלכות-שמים', הוא בבחינת: "עולמתא שפירתא דלית לה עינין" - שהיא התאוה שכוללת המדות-רעות של ע' [עי"ן] לשונות.

וכל-זה: כשיש לו לאדם הרהור באקראי בעלמא, אזי די לו באמירת שני פסוקים הנ"ל. אבל אם הוא חסוֹשֶׁלום רגיל בהרהור של התאוה הכלליות - אזי צריך גם-כן להוריד דמעות בשעת 'קבלת מלכות שמים' וכו'.

וזה שתרגם יונתן על פסוק (במדבר כה, ז): **"והמה בכים פתח אהל מועד"**, "בכין וקורין את שמע" - וזה לא עשו, אלא כדי להנצל מהרהור של אשה זונה, שהיא קלפה הקודמת לפרי, ולבוא ל'התגלות-התורה'.

"וירא פינחס וכו' ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו. ותעצר המגפה" (במדבר כה, ז-ח)
"ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה" (תהלים קו, ל)

"ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה" (תהלים קו, ל). ואמר רבי אלעזר: "ויתפלל" לא נאמר, אלא "ויפלל", מלמד: שעשה פלילות [דין] עם קונו - בא וחבטן [זמרי ופוגי] לפני המקום, אמר לפניו: רבוננו של עולם, על אלו יפלו עשרים וארבעה אלף מישראל? דכתיב (במדבר כה, ט): "ויהיו המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף". (סנהדרין מד.) כשראה פינחס שמבקש לכלותו, חבטן [זמרי ופוגי] בקרקע, ועמד והתפלל וסלקו (המגפה). הדין הוא דכתיב (תהלים קו, ל): "ויעמד פינחס ויפלל"

- שהוא עושה את הדין, שנאמר (שמות כא, כב): "ונתן בפללים". (במדבר רבה כ, כה; תנחומא בלק כא)
 תא חזי: פנחס קאים קמי דינא תקיפא דיצחק, וסתים פרצה, בגין פד אשלים לגבי פנחס וזא דיצחק. קם קמי פרצה דכתיב (תהלים קו, ל): "ויעמוד פנחס ויפלל". קם בפרצה קמי דינא דיצחק, בגין לאגנא עליהו דישראל. ובגין דא כליל דא ודא בחושבנא, פינח"ס כמנין יצח"ק.
 (זהר פנחס רלו.)

'תורה' - כמו שכתוב (דברים ה, כז): "ואתה פה עמד עמדי". וכתיב (שמות יט, יז): "ויתיצבו בתחתית ההר".

ו'תפלה' - כמו שכתוב (תהלים קו, ל): "ויעמד פנחס ויפלל". (עין עוד בפנים).

נא.

(ח"א י, ט)

'ואנחה ברישה דרמחא' (בבא בתרא עד.).
"רמ"ח (במדבר כה, ז), **דא רוח** **"מ"ם"** (זהר פנחס רלו.), שהוא **"מארבע רוחות באי הרוח"** (יחזקאל לו, ט).

כי ה'מ"ם' היא 'ארבע רוחות', שהיא בחינת 'רוח הצדיק' 'דנשב בידיו ורגליו' (תקוני זהר נג.).

ו'ראש הרמח' - הוא ה'צדיק', 'כי ממנו תוצאות הרוח' (לשון הפסוק במשלי ד, כג - עין ח"א תורה ח), **כמו שכתוב** (במדבר כז, יח): **"איש אשר רוח בו"**.

נב.

(ח"א לח, ז)

ה'תפלה' נקרא עמוד, על-שם (תהלים קו, ל): **"ויעמד פנחס"**.

נג.

(ח"א עה)

בחינה זאת של 'פרור הניצוצות', נעשה בכל יום עד ביאת המשיח, עד שיתקיים (זכריה יד, ד): **"ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים"**.

כי עקר 'תקון הניצוצות' הוא בבחינת 'רגליו'. כי 'תורה ותפלה' הם בחינת 'עמידה', שהוא בחינת 'רגליו'.

נד.

(ח"ב ח, ב-ג יב)

"עקר התפלה היא רחמים ותחנונים" (אבות פ"ב מ"ג), **ועקר ה'רחמים' תלוי ב'דעת'.**

וכשהסטרא-אחרא יונקת מה'רחמנות', מ'פגם-הדעת' - נפגם ה'רחמנות' ונעשה 'פעם ואכזריות'.

ועל-ידי-זה נקטן ה'דעת' וכו'. ואז מתגבר 'תאות-נאוף' חס' ושלום וכו'.

ואזי אי-אפשר להתפלל בבחינת 'רחמים ותחנונים', ואז ה'תפלה בבחינת דין'. ואז הסטרא-אחרא בולעת את התפלה חס' ושלום.

ואז כשיש פגם 'תאות-נאוף', שאז ה'תפלה בבחינת דין', והסטרא-אחרא בולעת אותה - צריכין 'בעל-פה גדול' שיוכל להתפלל 'תפלה בבחינת דין'.

כמו 'פינחס' בעת שקנא על 'מעשה זמרי', שהצרו להתפלל 'תפלה בבחינת דין', כמו שכתוב (תהלים קו, ל): **"ויעמד פנחס ויפלל"**.

ו'דרשו רז"ל (סנהדרין מד.): **"שעשה פלילות [דין] עם קונו" - כי קנא**

"עושה מעשה זמרי, ומבקש שכר פנינחס"
(סוטה כב:)

נה.

(ח"א עט)

"שבו איש תחתינו" (שמות טז, כט) - הינו: תחת מדרגתו, שפל ממה שהוא.

ועל-כל-פנינים: "אל יצא איש ממקמו" (שם) - הינו: למעלה

ממדרגתו, כגון (סוטה כב:): "עושה מעשה זמרי, ומבקש שכר פנינחס". (עין בקטע הבא התורה רב לכם).

נו.

(התורה רב לכם) - בהוספות מכתב-יד רבנו ז"ל, הנדפס בסוף הספר

ה'עולם-הבא' נקרא 'שבת', וגם ב'שבת' נפתחין 'שערי בינה', להתבונן האדם בעצמו: "היכן המקום אשר הוא עומד"!

פי ב'חול' - משקע בטדדות, ואינו יכול להתבונן היטב הדק.

אבל אם יש לו בחינת 'שבת' - בחינת 'עולם-הבא', בחינת 'התבוננות' - שיתבונן בעצמו: "היכן המקום שעומד שם"?! - שלא יהיה "עושה מעשה זמרי, ומבקש שכר פנינחס" (סוטה כב:) - שאינו מבין המקום שהוא עומד.

פי לפעמים עומד במדרגה הפחותה שבכלם, ונדמה לו שעומד במקום גדול - אזי אינו נופל בגדלות, ואינו מבקש "שכר פנינחס".

ובשביל-זה נקרא בחינת 'שבת' - פי ב'שבת' יכול להתבונן בעצמו. וגם איתא ב'זהרר-הקדוש' (תקוני-זהר

על 'מעשה זמרי', שהוא בחינת (איוב לא, יא): "פי היא זמה והוא עון פלילים", הינו: שהוא עוון שצריכין לזה תפלה בבחינת דין, שהוא בחינת 'פלילים'.

והסטרא-אחרא רוצה לבלע גם התפלה הזאת - אך היא עומדת

ב'בית-הבליעה שלה', ומכרחת על-ידי-זה להקיא כל מה שבלעה, כל הקדשות של ה'דעת' וה'רחמנות' וה'תפלות' שבלע, בבחינת (איוב כ, טו): "חיל בלע ויקאנו".

ולא די שהוא מקיא ומוציא כל הקדשה שבלע, אף גם מכרח להקיא ולהוציא עצמות החיות שלו' ממש, מקרבו ומבטנו, בבחינת (שם): "מבטנו ירשנו אל".

וזהו בחינת 'גרים' שמתגירין - שהיו תחלה מ'עצמות הסטרא-אחרא' ממש, ועכשו חוזרין אל הקדשה.

ועל-ידי ה'גרים' שמתגירין - נתרבה ונתגדל כבודו יתברך.

וזה בחינת ה'ראה' - פי זה ה'בעל-בחי' הנ"ל שמתפלל לתפלה בבחינת דין, שעל-ידי-זה מוציא כל הקדשה מהסטרא-אחרא, בחינת "ויעמד פנינחס ויפלל", הוא בחינת (משלי כה, יג): "ציר נאמן לשלחיו", פי הוא מוסר נפשו בשביל ישראל.

וזה בחינת ה'ראה', בבחינת (שם): "כצנת שלג ביום קציר פן ציר נאמן לשלחיו" - ו'צנה וקרירות' הוא בחינת ה'ראה' וכו'.

אָצלו תתקע"ד דורות קדם שגברא העולם, ובקש לתנה לבניו, שגאמר (שם פסוק י'): "ה' עז לעמו יתן". מיד פתחו בלם ואמרו (שם): "ה' יברך את עמו בשלום". (זבחים קטז).

נז.

(ח"ב נז)

בְּשִׁעְדֵי־קַדְוֵי גְדוֹל אֲמַתֵי מְגִלָּה תוֹרָה,
 הַדּוֹשִׁים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים -
 הוּא טוֹבָה לְהַקְטִינִים בְּמַעֲלָה, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה
 נִתְגַּדֵּל הַקָּטָן בְּמַעֲלָה, שֶׁהַכֹּל רָצִים וּבָאִים
 אֵלָיו.

וְגַם בְּהַסְטֵרָא־אֲחֵרָא נִתְגַּדֵּל אֶחָד עַל־יְדֵי־זֶה.

כָּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ ב'בְּלָעַם' (זבחים קטז):
"כְּשֶׁנָּתַן הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ אֶת הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, בָּאוּ כָּל הָאֲמוֹת לְבָלְעָם."

וּבָאוּ אֵלָיו כָּל הָעוֹלָם, וְעָמַד עֲצָמוֹ עַל אֵיזָה פְּסוּקָה וְאָמַר לָהֶם תּוֹרָה. כִּי אִזּוֹ כְּשֶׁבָאוּ אֵלָיו, שָׁאֵלוּ אוֹתוֹ מַה שֶּׁשָּׁאֵלוּ: "ה' לְמַבּוּל יֵשֵׁב"? (תהלים כט, י), וְהוּא עָמַד עַל פְּסוּקָה, וְהֵשִׁיב לָהֶם: "ה' עִז וְכוּ'" (שם שם, יא).

נִמְצָא: שְׁעַל־יְדֵי נְתִינַת הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל נִתְגַּדֵּל בְּלָעַם.

וְכֵן בְּיִשְׂרָאֵל בְּעֲצָמָן שֶׁהֵם בְּקִדְשָׁה, וְאִינֶם בָּאִים חֹסְדֵי־שְׁלוֹם לְבָלְעָם וְכִיּוֹצֵא בּוֹ.

אֲדָּ כְּשִׁעְדֵי־קַדְוֵי גְדוֹל אֲמַתֵי מְגִלָּה חֲדוּשִׁים, וְנַעֲשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל, שֶׁזֶה מְגִלָּה חֲדוּשִׁים נוֹרָאִים כָּאֵלוֹ - אִזִּי כָּלֵם מִתְקַבְּצִים וּבָאִים לְאֵיזָה קָטָן בְּמַעֲלָה, וְנֶאֱסָפִים אֲצֵלוֹ לְשִׁמְעַ מִמֶּנּוּ, מִחֲמַת הָרַעַשׁ שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַחֲדוּשִׁים שֶׁמְגִלָּה הַצַּדִּיק הַגְּדוֹל, וְהוּא עוֹמֵד עֲצָמוֹ עַל אֵיזָה פְּסוּקָה, וְאָמַר לָהֶם מַה שֶּׁאָמַר.

קכו.): **"שִׁבְתָּ - שִׁי"ן ב"ת, תִּלְתָּ גִּוְנִין דְּעִינָא וּבַת־עֵין", בְּחִינַת 'עֵינֵי־הַשֶּׁכֶּל'.**

נִמְצָא: 'שִׁבְתָּ' נִקְרָא: 'עֵין לְרֵאוֹת'. (עין לקוטי־מוֹהַר"ן ח"ב סז).

וְזֶה שֶׁאָמַר מֹשֶׁה (שְׁמוֹת כז, כט): "רְאוּ כִּי ה' נָתַן לָכֶם הַשִּׁבְתָּ וְגו', שָׁבוּ אִישׁ תַּחְתּוֹ, אֲלֵ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי."

"רְאוּ כִּי ה' נָתַן לָכֶם הַשִּׁבְתָּ" - דְּהֵינּוּ: כְּשִׁישׁ לָכֶם בְּחִינַת 'שִׁבְתָּ', אִזּוֹ תִּרְאוּ וְתִתְבּוֹנְנוּ הֵיטֵב: "הֵיכֵן הַמְּקוֹם שֶׁאַתֶּם שָׂם!" - שְׁלֹא תִּהְיוּ "עוֹשִׂים מַעֲשֶׂה זְמֵרִי, וּמִבְּקָשִׁים שְׁכַר כְּפִנְחָם".

עַל־כֵּן: "שָׁבוּ אִישׁ תַּחְתּוֹ" - הֵינּוּ: כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִחְשַׁב בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ לְלֹא כְּלוּם, הֵינּוּ: שֶׁיִּחְשַׁב בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ, בְּמִדְרַגָּה הַפְּחוּתָה שֶׁהוּא 'תַּחַת מִדְרַגְתּוֹ'. (עין לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א יד, ה; וז"א עט).

וְאִם אֵין אַתָּה יָכוֹל לְבֹא לְיַדֵי עֲנֻה זֹ - עַל־כָּל־פְּנִים: "אֲלֵ יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ" - הֵינּוּ: שְׁלֹא יֵהָא "עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה זְמֵרִי, וּמִבְּקָשׁ שְׁכַר כְּפִנְחָם".

עַל־יְדֵי נְתִינַת הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, נִתְגַּדֵּל 'בְּלָעַם'

כְּשֶׁנִּתְנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הִיָּה קוֹלוֹ הוֹלֵךְ מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְכָל מַלְכֵי עוֹבְדֵי־כּוֹכָבִים, אֲחֻזְתָּן רַעְדָּה בְּהִיכָלֵיהֶן, וְאָמְרוּ שִׁירָה וְכוּ'. נִתְקַבְּצוּ בְּלָם אֲצֵל בְּלָעַם הָרָשָׁע וְאָמְרוּ לוֹ: מַה קוֹל הַהִמּוֹן אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ? שָׁמָא מְבוּל בָּא לְעוֹלָם? "ה' לְמַבּוּל יֵשֵׁב" (תהלים כט, י) וְכוּ'. אָמַר לָהֶם: "וְיֵשֵׁב ה' מֶלֶךְ לְעוֹלָם" (שם), כָּבֵד נְשִׁבַע־הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שֶׁאִינּוּ מְבִיא מְבוּל לְעוֹלָם וְכוּ' וְכוּ'.

וְמָה קוֹל הַהִמּוֹן הַזֶּה שֶׁשָּׁמַעְנוּ? - אָמַר לָהֶם: חֲמֵדָה טוֹבָה יֵשׁ לוֹ בְּבֵית־גְּנוּזוֹ, שֶׁהִיָּתָה גְּנוּזָה

שֵׁשׁ לוֹ: "שֶׁהוּא מְכַרְח לְחֶשֶׁב בְּמַחְשַׁבְתּוֹ
בְּכָל יוֹם, אֶת 'בְּלָעַם', בְּתוֹךְ תְּפִלָּתוֹ". וְלֹא
סֵפֶר יוֹתֵר.

וְהַמּוֹבֵן מִדְּבָרָיו בְּפִשְׁטוֹת: "שֶׁהוּא צָרִיךְ
בְּכָל יוֹם בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה,
לְהַכְנִיעַ אֶת 'בְּלָעַם הָרָשָׁע', לְבַטֵּל טְמֵאתוֹ
מִן הָעוֹלָם".

- רַבֵּנוּ ז"ל עוֹסֵק לְהַכְנִיעַ 'בְּלָעַם הָרָשָׁע' -

נח.

(חיי-מוהר"ן רמד)

פְּעַם-אַחַת סֵפֶר רַבֵּנוּ ז"ל לְפָנַי בְּדַרְךְ
קַבְּלָנָא, עַל גְּדֹל הַיְסוּרִים

הַפְטֵרַת פְּרַשְׁת בַּלַּק

"שִׁמְעוּ הָרִים אֶת רִיב ה'" (מיכה ו, ב)

א.

(ח"א מח)

בְּשִׁלְשׁוֹנוֹת שֶׁל עֲבוֹ"ם' גּוֹבְרִים חֹס־
וְשָׁלוֹם, אָזִי ה'שְׂכִינָה' הַיָּא
'רִיב' עִם 'קֹדֶשׁ-אֲבִירֵי-הַיָּא', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
בְּתַקּוּנִים (תַּקּוּנֵי-זֶהר מִד: - עַל מִיכָה ו, ב): "שִׁמְעוּ
הָרִים רִיב' - דְּאִיְהִי רִיב עַל בְּנֵהָא
בְּגִלְוֵתָא".

כִּי "בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל אִיְהִי רִיב" (שם מִד: -
שְׁנֵת-הַפָּךְ אֲתוֹן 'רִיב' וְנַעֲשֶׂה 'רִיב').

וְעַקֵּר 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', עַל-יְדֵי "כַּח
מַעֲשִׂיו", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תַּהֲלִים קִיא, ו):
"כַּח מַעֲשִׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ, לְתַת לָהֶם נַחֲלַת
גּוֹיִם".

אָבֵל כְּשִׁכַּח הַזֶּה וְכוּ', נִפְגַּם - אָזִי גּוֹבְרִים
אֲמוֹת-הָעוֹלָם, גּוֹבֵר "יִמִּין שְׁקֵר"
(תַּהֲלִים קמז, ח), וְנַעֲשֶׂה מִ"רִיב" "רִיב" - אָזִי
"אִיְהִי רִיב עַל בְּנֵהָא, שֶׁגָּלוּ מִשְׁלַחַן אֲבִיהֶם
וּמֵאֲרָצָם יֵצְאוּ".

"עַמִּי זָכַר נָא: מַה יַּעֲזֵ בַלַּק מֶלֶךְ מוֹאָב,
וּמָה עָנָה אֹתוֹ בַּלְעָם בֶּן בְּעוֹר, לְמַעַן דַּעַת
צְדָקוֹת ה'" (מיכה ו, ה)

וְהִינּוּ דְאָמַר לְהוּ נְבִיא לְיִשְׂרָאֵל: "עַמִּי, זָכַר נָא:
מַה יַּעֲזֵ בַלַּק מֶלֶךְ מוֹאָב, וּמָה עָנָה אֹתוֹ בַּלְעָם
בֶּן בְּעוֹר מִן הַשְּׂטִים עַד הַגְּלָגַל, לְמַעַן דַּעַת
צְדָקוֹת ה'". מֵאִי "לְמַעַן דַּעַת צְדָקוֹת ה'?" -
אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר: אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

לְיִשְׂרָאֵל: דַּעוּ כְּמָה צְדָקוֹת עֲשִׂיתִי עִמָּכֶם, שִׁילָא
כְּעַסְתִּי בִּימֵי בַלְעָם הַרְשִׁיעַ, שְׂאֵלְמָלִי כְּעַסְתִּי,
לֹא נִשְׁתַּיֵּד מִשׁוֹנְאֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׂרִיד וּפְלִיט.
(בְּרַכּוֹת ז. סְנֵהֲדִין קַה: עֲבוּדָה-זָרָה ז:)

ב.

(סְפָר-הַמִּדּוֹת, דַּעַת א)

פְּעָמִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא עַל
הָאָדָם דְּבָרִים - פְּדֵי שִׁיבִין
מִהַדְּבָרִים, רַחֲמָנוּתוֹ וְאֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

[הַרְבּ מִטְשַׁעְהֲרִין ז' ל צִנַּן לְפָסוּק הַנ"ל (מִיכָה ו, ה): "עַמִּי
זָכַר נָא מַה יַּעֲזֵ בַלַּק וְגו', וּמָה עָנָה אֹתוֹ בַּלְעָם וְגו', לְמַעַן
דַּעַת צְדָקוֹת ה'"].

ג.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, בְּרַפְת־הַשְּׁחַר ה, עג - עַל-פִּי
לְקוּטֵי-מִזְהַר"ן ח"ב ד, וְאֵת הַעֲרָבִים)

'בַּלַּק' ו'בַּלְעָם' - הֵם בְּחִינַת 'חֵיוֹת-רְעוּת'
ו'מִצַּח-הַנְּחָשׁ', שְׂרוּצִים לְהַתְגַּבֵּר
בְּכָל-פַּעַם בְּנֶגֶד יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה, עַל שֶׁהֵם
חֲזָקִים בְּאֲמוּנַת-הַרְצוֹן.

וְעַל-כֵּן בְּאֲמַת הִיְתָה אִז עַת צָרָה גְּדוּלָה
לְיַעֲקֹב מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִיכָה ו,
ה): "עַמִּי זָכַר נָא: מַה יַּעֲזֵ בַלַּק מֶלֶךְ מוֹאָב,
וּמָה עָנָה אֹתוֹ בַּלְעָם בֶּן בְּעוֹר" וְכו'.

ד.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, נְשִׂיאַת-כַּפִּים ה, יב)

וְעַל-כֵּן הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּאֲמַת בְּסַפְנָה גְּדוּלָה
אִז כְּשֶׁשָּׁלַח בַּלַּק אַחַר בַּלְעָם. כִּי
ה'דְּבוּר' יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוּל מְאֹד מְאֹד, בֵּין
בְּקַדְשָׁה בֵּין לְהַפָּךְ חֹס־וְשָׁלוֹם.

וּכְמוֹ שִׁפְתוֹב (מיכה ג, ה): **"עמי זכר נא: מה יעץ עליך בלק מלך מואב, ומה ענה אתו בלעם בן בעור" וכו'** - שנגראה מדברי הפסוק: שהיתה עצה עמקה מאד של הסטרא-אחרא, להביא את בלעם.

אך השם-יתברך ברחמיו, עמד בעזרתם, והפך ה'קללה' ל'ברכה'.

ה.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הודאה ה, יא)

ועל-כן נתיעץ 'בלק', להביא עליהם 'בלעם', שגם-כן כחו בפיו, כי **"בלעם היה בקלפה בנגד משה"** (במדבר-רבה כ, ד), והוא על-ידי גדל טמאתו וכסופיו הרעים מאד, היה יכל לצרף האותיות להפך, כי **"את זה לעמת זה עשה אלקים"** (קהלת ז, יד).

ועל-כן היו ישראל באמת אז בסכנה גדולה, כמו שפיתוב (מיכה ג, ה): **"עמי זכר נא: מה יעץ עליך בלק" וכו'.**

אבל השם-יתברך ברחמיו חמל על ישראל, ונתן כח לה'פסופין-טובים' של משה וישראל - שיתגברו בנגד פסופין והבלים הרעים של 'בלעם הרשע', עד שעקם את פיו, עד שהכרח לצרף האותיות לטובה לברך את ישראל.

וזה הדבר נעשה בכל דור, כאשר הבנתי מדבריו ורמזיו הקדושים ז"ל (עין חיי-מוהר"ן רמד: שרפנו ז"ל עסק בזה בכל יום להכניע בלעם הרשע' - מובא לעיל).

כי בענין ה'הבלים' היוצאים על-ידי הפסופין-טובים או רעים חסו-שלום, יש דברים נסתרים הרבה וכו'. והשם-יתברך חומל על עמו בכל דור, ו"עושה נפלאות

גדולות לבדו כי לעולם חסדו" - שמגביר בכל-עת, ההבלים והפסופין דקדשה, על הפסופין וההבלים רעים - שלא יחריבו את העולם חסו-שלום.

ועל-כן צוה השם-יתברך: לזכר מעשה בלעם, כמו שפיתוב: **"עמי זכר נא: מה יעץ עליך וכו', ומה ענה אותו בלעם" וכו' - כדי לידע: שגם עתה השם-יתברך עושה עמנו כמו שהיה אז, להפך בכל פעם עצת הסטרא-אחרא.**

כי באהבתו ובחמלתו הוא שולח לנו בכל דור צדיקים-אמתיים פאלו, שיש כח בקדשתם להגביר ה'הבלים-דקדשה' שנעשין מ'פסופין-טובים' - על ה'הבלים' דסטרא-אחרא' שנעשה מ'פסופין להפך'.

ו.

(לקוטי-הלכות, יין-נסף ד, י)

"בלעם היה טמא גדול", כמו שאמרו רז"ל (סנהדרין קה:), והתגבר ברשעתו ובדרכי כשפיו, עד שמשך על עצמו רוח-נבואה, **"עד שהיה גדול בנבואה מאד"**, כמו שאמרו רז"ל (במדבר-רבה יד, יט).

וכל-זה מחמת גדל כח הבחירה' - שיש כח להאדם להכריח בכיכול את רוח-הנבואה, שישרה עליו כרצונו - להמשיך ה'אזר-העליון' ולצירו כרצונו.

ועל-כן באמת היו ישראל אז בסכנה גדולה, כמו שפיתוב (מיכה ג, ה): **"עמי זכר נא: מה יעץ עליך בלק, ומה ענה אתו בלעם" וכו', וכמו שפיתוב בזה-ההקדוש** (בחקותי קיב: בלק רי: ריא:): **"שמיימות-עולם לא היו ישראל בסכנה כזאת כמו אז".** וכל-זה מחמת גדל כחו של ה'בעל-בחירה'.

אָבֵל הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ חָמַל עֲלֵיהֶם, וַצִּיר
הָאֹר בְּעֶצְמוֹ, בְּבַחֲיַנַּת 'בְּרָכָה' וְכוּ'.

"הֲגִיד לְךָ אָדָם מַה טוֹב, וּמָה ה' דּוֹרֵשׁ מִמֶּךָ,
כִּי אִם עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְהִצַּנֵּעַ
לְכַת עִם אֱלֹקֶיךָ" (מִיכָה ו, ח)

ז.

(ח"א לא, ו-ט)

מִי שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת 'בְּרִית', אָזִי: "חֶסֶד
מִתְגַּלֶּה בַּפֶּמָּא דְאַמָּה" (זֵהר נְשֵׂא אֲדָרָא
רַבָּא' קמב.), בְּבַחֲיַנַּת (תְּהִלִּים פט, כט): "לְעוֹלָם
אֲשַׁמֵּר לֹו חֶסְדִּי, וּבְרִיתִי נֹאמְנַת לֹו", וְכוּ'.
וּכְשֶׁנִּתְגַּלֶּה ה'חֶסֶד', הֵינּוּ: ה'אַהֲבָה'
וְהַשְׁתַּוְקוּת, אָזִי הוּא עוֹשֶׂה נְפֻשׁוֹת'
וְכוּ'.

וְזֶה בְּבַחֲיַנַּת (בְּכוֹרוֹת ח): "חֲבָלִי" - זֶה בְּבַחֲיַנַּת
"אַהֲבַת חֶסֶד" (מִיכָה ו, ח) "שְׁמֹתֶגְלִים
בַּפֶּמָּא דְאַמָּה", כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (הוֹשֵׁעַ יא, ד):
"בְּחֲבָלֵי אָדָם אֲמַשְׁכֶּם, בְּעֵבְתוֹת אֲהַבֶּה".

[לְקוֹטֵי־הַלְכוֹת, דָּם א, יב (על־פִּי ח"א לא ה"ל): "אַהֲבַת
חֶסֶד" (מִיכָה ו, ח), הוּא בְּבַחֲיַנַּת 'הַשְׁתַּוְקוּת וְכִסּוּפִין'].

ח.

(ח"א לג, ד)

ה'חֶסֶד', הֵינּוּ ה'אַהֲבָה', כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (יִרְמְיָה
לא, ב): "אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיהָ,
עַל כֵּן מִשְׁכַּתִּיהָ חֶסֶד".

ט.

(ח"א מח)

ה'דְּבוּרִים שְׂמֹדְבַר בְּכַח בַּתְּפִלָּה' - הֵם
עֲצָמֵן ה'דְּבוּרִים שֶׁל הַקְּדוּשָׁה־
בְּרוּךְ־הוּא, בְּבַחֲיַנַּת 'חֶסֶד', בְּבַחֲיַנַּת 'סְפָה',
בְּבַחֲיַנַּת "כ"ח אֲתוֹן דְּעֵבְדָא דְּבְרָאשִׁית, שְׁבָהֶם

נִבְרָא הָעוֹלָם" (זֵהר), בְּבַחֲיַנַּת 'אַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל', כִּי
עָקַר 'אַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל' עַל־יְדֵי "כַּח מַעֲשִׂיו",
כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תְּהִלִּים קיא, ו): "כַּח מַעֲשִׂיו הֲגִיד
לְעַמּוֹ, לְכַת לָהֶם נִחַלַת גּוֹיִם".

וְזֶה בְּבַחֲיַנַּת (מִיכָה ו, ח): "הֲגִיד לְךָ אָדָם מַה
טוֹב, וּמָה ה' דּוֹרֵשׁ מִמֶּךָ, כִּי אִם
עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְהִצַּנֵּעַ לְכַת
עִם אֱלֹקֶיךָ".

"עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט" - "זֶה הַדִּין" (מְכוֹת כד),
בְּבַחֲיַנַּת (שִׁיר־הַשִּׁירִים ב, ו): "שְׂמֵאלוֹ
תַּחַת לְרֵאשִׁי".

"וְאַהֲבַת חֶסֶד" - זֶה בְּבַחֲיַנַּת 'חֶסְדִּים
הַפְּנִימִיִּים'.

"וְהִצַּנֵּעַ לְכַת" - זֶה בְּבַחֲיַנַּת 'מְקִיפִים',
בְּבַחֲיַנַּת 'סְפָה'. כִּי "דְּפָנוֹת הַסְּפָה
הֵם שְׁתֵּימָּה כְּהַלְכָתָן" (סְפָה ו:)- שְׁהֵם נִצַּח
וְהוֹד'. "וּשְׁלִישִׁית אֶפְלוֹ טַפָּח" (שָׁם) - שֶׁהוּא
בְּבַחֲיַנַּת 'יְסוּד'.

וְזֶה בְּבַחֲיַנַּת: "וְהִצַּנֵּעַ לְכַת". "וְהִצַּנֵּעַ" -
זֶה בְּבַחֲיַנַּת 'יְסוּד', "מְגַלֶּה טַפָּח וּמְכַסֶּה
טַפָּח" (נְדָרִים כ:). וְ"לְכַת" - זֶה בְּבַחֲיַנַּת 'נִצַּח
וְהוֹד'.

"עִם ה' אֱלֹקֶיךָ" - זֶה בְּבַחֲיַנַּת 'אַרְצֵי־
יִשְׂרָאֵל', כִּי "כָּל הַדָּר בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל,
דּוֹמָה כְּמִי שֵׁיִשׁ לֹו אֱלֹקִי" (כְּתוּבוֹת קיא), כִּי
'אַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל' נַעֲשֶׂה מ"כַּח מַעֲשִׂיו". (עֵין
בְּפָנִים עֵינֵי סְפָה וְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאַרְיִכוֹת).

י.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, דְּעַת כ)

מִי שֶׁהוּא "הִצַּנֵּעַ לְכַת" (מִיכָה ו, ח) -
מִחֲשְׁבוֹתָיו צְלוּלִים.

יא.

(שיחות טאחר ספורי-המעטיות,
מעטה בצדיק שינפל עליו עצבות)

הצדיק הפץ תמיד להיות "הצניע-לכת"

(מיקה ו, ח).

יב.

(לקוטי-הלכות, ראש-השנה ד, ז)

וזה בחינת (מיקה ו, ח): "והצניע לכת עם

אלקיד" - שעקר התקרבות להשם-

יתברך, הוא בבחינת "והצניע לכת", בבחינת
השבה הנאמר על תלמיד-חכם (תהלים מה, יד):
"כל כבודך בת מלך פנימה".

וזה בחינת (ישעיה מד, יג): "תפארת אדם
לשבת בית" - שעקר תפארתו
וקדשתו של אדם, הוא כשיושב בתוך ביתו,
ששם עקר המשכת הקדשה.

לקוטי תפלות

פרשת בלק

מפתח התפלות

[ה] "וישא בלעם את עיניו, וירא את ישראל שכן לשבטיו", "בקש להכניס בהם עין־רעה" - שנזפה להנצל מה'רע-עין' של בלעם־הרשע ותלמידיו, וממדוּתיהם־הרעות; ונזפה ל'עין־טובה' של אברהם־אבינו ותלמידיו להיות טוב־עין, ונזפה למדוּתיהם־הטובות. (ח"א נד).

[ו] "וידע דעת עליון" - שנזפה להנצל מ'דבורים' של רשעים בני־דעה, שמולידים נאוף בהשומע דבריהם; ונזפה להכניע ולבטל קלפת בלעם־הרשע, פגם תאות־נאוף; ונזפה ל'קדשות ופרישות משה רבנו' (ח"א מג).

[ז] "ראשית גוים עמלק" - שנזפה להכניע ולבטל קלפת עמלק, שכלול מכל ה'ארבע־מלכיות' (ח"א ל).

[ח] "וירא פינחס וכו', ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו, ותעצר המגפה"; "ויעמד פינחס ויפיל, ותעצר המגפה" - שנזפה לצדיק בעל־כח גדול, כ'פינחס' בעת שקנא על מעשה זמרי - שתפלתו בבחינת 'דין', תעמד להסטר־אחרא בבית־בליעתה, שתהיה מכרחת להוציא מבטנה, כל הקדשות שבלעה (ח"ב ח).

[א] "שדה צפים" - שנזפה ש'עיני בעל־השדה' יהיו מאירין בבחינת "שדה צפים", להיות צופה ומביט ומסתכל, על כל אחד מישראל, להביאו אל התכלית־האמתית (ח"א סה).

[ב] "הנה ברך לקוחתי, וברך ולא אשיבנה"; "שתם העין"; "וידע דעת עליון"; "והמה בכים פתח אהל מועד", "בכין וקורין את שמע" - א שנזפה להמשיך האור לברכה, ולא לקללה. ב שנזפה להנצל מ'גלות השבעים־אמות', ולזכות ל'שבעים־פנים' של התורה־הקדושה. ג שנזפה לבטל ולהכניע קלפת בלעם־הרשע, פגם תאות־נאוף, בזכות משה רבנו. ד שנזפה להוריד דמעות ב'קריאת־שמע', באמירת הפסוקים 'שמע' וברוך־שם, כדי להנצל מהרהורים (ח"א לו).

[ג] "לא הביט און ביעקב, ולא ראה עמל בישראל" - שנזפה להביט רק על הטוב שבכל אחד, ולא להסתכל על הרע בכל (ח"ב יח).

[ד] "נעת יאמר ליעקב ולישראל, מה פעל אל" - שנזפה להמשיך בשעת האכילה, הארת־הרצון, עד שלא נדע כלל מה אנו רוצים. ויאיר עלינו הארת־הרצון שיהיה לעתיד (ח"ב ז).

הרחוק מן התכלית, להביאו אל התכלית האמתית.

שיזכה כל-אחד, לסתם עיניו ודעתו מחיזו דהאי עלמא לגמרי, עד שיהיה נכלל תמיד בתכלית הבטול ברצוא ושוב, בתוך התכלית האמתית, שהוא כלו אחד כלו טוב, באפן שיזכה כל אחד ואחד מישראל לכלל תפלתו באחד.

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א סה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סה, 'זיאמר בעז אל רות')

"שדה צפים" (במדבר כג, יד)

שנזכה ש'עיני בעל-השדה' יהיו מאירין בבחינת "שדה צפים" - להיות צופה ומביט ומסתכל, על כל אחד מישראל, להביאו אל התכלית-האמתית

ותן לנו 'בעל-שדה' אמתית, שיוכל לעסק בתקון נפשנו ורוחנו ונשמותינו, שיהיה לו כח לתקן כל הנשמות של החיים והמתים.

להכניס כל הנשמות מחוץ לפנים לתוך השדה הקדושה, ולעסק בכל תקוניהם וצרכיהם, לזרעם, ולנוטעם, ולהשקותם, ולגדלם, ולהצמיחם, ולהרבות פירותיהם, ולתן הרחקה פראוי בין כל האילנות והעשבים שלא יכחישו אחד את חברו חסו-שלום.

ויקיים מהרה מקרא שכתוב: "ישם מדבר לאגם מים, וארץ ציה למוצאי מים. ויושב שם רעבים, ויכונונו עיר מושב. ויזרעו שדות, ויטעו כרמים, ויעשו פרי תבואה. ויברכם וירבו מאד, ובהמתם לא ימעיט".

וזכנו לשוב בתשובה-שלמה לפניך באמת, עד שיאירו עיני 'בעל-השדה', ותהיה השדה נקראת "שדה-צופים", ולא תהיה נקראת חסו-שלום 'שדה-בוכים'.

שתעזר ותושיע ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים, שיהיה כח לה'בעל-השדה', להיות צופה ומביט ומסתכל על כל אחד ואחד מישראל

☪ [ב] לקוטי-תפלות ח"א לו ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לו, 'בקרב עלי מרעים')

"הנה ברך לקחת, וברך ולא אשיבנה" (במדבר כג, כ)

"שתם העין" (במדבר כד, ג)

"וידע דעת עליזון" (במדבר כד, טז)

"והמה בכים פתח אהל מועד" (במדבר כה, ו)

"בכין וקורין את שמע" (תרגום יונתן)

א) שנזכה להמשיך האור לברכה, ולא לקללה. ב) שנזכה להנצל מגלות השבעים-אמות, ולזכות ל'שבעים-פנים של התורה-הקדושה'. ג) שנזכה לבטל ולהכניע 'קלפת בלעם-הרשע', 'פגם תאות-נאוף, בזכות משה רבנו. ד) שנזכה להוריד דמעות בקריאת-שמע, באמירת הפסוקים 'שמע' וברוך-שם, כדי להנצל מהרהורים

ותחמל עלינו, ותעזרנו ותושיענו ותזכנו, ותתן לנו כח וגבורה ברחמיך העצומים, ותגן בעדנו, ותהיה עמנו תמיד, שנזכה בכחך הגדול, בכח וזכות משה רבנו עליו-השלום, וככח וזכות כל הצדיקים-האמתיים.

לגרש, ולשבר, ולעקר, ולכלות, ולבטל, קלפת 'בלעם הרשע' מן העולם, שהיא התגברות תאות-נאוף, שהיה שטוף בזמה ביותר.

וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ תְּמִיד, קְדֻשַׁת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְקְדֻשַׁת כָּל הַצְּדִיקִים-הָאֲמֵתִיִּים, וְתִזְכְּנוּ מְהֵרָה לְצֵאת מַגְלוֹת שֶׁל הַשְּׂבָעִין-אֲמוֹת שֶׁהוּא תְּאוֹת-נְאוּף, וְכָל שְׂאֵרֵי הַתְּאוֹת רָעוֹת.

וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, לְשֹׁבֵר וּלְגֹרֵשׁ וּלְבַטֵּל כָּלֵם, מִעָלֵינוּ וּמִעַל גְּבוּלֵנוּ, חַיֵּשׁ קָל מְהֵרָה.

וְעֲזָרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְּבִים, לְקַבֵּל עָלַי תְּמִיד עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּאַהֲבָה, וְאַזְכֶּה לְהַצִּיל אֶת נַפְשִׁי מִהַרְהוּרִים רָעִים, עַל-יְדֵי אֲמִירַת שְׁנֵי פְּסוּקִים אֵלוּ שֶׁל קְבֻלַּת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, שֶׁהֵם "שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד", "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד".

וְתִזְכְּנֵנוּ לְהִיּוֹת רְגִיל תְּמִיד לֹאמֹר בְּכָל-פַּעַם אֵלוּ הַפְּסוּקִים, בְּכֹונָה גְּדוּלָה וְעֲצוּמָה, וּבְשִׂמְחָה גְּדוּלָה, וּבְמִסִּירַת-נַפְשׁ. וְתַעֲזְרֵנוּ אֶת לְבָבִי בְּאַהֲבָה וְתַשׁוּקָה וְחִפְצָה גְּדוּלָה אֵלֶיךָ, עַד שְׂאֲזֹכָה לְהוֹרִיד דְּמָעוֹת, בְּשַׁעַת קְבֻלַּת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, בְּשְׁנֵי פְּסוּקִים הָאֵלוּ.

וְאַזְכֶּה עַל-יְדֵי-זֶה, לְקַבֵּל וּלְהַמְשִׁיךְ עָלַי מַלְכוּת דְּקְדֻשָּׁה, וּלְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְעַקֵּר וּלְבַטֵּל מַלְכוּת-הַרְשָׁעָה מִן הָעוֹלָם, שֶׁהִיא תְּאוֹת-נְאוּף, שֶׁהִיא שְׂפִיחָה-בִּישָׂא אֲשֶׁה-זוֹנָה. וְתַבְרַח הַשְּׂפִיחָה מִפָּנַי גְּבֻרָתָהּ, כְּמוֹ שְׂפִיחָה: "מִפָּנַי שְׂרִי גְּבֻרָתִי אֲנֹכִי בּוֹרַחַת".

וְאַזְכֶּה בְּכַחֲךָ, לְהַגְבִּיר וּלְהַמְלִיךְ "אֲשֶׁה יִרְאֵת יְהוָה" עַל הָאֲשֶׁה-

זוֹנָה, וְתַכְנֵעַ וְתַפְּלֵל הַשְּׂפִיחָה לְפָנַי גְּבֻרָתָהּ וְתַבְרַח מִפָּנַי, בְּאִפְּן שְׂאֲזֹכָה לְבַטֵּל מִמֶּנִּי תְּאוֹת-נְאוּף, וּלְהַתְּגַבֵּר עַל כָּל הַהַרְהוּרִים רָעִים, לְגֹרֵשׁם וּלְשַׁבֵּרם וּלְבַטֵּלם מִעָלַי בְּבִטּוּל גְּמוּר מִעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

וְאַזְכֶּה לְצִיר אֶת הָאוֹר-הַפְּשוּט הַבָּא מִלְּמַעְלָה, בְּבַחֲיִנַת בְּרָכָה וְטוֹבָה, אֶף-עַל-פִּי שְׂאֵינִי כְּדָאֵי לְזֶה, כִּי אֲתָה יָדַעְתָּ אֶת עֲצָם הַפְּגָמִים וְהַקְּלָקוּלִים, שְׂפִגְמַתִּי וְקְלָקְלַתִּי אֶת כְּלֵי-הַמַּחֲזִין שְׁלִי מְאֹד, עַל-יְדֵי פְּגָם-הַבְּרִית שֶׁהוּא פְּגָם-הַדַּעַת, וְ"מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי" לְצִיר אֶת הָאוֹר לְבְּרָכָה.

אֶף-עַל-פִּי-כֵן, עַל רַחֲמֶיךָ הַרְּבִים אָנִי בּוֹטָח, וְעַל חֲסְדֶיךָ אָנִי נִשְׁעָן, וְלִישׁוּעָתְךָ אָנִי מִצְפָּה, וְלִסְלִיחוֹתֶיךָ אָנִי מְקַוָּה.

שְׂתַעֲשֶׂה עִמִּי כְּחֲסְדֶיךָ וְנִפְלְאוֹתֶיךָ הַגְּדוּלִים וְהַנּוֹרָאִים, וְתַמְלֵא עָלַי רַחֲמִים, וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נְסִים וְנִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת וְנּוֹרָאוֹת, וְתַצִּיר בְּעֲצֻמְךָ הָאוֹר הַבָּא מִלְּמַעְלָה בְּבַחֲיִנַת בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וְחַיִּים וְטוֹב, וְיִמְשֶׁךְ עָלֵינוּ הָאוֹר הַקְּדוֹשׁ מִלְּמַעְלָה לְבְּרָכָה וְלֹא לְקָלָלָהּ, כְּמוֹ שְׂפִיחָה: "הִנֵּה בָרַךְ לְקַחְתִּי, וּבָרַךְ וְלֹא אֲשִׁיבָנָה".

וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׂפִיחָה: "וְלֹא אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁמֵעַ אֶל בְּלַעַם, וַיַּהַפֵּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָךְ אֶת הַקְּלָלָה לְבְּרָכָה, כִּי אָהַבְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ".

כִּי אֵין לִי שׁוֹם תְּקוּהָ וּמְנוּסָה וּמְבֻטָּח וּמְשֻׁעָן, כִּי אִם עָלֶיךָ לְבַד, וְעַל-

הצדיקים-אמתיים אשר אנו נשענים עליהם תמיד, בכחם נשענתי לצעק אליך תמיד, ולצפות לרחמיך ולישועתך.

עשה עמי מה שתעשה, באפן שאזכה בחיי חיש קל מהרה, לשמירת-הברית באמת, מעתה ועד עולם, בקדשה גדולה, ואזכה להתקדש בקדשתך העליונה, עד שאזכה לשבעים-פנים של התורה-הקדושה.

☪ [ג] לקוטי-תפלות ח"ב יח ☪
 (על-פי לקוטי-מזוהר"ן ח"ב יז, 'להביט על הטובות')
"לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל"
 (במדבר כג, כא)
 שינזפה להביט רק על הטוב שבכל אחד,
 ולא להסתכל על הרע כלל

רבוננו של עולם, דרכך אלהינו להאריך אפך לרעים ולטובים והיא תהלתך.

מלא רחמים, טוב ומטיב לכל, אשר דרכך להטיב לבריותיך, ואתה מטה כלפי חסד תמיד, ואין אתה חפץ להביט ולהסתכל על הרע והאון שאנו עושין חסוֹשָׁלוֹם, רק אתה מביט ומשגיח על מעט הטוב שאתה מוצא בקרבנו בחסדיך העצומים.

כמו שכתוב: "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, יהוה אלהיו עמו ותרועת מלך בו". ונאמר: "און אם ראיתי בלבי, לא ישמע אדני. אכן שמע אלהים, הקשיב בקול תפלתי".

על-כן מצא עבדך את לבו עדין להתפלל לפניך, ועדין עדין על משמרתך אעמדה ואצפה לישועתך האמתית, מתי תבא אלי, שאזכה לשוב אליך באמת. אשר על-זה בקשתי מלפניך זה כמה, בכמה לשונות של תפלה ותחנונים, ועדין לא נושעתי, ואני יודע שהמניעה ממני.

אבל על טובך הגדול אני נשען עדין, שתציץ ותביט ותשגיח, על מעט דמעט 'נקדות-טובות' הנמצאים בי עדין. ותעלים עיניך, מלראות ולהסתכל על רבוי ועצם הרע שבי, באפן שתכניע ותבטל רבוי הרע, לגבי מעט הטוב שבי.

ובבִּחְךָ הגדול, תתן כח למעט הטוב שבי, שיתגבר על הרע שבי, באפן שאזכה מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת.

ותטיב עמי בחסדיך בכל-עת, בגשמיות וברוחניות, לא כגמולי וכמעשי ידי הפגומים חסוֹשָׁלוֹם, רק כחסדיך וכטובך הגדול וכרחמנותך העצום, אשר אין אתה מביט על הרע, כִּי-אם על מעט הטוב, ואל תמנע טוב ממני מעתה ועד עולם.

ותרחם עלי ועל כל ישראל, ותתן לי דעת שלם דקדשה, באפן שאזכה להתדבק בדרכיך הקדושים, לבל אסתכל ואביט על הרע של שום בר-ישראל שבעולם, ולא אשים עיני כלל על מעשיו ומדותיו שאינם טובים.

רק אֶזְכֶּה לְדוֹן אֶת כָּל-אָדָם לְכַף-זְכוּת,
וְלִהְסֹתֵפֵל רַק עַל הַטּוֹב שֶׁל כָּל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל, וְלֹא אֶסְתַּפֵּל עַל הָרַע שֶׁלוֹ כָּלָל.

וּבְרַחֲמֶיךָ וְחִסְדֶיךָ הַרְבִּים, תִּפְקַח אֶת
עֵינַי דַּעֲתִי, וְתִתֵּן לִי דַעַת
שָׁלֵם דְּקִדְשָׁה, בְּאִפְן שְׂאֻזְכָּה לְחַפְשׁ
וְלִבְקָשׁ וְלִמְצֹא זְכוּת וְטוֹב בְּכָל-אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל, אֲפֹלוּ בְּהַגְרוּעַ-שְׂבָגְרוּעִים.

וְאֻזְכָּה לְרֹאוֹת וְלִהְבִּיט רַק עַל הַטּוֹב
שְׂבָכָל-אֶחָד, וְלֹא אֲבִיט וְאֶסְתַּכַּל
עַל הָרַע שֶׁבָהֶם כָּלָל. וְתִתֵּן לִי עֵינַי יָפֵה
וְטוֹבָה, לְהִבִּיט עַל כָּל-אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
לְטוֹבָה, אֶת הַטּוֹב שֶׁבוֹ אֶקְבֵּל בְּדַעֲתִי
לְהִסְתַּכַּל עָלָיו, וְאֶת הָרַע לֹא אֶקְבֵּל וְלֹא
אֲשִׁית עֵינַי עָלָיו כָּלָל, לְמַעַן אֲזַכֶּה לְהִיּוֹת
טוֹב וְיִשָּׁר גַּם עִם יְהוָה וְעִם אֲנָשִׁים.

וַיֵּאִיר עָלֵינוּ הָאֶרֶת-הָרָצוֹן שְׁיִהְיֶה
לְעֶתִיד בְּעוֹלָם-הַבָּא, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "כָּעֵת יֵאמֹר לִיעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל,
מָה פָּעַל אֵל". וְנֹאמֶר: "מָה רַב טוֹבְךָ
אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאִיךָ, פָּעַלְתָּ לְחוֹסִים בְּךָ
נֶגֶד בְּנֵי אָדָם". וְנֹאמֶר: "עֵינַי לֹא רָאִיתָ
אֱלֹהִים זוֹלְתֶךָ, יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לוֹ".

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"א נד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נד, ז'יהי מקץ - זכרון)

**"וַיִּשָּׂא בַלְעָם אֶת עֵינָיו, וַיִּרְא אֶת
יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לְטַבְטִיּוֹ" (במדבר כד, ב)**

בְּקִשׁ לְהַכְנִיס בָּהֶם עֵינַי-רְעָה (עין בבא-בבא ס.ו). וְהִירִי יֵשׁ לָךְ
שְׁלֹשׁ מִדּוֹתָיו — עֵינַי-רְעָה, וְרוּחַ-גְבוּהָה, וְנִפְשֵׁי-רַחְבָּה,
הָאֲמוּרִים לְמַעַלָּה [בפסוקים, במדבר כב, יג-יח]. (רש"י)

"וַיִּשָּׂא בַלְעָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אֶת יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לְטַבְטִיּוֹ" וְהִירִי יֵשׁ לָךְ
שְׁלֹשׁ מִדּוֹתָיו: עֵינַי רְעָה, וְרוּחַ גְבוּהָה, וְנִפְשֵׁי רַחְבָּה.
עֵינַי רְעָה - דְּקִיב: "וַיִּשָּׂא בַלְעָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אֶת יִשְׂרָאֵל" רוח גבוהה -
דְּקִיב: "מֵאֵן ה' לִתְתִּי לְהִלְךְ עִמָּכֶם" נִפְשֵׁי רַחְבָּה - דְּקִיב: אֵם יִתֵּן לִי בַלֵּק וְגו'.
(תנחומא בלק ו. ועין תנא דברי אליהו רבה פכ"א)

כָּל מִי שֵׁיט בִּידוֹ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הַלְלוּ, מִתְלַמְּדֵי שֶׁל אַבְרָהָם
אֲבִינוּ. וְשְׁלֹשָׁה דְבָרִים אַחֲרֵים, מִתְלַמְּדֵי שֶׁל בַּלְעָם הַרְשָׁע. עֵינַי
טוֹבָה, וְרוּחַ נְמוּכָה, וְנִפְשֵׁי שְׂפֵלָה - מִתְלַמְּדֵי שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ.
עֵינַי רְעָה, וְרוּחַ גְבוּהָה, וְנִפְשֵׁי רַחְבָּה - מִתְלַמְּדֵי שֶׁל בַּלְעָם הַרְשָׁע.
(אבות פ"ה מ"ט)

אֵית בַּר נִשְׁ דְּבִרְכָתָא אֲתַמְנִים עַל-יְדֵיהּ יְתִיר מֵאַחֲרָא וְכו'. "טוֹב עֵינַי
הוּא יְבָרְךָ", וְכו', בְּגִין דְּהוּא זְמִין דִּיתְמַנִּים בְּרִכְתָּא עַל-יְדֵיהּ בְּהַאי,
וְשָׂרִי בְּרִכְתָּא בְּאַשְׁחַזְחִיטָא דִּילֵיהּ. וְאֵית בַּר נִשְׁ דְּהוּא זְמִין לְאַתְמַנִּימָא
לְוִרְטִין עַל-יְדֵיהּ, וּבְכָל מָה דִּישְׁגַח לִיתִי לְוִטְיָא וּמֵאַרְהָ וּבְעִיתָא בְּגוֹן
בַּלְעָם, דְּאַמְרִי: "רַע-עֵינַי", דְּהוּא זְמִין בְּכָל בֵּיט, וְלֹא הוּא זְמִין לְטַב. וְאִף
עַל גַּב דְּבִרְךָ, בְּרִכְתֵּיהּ לֹא בְּרִכְתָּא, וְלֹא אֲתַמְנִים. וְכַד הוּא לִיִּט, כָּל מֵאֵן
דְּלִיִּט אֲתַמְנִים, וְאַפִּילוּ בְּרַגְעָא חָדָא, וְעַל דָּא כְּתִיב (במדבר כד, ג): "שְׂתֵם
הָעֵינַי". בְּכָל אֲתֵר דְּעֵינֵיהּ שְׁלֵטָא, אֲתַלְטִיָּא, וְכו'. (זהר אחרי סג)

[תרגום: יש אדם שהברכה מתקיימת על-ידו יותר מאחר וכו'. בא וראה מה פתוב בכהן:
"טוֹב עֵינַי הוּא יְבָרְךָ", וְכו', כִּי הוּא מְזַמֵּן שְׂתֵמְתָם בְּרַכָּה עַל-יְדוֹ בְּזוֹה, וְשׁוּרָה הַבְּרָכָה
בְּהַשְׁגָּחָתוֹ. וְיֵשׁ אָדָם שֶׁמְזַמֵּן שְׂתֵמְתָם עַל-יְדוֹ קְלָלוֹת, וּבְכָל מָה שִׁיתְבוּנָן וְבֵאוּ קְלָלוֹת
וּמֵאַרְהָ וּבְעִתָּהּ, כְּמוֹ בַלְעָם שֶׁנִּקְרָא: 'רַע-עֵינַי', שֶׁהִיא מְזַמֵּן לְכָל רַע, וְלֹא הִיא מְזַמֵּן לְטוֹב,
וְאִף עַל-גַּב שְׂבָרָה, בְּרִכְתּוֹ אֵינָה בְּרַכָּה וְלֹא הִיא מְזַמֵּן. וְכִשְׁתֵּיהּ מְקַלְל, כָּל מָה שֶׁמְקַלְל הִיא מְזַמֵּן,
וְאַפִּילוּ בְּרַגְעָא אֶחָד, וְעַל-זוֹה פְּתוּב: "שְׂתֵם הָעֵינַי". בְּכָל מְקוֹם שֶׁעֵינָיו שְׁלֵטָה, הִתְקַלְל, וְכו'.]

***

שְׂנֻזָּכָה לְהַנְצִיל מִה'רַע-עֵינַי' שֶׁל 'בַּלְעָם-הַרְשָׁע
וְתַלְמִידָיו', וּמִמִּדּוֹת-רְעוּת שֶׁלוֹ; וְנֻזָּכָה לְ'עֵינַי-טוֹבָה'
שֶׁל 'אַבְרָהָם-אֲבִינוּ וְתַלְמִידָיו', לְהִיּוֹת 'טוֹב-עֵינַי'

☪ [ד] לקוטי-תפלות ח"ב ז ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחקם ינהגם')

**"כָּעֵת יֵאמֹר לִיעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מָה פָּעַל אֵל"
(במדבר כג, כג)**

שְׂנֻזָּכָה לְהַמְשִׁיךְ בְּשִׁיעַת הָאֲכִילָה, הָאֶרֶת-הָרָצוֹן, עַד
שֶׁלֹּא יִגְדַע כָּלָל מָה אָנוּ רוֹצִים. וַיֵּאִיר עָלֵינוּ
הָאֶרֶת-הָרָצוֹן שְׁיִהְיֶה לְעֶתִיד

וְתַעֲזָרְנוּ וְתִזְכְּנוּ, שְׁיִמְשֹׁךְ עָלֵינוּ בְּשִׁיעַת
אֲכִילָתְנוּ, הָאֶרֶת הָרָצוֹן
הָעָלְיוֹן, שְׂנֻזָּכָה לְכַסֵּף וְלַחֲמֹד וְלַהֲשִׁתּוֹקֵק
וְלַחֲשׂוֹק וְלַהֲתַגַּעְגַּע אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, בְּרָצוֹן
מִפְּלֶג מְאֹד מְאֹד, בְּלִי שְׁעוֹר וְעַרְךָ,
בְּתַכְלִית הַבְּטוּל עַד אֵין סוּף, עַד שֶׁלֹּא
יִגְדַע כָּלָל מָה אָנוּ רוֹצִים.

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתִּרְאֶה בְּעֵינֵינוּ
וְדַחֲקֵנוּ וְעַמְלָנוּ, וְתִשׁוּר בְּעֵינֵינוּ, וְתִבְיֵט
בְּעַמְלָנוּ. וְתַצִּיץ עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ, וְתִשְׁגִּיחַ
עֲלֵינוּ בְּעֵין חַמְלַתְךָ, וְתִשְׁמְרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
הַטּוֹבִים.

וְתַצִּילֵנוּ תְּמִיד מִ'רַע-עֵינַי', שְׁלֹא יִהְיֶה
לָנוּ שׁוֹם 'עֵינַי-רָעָה', עַל שׁוֹם
אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם, רַק נִסְתַּפֵּל תְּמִיד עַל כָּל
אֶחָד בְּ'עֵינַי-טוֹבָה'.

וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת מִתְּלַמִּידוֹ שֶׁל 'אַבְרָהָם
אָבִינוּ' עָלֵיו-הַשְּׁלוֹם, שֵׁישׁ בָּהֶם
שֶׁלְּשָׁה מִדוֹת טוֹבוֹת, שֶׁהֵם: 'עֵינַי-טוֹבָה',
'וְנִפְשׁ שֶׁפְּלָה', וְרוּחַ נְמוּכָה'.

וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ מִתְּלַמִּידוֹ שֶׁל
'בְּלָעָם הָרָשָׁע', שֵׁישׁ לָהֶם
שֶׁלֹשׁ מִדוֹת רָעוֹת, שֶׁהֵם: 'עֵינַי-רָעָה',
'וְרוּחַ גְּבוּהָ', וְנִפְשׁ רַחֲבָה'.

אָבִינוּ, מִלְּפָנֵינוּ, אֲדִירָנוּ, בּוֹרְאָנוּ,
גּוֹאֲלָנוּ, יוֹצְרָנוּ, קְדוֹשָׁנוּ, קְדוֹשׁ
יַעֲקֹב, רוֹעֵנוּ, רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל, הַמְּלֶכֶךְ הַטּוֹב
וְהַמְּטִיב לְכָל, 'טוֹב-עֵינַי' בְּאַמֶּת.

זַכֵּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׁאִזְכָּה לְהִתְדַבֵּק
בְּמִדוֹתֶיךָ הַטּוֹבִים, לְהִיּוֹת 'טוֹב-
עֵינַי' בְּאַמֶּת תְּמִיד.

וְתַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים מִ'עֵינַי-רָעָה',
שְׁלֹא יִשְׁלַט בָּנוּ שׁוֹם 'עֵינַי-
רָעָה', מִשׁוֹם אָדָם וּמִשׁוֹם נִבְרָא שֶׁבָּעוֹלָם,
וְלֹא יִהְיֶה לְ'הָרַע-עֵינַי' שׁוֹם כַּח וְשׁוֹם
שְׁלִיטָה, וְלֹא יוּכַל לְהַזִּיק לָנוּ כָּלֵל חֵס-
וְשָׁלוֹם, לֹא בְּגִשְׁמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחָנִיּוֹת.

מִלֵּא רַחֲמִים, טוֹב לְכָל, טוֹב וּמְטִיב,
טוֹב וּמְטִיב לְרָעִים וְלַטּוֹבִים, טוֹב
בְּאַמֶּת תְּמִיד, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תִמּוּ חֲסָדֶיךָ.

רַחֵם עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְהַצִּילֵנוּ
מִ'רַע-עֵינַי' מִכָּל הַבְּחִינּוֹת, הֵן
שְׁלֹא יִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם 'עֵינַי-רָעָה' כָּלֵל, הֵן
שְׁלֹא יִשְׁלַט בָּנוּ שׁוֹם 'עֵינַי-רָעָה' מִשׁוֹם
אָדָם וּמִשׁוֹם נִבְרָא שֶׁבָּעוֹלָם.

וְתִבְיֵט עָלַי בְּעֵינֶיךָ הַטּוֹב, "בְּעֵינַי חָדָא
דְּרַחֲמִי", וְתִמְשִׁיךְ וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי
'טוֹב-עֵינַי'. וְתִשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי, שְׁלֹא יִהְיֶה
עֵינַי רָעָה כָּלֵל בְּגִדְלַת חֲבֵרִי, וּבְגִדְלַת כָּל
הָעוֹלָם כְּלוּ.

וְתַצִּילֵנִי, שְׁלֹא יִשְׁלַט בָּנוּ שׁוֹם 'עֵינַי-
הָרַע', מִשׁוֹם 'רַע-עֵינַי'
שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא יִזִּיק לָנוּ עֵינָם הָרַעָה כָּלֵל,
הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ
וּמְמוֹן.

וְתִשְׁמֹר צִאתָנוּ וּבּוֹאָנוּ לְחַיִּים טוֹבִים
וְלִשְׁלוֹם מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, כִּי
אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן, כִּי אִם עָלֶיךָ לְבַד
אָבִינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם.

כִּי "אֲשׁוּרָנוּ עֲתָה סִבְבוּנוּ עֵינֵיהֶם יִשִּׁיתוּ
לְנִטּוֹת בְּאַרְצָךְ. צָרִי יִלְטֹשׁ עֵינָיו לִי.
אֲשָׂא עֵינַי אֶל הַהָרִים, מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי.
עֲזָרִי מֵעַם יְהוָה, עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. כִּי
אֶלֶיךָ אֱלֹהִים יְהוָה עֵינַי, בְּכָה חֲסִיתִי, אֵל
תִּעַר נַפְשִׁי. עֵינַי תְּמִיד אֶל יְהוָה כִּי הוּא
יוֹצֵא מִרְשַׁת רַגְלִי".

"אֵלֶיךָ נִשְׁאַתִּי אֶת עֵינֵי הַיּוֹשְׁבֵי
בַשָּׁמַיִם. הִנֵּה כְּעֵינֵי עֲבָדִים אֶל
יַד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינֵי שֹׁפְחָה אֶל יַד גְּבֻרָתָהּ,
כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שְׂיַחֲנֵנוּ.
חַנּוּנוּ יְהוָה חַנּוּנוּ, כִּי רַב שָׁבַעְנוּ בּוֹז."

☪ [זו] לקוטי-תפלות ח"א מג ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מג,
'להתרחק מדבורים של רשע')

"וידע דעת עליון" (במדבר כד, טז)

שִׁנְזָפָה לְהַנְצִיל מ'דבורים של רשעים בני-דעה',
שִׁמּוּלֵי־דִים נֹאֲוֶה בְּהַשׁוּמַע דְּבָרֵיהֶם; וְנִזְכָּה לְהַכְנִיעַ
וּלְבַטֵּל 'קִלְפַת בַּלְעָם-הַרְשָׁעִי', פָּגַם תְּאֻת-נֹאֲוֶה;
וְנִזְכָּה ל'קדשות ופרישות משה רבנו'

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהִי
אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּהֲיֶה בְּעִזְרֵנוּ, וְתִשְׁמְרֵנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיּוֹת, וְתִרְחִיקֵנוּ מִלְּהַתְּחַבֵּר עִם
רְשָׁעִים.

וְתִשְׁמַר אוֹתִי, שְׁלֵא יִהְיֶה נִשְׁמַע לְאֲזַנֵּי
לְעוֹלָם, דְּבוּרִים שֶׁל רְשָׁעִים
שֶׁהֵם בְּנֵי-דָעָה, אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם הֵם
אֲוִירִים אֲרֻסִּים שֶׁל נֹאֲוֶה, וּמּוֹלִידִים נֹאֲוֶה
בְּהַשׁוּמַע דְּבָרֵיהֶם.

וְתִזְכְּנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיּוֹת לְשִׁמְרֵת-
הַבְּרִית בְּאַמֶּת, וְתַחֲמַל עָלֵינוּ
וְתַהֲיֶה עִמָּנוּ תָּמִיד. וּבְחִסְדְּךָ הַגָּדוֹל
תּוֹשִׁיעֵנוּ וְתַעֲזָרֵנוּ, וְתַכְנִיעַ, וְתִשְׁבַּר,
וְתַעֲקֹר, וְתַבְטֵל, קִלְפַת בַּלְעָם הַרְשָׁע מִן
הָעוֹלָם, שֶׁהוּא פָּגַם תְּאֻת-נֹאֲוֶה.

וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל,
קִדְשָׁת וּפְרִישוֹת מִשָּׁה רַבְּנוּ
עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם, וּקְדֻשָּׁת כָּל הַצְּדִיקִים-
הָאֱמִתִּיִּים שׁוֹמְרֵי-הַבְּרִית בְּאַמֶּת, בְּזִכּוֹתֶם
תַּחֲנִינוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שִׁנְזָפָה גַם כֵּן לְהִיּוֹת
שׁוֹמְרֵי-הַבְּרִית בְּאַמֶּת.

וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ מֵעַתָּה, מִכָּל מִינֵי
פָּגַם-הַבְּרִית, וּמִכָּל מִינֵי
הַרְהוּרִים רָעִים, וּמִכָּל מִינֵי בְּלוּלִים
וְעָרְבוּב הַדַּעַת, וְתִזְכְּנֵנוּ לְקְדֻשַׁת-הַבְּרִית,
וְלְקְדֻשַׁת הַדַּעַת, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת
בְּאַמֶּת.

☪ [זי] לקוטי-תפלות ח"א ל ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דספינא')

"ראשית גוים עמלק" (במדבר כד, כ)

שִׁנְזָפָה לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל 'קִלְפַת עַמְלָק',
שִׁכְלוּל מִכָּל ה'ארבע-מלכיות'

וְנִזְכָּה, לְהַרְגַּ וּלְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְעַקֵּר
וּלְבַטֵּל, קִלְפַת מַלְכוּת עַמְלָק
הַרְשָׁעָה, שִׁכְלוּל מִכָּל הָאַרְבַּע-מַלְכוּתוֹת.

וְתַעֲזָרֵנוּ לְמַחֲוֹת שְׁמוֹ וְזָכְרוּ מִן
הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב:
"תִּמְחָה אֶת זִכְרֵ עַמְלָק, מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
לֹא תִשָּׁכַח". וַיְקִים מִקְרָא שְׁכָתוּב:
"הָאוֹיֵב תִּמּוּ חֲרָבוֹת לְנִצָּחַ, וְעָרִים נִתְּשַׁף,
אֲבָד זִכְרָם הֵמָּה. וַיְהוֶה לְעוֹלָם יֹשֵׁב, כּוֹנֵן
לְמִשְׁפַּט כְּסָאוֹ".

לְהַסְטֵרָא-אַחֲרָא וְהַקְלִפָּה בְּבֵית הַבְּלִיעָה
שְׁלָה.

עַד שֶׁתְּהִיָּה מְכַרְחַת הַסְטֵרָא-אַחֲרָא
וְהַקְלִפָּה, לְהַקִּיא וּלְהוֹצִיא מִקְרָבָה
וּבִטְנָה, כָּל הַקְדָּשׁוֹת שֶׁבְּלֻעָה, וְכָל הַדַּעַת
וְהַרְחָמְנוֹת וְהַתְּפִלוֹת, וְכָל מִינֵי נִיצוּצוֹת-
הַקְדָּשָׁה שֶׁבְּלֻעָה עַל-יַדֵּי חֲטָאִינוּ וּפְשָׁעֵינוּ
הַרְבִּים, וּבִכְפָּרֵט עַל-יַדֵּי פְגָם-הַבְּרִית, הַכֹּל
תְּהִיָּה מְכַרְחַת לְהַקִּיא וּלְהוֹצִיא מִקְרָבָה
וּבִטְנָה חֵישׁ קַל מְהֵרָה.

וַיִּקְרָא מְהֵרָה מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "חֵיל בְּלַע
וַיִּקְאָנוּ, מִבִּטְנֵנוּ יִרְשָׁנוּ אֵל",
וְתִהְיֶה מְכַרְחַת הַסְטֵרָא-אַחֲרָא וְהַקְלִפָּה,
לְתַן הַקָּאוֹת הַרְבֵּה בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה.

עַד אֲשֶׁר תִּקְיָא וְתוֹצִיא גַם עֲצָמוֹת
חַיּוֹתָה מִמָּשׁ מִקְרָבָה וּבִטְנָה, כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב: "מִטָּה עֲזָךְ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן,
רִדָּה בְּקֶרֶב אֵיבֶיךָ".

וַיִּתְגַּבְּרוּ גֵרִים רַבִּים אֲמִתִּיִּים, וַיִּתּוֹסְפוּ
עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וַיִּכְפְּרוּ כָּל
אֲמוֹת הָעוֹלָם כַּח מַלְכוּתְךָ.

וַיִּדְעוּ כָּלֵם "כִּי אַתָּה הוּא יְהוָה לְבַדְּךָ
עֲלִיּוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ". וַיִּתְגַּדֵּל
וַיִּתְקַדֵּשׁ וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְעַלֶּה כְּבוֹדְךָ
עַל כָּל בְּאֵי עוֹלָם.

☪ [ח] לְקוּטֵי-תְפִלוֹת ח"ב ח ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקענו תוכחה')

"וַיִּרְא פִּינְחָס וְכו' וַיִּקָּם מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח
רֶמַח בְּיָדוֹ. וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה" (במדבר כה, ז-ח)
"וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיִּפְלֵל, וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה"
(תהלים קו, ל)

שִׁנְזָפָה לְצַדִּיק 'בַּעַל-כַּח' גְּדוֹל, בְּפִנְחָס' בָּעֵת שֶׁקָּנָא
עַל 'מַעֲשֵׂה זְמֵרִי' - שֶׁתְּפִלָּתוֹ בְּבַחֲיַנַּת 'דִּין', תַּעֲמִיד
לְהַסְטֵרָא-אַחֲרָא בְּבֵית-בְּלִיעָתָה, שֶׁתְּהִיָּה מְכַרְחַת
לְהוֹצִיא מִבִּטְנָה, כָּל הַקְדָּשׁוֹת שֶׁבְּלֻעָה

וְתַרְחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתִשְׁלַח
לָנוּ צַדִּיק אֲמִתִּי גְבוּר וַיְבַעַל-
כַּח' גְּדוֹל, אֲשֶׁר יִקְנֵא קָנֵאת יְהוָה צְבָאוֹת,
וַיִּתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ 'תְּפִלָּה בְּבַחֲיַנַּת דִּין', בְּכַח
וּגְבוּרָה גְדוֹלָה דְקָדְשָׁה, וַיַּעֲשֵׂה פְלִילוֹת
עִמָּךְ.

כְּמוֹ פִּנְחָס בָּעֵת שֶׁקָּנָא עַל מַעֲשֵׂה זְמֵרִי,
כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "וַיַּעֲמֵד פִּנְחָס
וַיִּפְלֵל, וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה".

וְתַעֲזָרְנוּ בְּזָכוֹת וְכַח תְּפִלַּת הַצַּדִּיק
ה'בַּעַל-כַּח', לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר
וּלְבַטֵּל 'תְּאוֹת-נְאוֹף' מֵעָלֵינוּ, וּמֵעַל כָּל
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְתַחֲמַל עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּחַמְלַתְךָ
הַחֲזָקָה וּבְאַהֲבַתְךָ הַגְּדוֹלָה,
וְתַתֵּן כַּח וּגְבוּרָה לְתְּפִלַּת הַצַּדִּיק ה'בַּעַל-
כַּח' הַזֶּה - שֶׁתְּפִלָּתוֹ בְּבַחֲיַנַּת 'דִּין', תַּעֲמִיד

